

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JOZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SANDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 ft. 1/2 évre 7 ft. 1/4 évre 3 ft 50 kr.
egy hónapra 1 ft 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Ferdítések.

Budapest, január 23.

(V.) A kormánypárt harcias árnyalatának a nyakán van a hurok. Megriadt életosztó-nuk immár azt sugja nekik, hogy bele fog-nak fulni abba a zavarosba, amelyben hal-lászni akartak. Rosszul megy a dolgok na-gyon; kartácsaik megdöglének, aknáik nem robbannak fel s minden puskájuk hátrafelé sül el. A vesztett csaták rémülete üli meg didergő lelküket; s előre borzonganak a bu-kás fájdalomtól és szégyenétől. Nem ilyenek képzelték ők a küzdelem lefolyását. Diadalt szomjaztak s gazdag prédára fenték a fogu-kat. A megejtett nemzet nem nyújtott nekik elég zsákmányt; elejtett nemzetet akartak tehát belőle csinálni. Narkotizálni akarták aszunnádó oroszánt, aztán kihuzni fogait, lenyesni karmait s a végén jól eret vágni rajta. Így aztán rátehet-ték volna bátorságosan a lábukat az ártal-matlanná tett fenevad nyakára; nem kellett volna az irhájukat félteni tőle. De másképp jött. Egészen másképp. Az ellenzék erősebb-nek bizonyult s a többség kevésbé gyöngé-nek, semmint gondolták. A parlament le-vette nyakáról a reávetett pányvát és kor-bácsot font belőle, mely most ott suhog az ármánykodók háta körül. Ez a metamorfózis nemcsak meglepő, hanem örvendetes is. A béke ellen fondorkodóknak rémülete pedig mód nélkül mulatságos.

Még verik a mellüket, de többé nem hencgeve, hanem bűnbánóan. Ingerkedni már nem mernek s minden erejük megfeszí-tésével most már csak azon vannak, hogy leplezzék szepegecsüket. E végből azt a lát-szatot akarják kelteni, mintha sajnálkozná-nak. És tetszik tudni, kicsodán? A disszi-denseknek. Azt hirdetik, hogy a disszidenseket rászedte az ellenzék azzal, hogy merő takti-

kából ment bele a béketárgyalásokba. A há-boru lefőzött leventéinek ennél a sajnálkozásá-nál van-e komikusabb dolog a világon? Hiszen talán már órák mulva ki fog derülni vagy az, hogy létrejön a béke, vagy az, hogy a békés törekvések esetleges kudarcának egyesegyedül a kormány az oka. Mind a két esetben ok-iratos bizonyítékokból fog meggyőződni a nemzet, hogy az ellenzéknek békés hajlan-dósága nem volt taktikázás és hogy a disszi-denseket egész szereplésükben nem a félre-vezethető hiszékenység, hanem a céltudatos jóhiszeműség, az államférfiui belátás és a hazafiai lelkiismeret vezette. Mindez kiderül majd teljes hitelességgel a dolgok végén. Addig is pedig bátran rábizható a disszidensekre, hogy pozíciójuk komolyságának fenntartásáról maguk gondoskodjanak. Nem szorultak ők ebben senki fiának a tanácsadására, s leg-kevésbé annak a sajtónak a közreműködé-sére, amely anyagi támogatást báró Bánffy Dezsőtől, politikai sugalmazást pedig a Tiszáék-tól fogad el.

De a kormánypárt háborus árnyalata nemcsak sajnálkozik, hanem ferdít is. Rá-fogja például az ellenzékre azt a követelést, hogy a békekötést a jelenlegi kormánynak távozása előzze meg. Hát ilyesmit az ellen-zék sohasem mondott. A kisebbség állás-pontja csupán az, hogy a békekötés végleg-sítése ne ezzel a kormánnyal történjék, amely maga is menni akar, hanem az új kormánnyal, amely felelős lesz a békekötés feltételeinek megvalósításáért. Ezt a garanciát igenis követeli az ellenzék s követelheti is a maga álláspontjáról. Mert természetes dolog, hogy a midőn új intézmények létesítéséről van szó, akkor nincs mért megállapodásra jutni azzal a tényezővel, amelyről már lezártak a felelőség, hanem azzal az új tényezővel kell a végleges

megállapodásokat létrehozni, amely azo-kat az intézményeket a maga felelőssége alatt fogja megalkotni. Nem illojalítás ez a mostani kormány ellen, hanem lojalitás az új kormány irányában. S ha ezzel szemben másfelől azt állítják, hogy a többség szemé-lyes tekintetek miatt ebbe a föltételbe nem mehet bele, akkor igaz, hogy mutatkozik ellentét a két álláspont között. De ez az ellentét kiegyenlíthető és tehát kiegyenlítő. Ez ellentétnek kiengesztelése alkotja tulajdon-képp a disszidensek egyik feladatát. Tudunk-kal a közvetítést teljesítő urak vállalják is ezt a feladatot; és ha törekvésük a jövőben is olyan eredményes lesz, mint volt eddig, ak-or csakhamar el is fog tűnni az az ellentét, amely a két álláspontot ma még elválasztja. S itt talánuk módot annak a hangsúlyozására, hogy Szilágyi Dezső sohasem állította azt, amit ma egy folyosói hír az ajkára ad. Nem állította, hogy a többség egy megelőző stá-diumban áldozatok nélkül juthatott volna a békéhez; mert ilyen stádiuma ennek a küz-delemnek egy pillanatig sem volt soha. De nem állította másfelől azt sem, hogy a béke Bánffyval meg nem köthető. Szilágyi Dezső csak annyit mondhatott, hogy az ellen-zék a békefeltételeknek helyes és teljes végrehajtására nézve olyan kormánynak a felelőségében keresi a garanciát, amely felelős volna e föltételek létrejöttéért is, és végrehajtásukért is. Ha a többség az ellenzéknek ezt a felfogását személyes tekin-tetekből nem tartja elfogadhatónak, akkor ez nem lehet ok a tárgyalások megszakítására, hanem legföljebb ösztönzés a két álláspont között mutatkozó ellentétnek a méltányosság szellemében való kiegyenlítésére.

Azt sem mondta az ellenzék sehol és soha, hogy a házszabályok szigorításának kérdését még csak megvitathatónak sem

TÁRCA.

Négy fehércseléd.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája —

Irta: Feszl Géza.

Az igazság nem vas, mely megrozsdásodik, nem is réz, mely méreggő élénkül, hanem tiszta szinarany. Ugy, amint az oxidáció nem marja meg a nemes ércet, azonképpen az igazságos ítél-leteket sem vonja be rozsdamartia rétegekkel az idő. Ami igazságos volt tegnap, ugyanaz ma is. Az igazság, ez a legfensőbb hatalom éppen oly állandóan bírja a jognak, az arányszerűségnek és a méltányosságnak egymásba játszó sugarait, mint a hogy az arany mindvégig megtartja a napsugár színét, mint a hogy a gyémánt válto-zatlanul a szívrávány színeibe játszik.

Négy fehércseléd sorsának változásában mu-tatjuk be a modern igazság sugárzó fényét, meggyőző erejét és az egyéni jogérzettel meg-egyező harmonikus volát.

Sajnáljuk, hogy a hagyományos szokás szim-métriája ellen véténünk kell, de nem hárman vannak, hanem négyen. A négy közül háromnak alacsony sors jutott, tehát nem hölgyek, kettőnél hiányzik a férj, tehát nem asszonyok. Se a ha-jadon cím, se az anyai rang nem illeti meg mind a négyet egyformán. Nők alatt pedig olyas-mit ért a közkeletű felfogás, ami első sorban a nemet különbözteti meg. Így tehát a fehércselédet választottuk, mint közös elnevezést, mely mind a négyet egyaránt megilleti.

De van még egy közös vonás a sorsuk-ban. Mind a négyet az igazság büntető karja emelte ki a köznapí élet homályából, illetőleg a

kölcsönzött csillogásnak vagy más szóval a lopva szerzett uri egzisztenciának változatosságaiból.

Az egyik váltót akart hamisítani, a nélkül, hogy irni tudott volna. A másik becsapta a tár-sadalmat, vagyis kiaknáta az előkelőség hazug látszatát. A harmadik és a negyedik megölte a saját vérének a folytatását, a gyermekét. Emeljük ki a négy zsánerképet a törvényszéki galériából és helyezzük egyidejűleg egymás mellé. Így szembeesőbbé válik, hogy mily arányosan bűn-hődik manapság a bűn. Hasonlítsuk össze a ro-konszerűt egymással, az elsőt a másodikkal és a harmadikat a negyedikkel.

...Az első: félig elvirágozott uri hölgy, aki elegáns toalettnel, struccetollas kalappal lépett a bíróság elé. A második egy alacsony rendű, fej-kendőben járkáló szegény asszony, aki megvénült, a nélkül, hogy valaha virágozott volna. Amaz hosszú időn át eleven színekben pompázó pillan-gója volt annak a világnak, ahol mulatnak. Emez mindvégig csak olyan sürke méh, a melyik dolgo-zik. Amaz vásárra vitte csillogó énjét, eleven temperamentumát, ledér hajlamait. Emez csak a két kezének munkabíró erejét adta el. Amaz drá-gán árult, emez olesón. Amaból bajadér lett a gazdagok számára, emeből egy szegény ember számára feleség csupán.

Mikor a fejkendő szegény asszony nyomora a tetőpontra hágott, elszédült és elbukott. Egy-szer, kivételesen megfogamzott benne a család szándéka. Váltót akart hamisítani. A dolog így történt. Beteg volt a férje, éhes a gyermeke, a háziur pedig azzal fenyegette, hogy az utcára veti az egész pereputtyot, ha nem fizetik le a hátralé-kos házbért. A szegény asszony, aki sem olvasni, sem irni nem tanult, éppen olyan otthonos volt a napestig tartó nehéz szolgamunkában, mint amennyire já-ratlan a furfangban és a család misztériumaiban. De mert a végső szükség kényszerítette, így hát mégis csak támadt egy sokat ígérő mentőgon-

dolata. Oly idegenszerűen botorkált végig kopó-nyájában a furfangos idea, mint az európai bule-várdokon egy-egy kínai mandarin. E-zébe jutott, hogy mikor ő még az építkezésnél dolgozott, egy izben elküldte őt a pallér ur a bankba egy váltóval. Erre a darab papirosra, melyen a pallér neve szerepelt, nyomban tömőtelen sok pénz fizetett ki neki a bankház pénztárosa. Hátha ezt meg lehetne ismételni? — gondolta magában. Neki csak hatvan forintra van szüksége, hogy fedezve legyen minden és védve legyenek övéi az elpusztulás veszélye ellen. Igaz, hogy ő irni nem tud, no de se baj, van iskolás gyerek elég, aki tud. Gyors elhatározással vásárolt egy váltólapot és almával becsalogatott szobá-jába egy idegen iskolásfiút. Azután formátla-nul, ügyetlenül, gyerekes kézvonásokkal össze-komponálták és megfabrikáltak kettén: egy hamis váltót.

Nagyot nézett a bank pénztárosa, mikor az izgatottan reszkető egyszerű eszű asszony bemu-tatta neki az ákombakoszerűen telefirkált vál-tóblankettát. Még valami alföldi számadóbojtárt sem lehetett volna tévedésbe ejteni ezzel a kez-deleges hamisítással; annál kevésbé a pénztár-zet szakemberét. De mert az asszony nagynehe-zen mégis elmotyogta és érthetővé tette, hogy ő az írka-firkájára pénz vár és pedig hatvan fo-rintot, ennél fogva megállapította az igazságszol-gáltatás szigorú bírása a bef jezett okmányhami-sítást és a család kísérletét.

Ezt a fejkendő szegény asszonyt hat hó-napra itélték el.

A második a strucckalapos uri hölgy, mikor szépségének gyorsan illanó tőkéje elfogyott, de az eleganciának szurrogátuma megmaradt: rend-szeres ravaszossággal teremtett magának hitelt. Vagyon és munka nélkül, üzletszerűen gyakorolta a nagyuri életmódot — illetőleg vagyonnak mi-nősítette a hazug látszatot és munkának a esa-

tartja. A béke kudarcára spekuláló politikusok bizonyára nagyon szeretnék, ha ezt a merev álláspontot foglalta volna el az ellenzék. De a kisebbségnek ezse ágában sem volt, hogy meglegye nekik ezt a szívességet. Ellenzéki vezérferfiaktól tudjuk, hogy a házszabályok szigorításának kérdése nem részesült feltétlen visszautasításban a kisebbség részéről. Az ellenzék pártok csupán azt hangsúlyozták, hogy nyilvánvaló korreláció van a házszabályok revíziója és a választások tisztaságának s szabadságának biztosítása közt. Felfogásuk szerint, amelytől a méltányosságot elvitatni nem lehet, a kisebbség ugyanolyan mértékben járulhat hozzá a házszabályok revíziójához, amilyen mértékben a többség fogja intézményes garanciákkal körülbástyázni a nemzeti akaratnak a választási eredményekben való hamisítatlan megnyilatkozását. Ha a kormány meg akarja tudni, milyen engedményekre kész az ellenzék a házszabályok kérdésében, akkor ismeresse meg a kisebbséggel azoknak az elveknek az irányát és tartalmát, amelyeknek szellemében megalkotandó lesz a választások szabadságának és tisztaságának törvényszerű biztosítása. Ebben az állásfoglalásban nincs visszautasítás, hanem igenis van benne egy helyes elvi kikötés: az, hogy a *parlament* többség javára teendő engedménynek arányban kell állania azzal az engedménnyel, amelyet a *parlament* többség a *nemzeti akaratnak* fog tenni. Látni való, hogy ebben a kérdésben is könnyen áthidalhatja a nézetkülönbséget a kölcsönös méltányosság. Aki minden áron *ürügyet* keres az alkudozások megszakítására, az beleköthet ugyan az ellenzéknek ebbe az álláspontjába, de komoly okot a békés tárgyalások meghiusulására ez az ellentét sem szolgáltat.

A háborus párt végül még arra is nőgatja a disszidenseket, hogy ne érjék be a pusztá közvetítéssel, hanem mondják meg valahára a maguk véleményét is. Hát méltóztassék tudomásul venni, hogy megkésték ezzel a nőgatással. A disszidensek igenis kifejtették nézeteiket ott és azokra nézve, ahol és amikre nézve ez szükségesnek mutatkozott. Egy kis türelmet kérünk; a dolgok végén majd kiderül ez is. Ha béke lesz, akkor az eredmény szülőökainak kifejtésében; ha pedig a háborus párt agyonüti a békét, akkor a holttestéről felveendő kórboncolati jegyző-

könyvben. Legyenek nyugodtak az urak: mire lezáródik ez a fejezet, minden, de minden ki fog derülni.

BELFÖLD.

A képviselőház ülése. A korelnök meleg részvétellel emlékezett meg *Groisz* Gusztáv haláláról s emléket a Ház jegyzőkönyvében örökítette meg. *Ivanka* Oszkár és *Farkass* Józsefnek nem engedte meg a többség, hogy napirend előtt szólhassanak s azért az indítványozók névszerint való szavazást kérték, de ezek a szavazások csak holnap fognak sorra kerülni, mert mára bőségesen volt még névszerint való szavazás a múlt hétről. Csak négyet végzett el a Ház, a többi holnap délelőtt tíz órára halasztotta. Az ülés elején báró *Dániel* Ernő kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot adott be a *budapest-szent-lőrinci* keskenyvágányú gőzmozdonyú vasutnak kettős vágányúvá és villamos erőre való átalakítás tárgyában, egyúttal kérte a képviselőházat, hogy a *pész-barcsi* vasútra vonatkozó régebben benyújtott törvényjavaslatot a közlekedési bizottságon kívül adja ki a pénzügyi bizottságnak is. A Ház ilyen értelemben határozott.

A horvát budgetvíta. Mint Zagrábról telegrafálják, a horvát tartománygyűlés ma folytatta a költségvetés tárgyalását. Az első szónok *Sumanovics* volt, aki *Amrussal* és *Brestyenzkyvel* polemizált. Nagyon mulatságosnak tartja, hogy *Brestyenzky* a költségvetést azért nem szavazza meg, mert a bán nem pacifikálta az országot.

Ez a mondanca a magyaroknak szólt, mintegy azt akorván nekik mondani: „Küldjétek más valakit ide, aki az én elveim szerint pacifikál.” (Derűtség.)

Brestyenzky szólt a magyarok erőszakos törekvéséről is hogy egységes nemzetet alkossanak. Ezt örömmel hallottam, ugymond, mert a koalíció elnökének szájából eredt, amely koalíció még tudni sem akar az egész szerb nép nevével, zászlajáról és nyelvéről. (Élénk tetszés jobbról.)

Brestyenzky személyes kérdésben tett felszólalása után *Starcevic* Dávid hosszú beszédében fejtegette, hogy a mai viszonyoknak a *Strossmayer* párt az oka, mert nemcsak segített a kiegyezést megalkotni, hanem azt 1873-ban még rosszabbá tette. Beszéde alatt heves összetűzés volt *Tuskval*, aki néhány antisemita közbeiktatást hallatott. — A legközelebbi ülés holnap lesz.

Beszámoló. *Barabás* Béla, a gyomai kerület függetlenségi párti képviselője e hónap 29-én vasárnap tartja beszámolóját a kerület központján, Gyomán.

verte gyermekét, míg ez a megkínzottásokba belehalt. Miért? Hogy ne fogyaszsa tovább az ennivált!.. Hogy több maradjon neki! — kinek? — a *hióznak!* Merészség volna ezt a szót használni: az anyának.

Ezt az asszonyt három évi börtönrre ítélte az igazságszolgáltatás.

Ugyancsak nemrégén egy másik fehéreselédet, egy eselédleányt terelt oda a végzet a büntető törvény sorompói elé.

— Mi a bűne? — kérdezi a vizsgálóbíró.

— Az, hogy szerettem!

— Nem igaz. Szerelemért nem emeltek még bünvádat soha senki ellen. Mi a bűne? Vallja be.

— Az, hogy szegény vagyok.

— Ez sem igaz. A szegénység teher, de nem bűn. Mondja el az esetet úgy, amint történt; röviden és élethíven.

— Elmondom röviden és élethíven. Husz éves vagyok. Két év előtt kerültem a fővárosba. Nem hoztam magammal mást, mint fiatalásgot, becsületet és szegénységet. Szolgálatba léptem szükségéből, beestelené lettem szerelemből. Csábióm házasságot ígért, de mikor anyává lettem, elhagyott. Gondoskodtam gyermekemről két kezem munkájá árán. Megosztottam vele a mindennapi mindaddig, amíg volt mindennapi kenyere. De szolgálattomból talán éppen ezért elbocsátottak. Beállott a szükség, mindinkább rám vigyorgott a nyomor. Eheztsem és nélkülöztem gyermekemmel együtt, végül meg akartam halni... a gyermekemmel együtt. — Ehező kioskémet beledobtam a folyamba és azután...? Azután nem tudom, mi történt. Itt ébredtem föl a börtönből.

... Tanuk és rendőrök egészítették ki a vallomást, akiknek az öngyilkosságot megakasztani sikerült.

Ezt a fehéreselédet pedig ötévi börtönrre ítélte az igazságszolgáltatás.

Fiat justitia, percat mundus.

A válság.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, január 23.

A politikai körök minden érdeklődését *Szell* Kálmán titokzatos bécsi útja és a miniszterelnöknek erre hirtelen-váratlan következett felutazása tartja lekötve. Hogy *Bánffy* is Bécsben van, azt csak a Ház mai ülése alatt, a folyosón tudták meg és természetes, hogy ez a hír óriási izgalmat okozott. Forrongott a folyosó; mindenkinek az volt a benyomása, hogy a kibontakozás ügye most érkezett el a döntő fordulathoz. Konstatálhatjuk, hogy a béke barátait a legjobb reményekkel töltötte el az, hogy a miniszterelnököt ilyen körülmények közt szólították Bécsbe, ellenben báró *Bánffy* legszemélyesebb hiveinek csoportjában erős konsternáció volt. A kormánypárt harcias töredékének már *Szell* Kálmán bécsi audienciája is nagyon visszatetszett és nem ok nélkül; a miniszterelnök felutazásával kombinálva pedig azt jelentette nekik, hogy olyan fordulat következett be, amely reájuk nézve nagyon lesújtó.

A folyosó nem beszélt ma egyébről; bent a szavazások gépiesen folytak; az emeleten tanácskozott az ellenzéki békebizottság, a folyosó pedig izgatottan kergette ezt a kérdést:

— Mi történt Bécsben?

A klauzula eredete.

Ennek a legújabb két bécsi audienciának az előzményeivel kapcsolatosan kipattant most a hírhedt klauzulának legintimebb története is. Kitént most, hogy a vámközösség perpetuálásáról tartalmazó paragrafus benne volt az *ischli pontozatokban*.

Akkoriban, hogy *Bánffy* hazajött *Ischlból*, általánosan feltűnt, hogy a miniszterelnök milyen szerfölött közlekeny lett egyszerre. Báró *Bánffy*, akiből azelőtt egy szót sem lehetett kisajtolni a kiegyezésről, most nyíltan, hangosan, feszeltlenül mesélté a fűnek-fának az *Ischlból* létrejött megállapodásokat; elmondta, hogy nem tíz évre, hanem csak 1903-ig terjedő kiegyezésben történt megállapodás; hogy gróf *Thun* elfogadta a *Badeni-féle* javaslatokat; hogy Ausztriában a 14. szakaszszal lesznek életbe léptethető a kiegyezési javaslatok, de csak úgy, ha előbb a törvényeknek parlamentáris uton való meghozatala megkíséreltetik és dugába dől. Ez a szokatlan közlekenység mindenkinek feltűnt akkor és most, ime, kiderül, hogy a miniszterelnök mindent elmondott, csak éppen arról a bizonyos klauzuláról nem szólt senkinek egy árva szót sem. Most már világos, hogy miért?

Szell, Tisza, Bánffy.

És ezt a klauzulát báró *Bánffy* nemcsak a párt zöme előtt hallgatta el, hanem azok előtt is, akik legnagyobb bizalommal voltak iránta és akikben azt a látszatot tudta fölkelteni, hogy ő is a legnagyobb bizalommal van irántuk: *Tisza* Kálmán és *Szell* Kálmán előtt. Elhallgatta akkor is, mikor meghallotta, hogy *Szell* Kálmán a külföldi államokkal kötendő szerződésekre vonatkozó formulán dolgozik; akkor is, mikor megtudta, hogy a formula arra a feltevésre van alapítva, hogy a kiegyezés csak 1903-ig terjedő érvényesül van tervezve; akkor sem szólt, mikor átvette a formulát; sőt mikor ezt ő felsége is elfogadta, akkor sem mondta meg a miniszterelnök, hogy a kiegyezésre vonatkozó javaslatban lesz egy pont, amely a *Szell-féle* formulát egy igen lényeges feltételtől fosztja meg.

A miniszterelnöknek ebből a különös eljárásból azonban *Szell* és *Tisza* egészen különböző következtetéseket vontak le. *Szell* Kálmán férfias határozottsággal kijelentette a *Budapesti Napló* hasábjain, hogy a formulát ellenzi. *Tisza* Kálmán pedig tovább is megajándékozta báró *Bánffy* Dezsőt politikai barátságával.

Hanem ez a barátság mintha a legutóbbi időben egy kissé megcsappant volna. Erre vall legalább, hogy gróf *Tisza* István ma ezt mondta a folyosón:

— A szabadelvűpártban egyjelenegy ember sincs, aki ezt a klauzulát megszavazná.

lást. Allítólagos özvegye lett egy soha nem látott órnagynak, sógornője X. grófnak, barátnője Y. hercegnak, Budapesten osztrák — Bécsben magyar főurnak a huga, vagy pörben álló örökös és mindenütt százásokat, sőt néha ezreket jövedelmezett az életeélul kitűzött család; száz forintot alul maradó özvegyekkel legfőljebb piacéreknek vagy szegény bérkocsisoknak maradt véglegesített adása.

Ezt a struccotlás ura hölgyet kilenc hónapra ítelték el. Ez az aránszerűség a jogban.

*

Mi a legsötétebb bűnök véglete?

A gyilkolás.

Es mi e véglét szuperlativusa?

A gyermekgyilkolás.

Ha igaz az, hogy a bűn által állati nivóra süllyed le az ember (mert van ebben ellenmondás is, hiszen a bűn az ember kizárólagos privilégiuma) — ugy vajjon mitféle állatfaj jellemzi találon azt a némbert, aki kivételét statuál a fajfőntartás természetes rendjében és elpusztítja a saját magzatját?

A tigris élete árán is megvédelmezi kölykeit. A nőfarkas is szoptatja az öveit és a him megtagadja magától azt a zsákmányt, melyet hazahord. Még a hiéna is táplálja és szereti az apró hiénákat — csakis a vastagbőrű hizók között akad néha egy-egy kivétel. Nem hiába jutott ennek a moesárra vágyó állatnak az a rendelkezés, hogy háj és zsír legyen belőle, csakis erről a predestinált hájtömegről jegyzi föl a tapasztalás, hogy egyszer-mászor falánk dühében fölfalja a kicsinyeit... Egy asszonyi állat került nemrég a mi törvénybíráink elé, akit még ez a párhuzamba vont összehasonlítás is idealizál. Igen, idealizál, mert amit az állat egyszerre megeselekezik, azt ez a némbert többszörre cselekedte meg. Részletekben gyilkolta le a kis leánykáját, addig és annyiszor ütötte,

A bécsi audienciák.

Szél Kálmán bécsi utjának közvetlen előmenyeiről a folyosón ma érdekes verzió kering, amelyet a *Magyarország* így ad elő:

Szél és Bánffy között lényeges nézeteltérés forgott fenn a kiegyezési formulázására nézve és erősen vitatta Bánffy, hogy mi a korona álláspontja e kérdésben. A vita hevében Bánffy azt mondotta:

— Hogy meggyőződjél a korona álláspontjáról, kész vagyok neked egy kihallgatást kieszközölni.

— Sajnálom, nincs szükségem közvetítésre — válaszolt Szél és kivette zsebéből a meghívást a királyi kihallgatásra.

Ami értesülésünk szerint nem így történt a dolog, hanem a következőképpen: Szombaton hevenyészett minisztertanács volt, amelyben a miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszter előadták a kormánypartban mutatkozó lehangoltságot és a klauzula iránt való ellenszenvet. Ennek következtében határozott úgy a minisztertanács, hogy ne a kormány, hanem maga Szél Kálmán terjessze a felség elé a párt aggodalmait. Báró Bánffy erre bizalmas intimációt küldött Kállay Bélinek s az erre kapott válasz után utazott Szél Kálmán Bécsbe.

A miniszterelnök utazása Szél Kálmán kihallgatásának következménye.

A kormánypart klubjában azt beszélék, hogy Bánffy azért akarta Szél Kálmán utján informáltatni a koronát, mert a miniszterelnök ischben a vámközösség perpetuálására célzó pontnak, kivált ennek a pontnak keresztülvitelére feltétlenül kötelezettséget vállalt. A kormánypartban nagyon rossz néven veszik, hogy ilyen kötelezettséget vállalt Bánffy a párt nevében, holott tudhatta volna, hogy a párt nem megy bele a hatvanhetedik alaptörvénynek ilyen kiforgatásába.

Barátai azzal mentegetik a miniszterelnököt, hogy annak a klauzulának nem tudta a jelentőségét és Lukács László az oka mindennek, mert ő formulázta a sérelmes paragrafust.

Megkezdődött tehát a kormánytagjai között az egymásra való kenegetés. Ami kétségtelenül igen mulatságos látvány.

A bécsi audienciákról szóló félhivatalos jelentések így szólnak:

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök Bécsbe érkezett és a délelőtti folyamán a király által magánkihallgatáson fogadtatott.

Amint itt hírlik, ő felsége tegnap délben magánkihallgatáson fogadta Szél Kálmán belső titkos tanácsost. (*Budapesti Tudósító.*)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma délben fél 1 órakor hosszabb külön kihallgatáson volt ő felségénél. Délelőtt báró Bánffy gróf Thun osztrák miniszterelnökkel és Kállay gróf pénzügyminiszterrel, délután pedig gróf Goluchowski külügyminiszterrel tanácskozott. Báró Bánffy este visszautazik Budapestre. Szél Kálmán ma délután gróf Goluchowski tanácskozott. (*Magyar Távirati Iroda.*)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök és Szél Kálmán v. b. t. t. ma visszatértek Budapestre. Beavatott körökben hírlik, hogy úgy Szél Kálmán tegnapi, valamint báró Bánffy Dezső miniszterelnök mai kihallgatása a királynál a kompromisszum-előterjesztések azon pontjára vonatkozott, amely a végleges kiegyezés biztosításáról szól. Szél Kálmán tegnapelőtt báró Bánffy Dezső miniszterelnök előterjesztésére Bécsbe hivatott, hogy ezen pont felett tárgyaljon és Bánffy Dezső báró ma a Szél Kálmán által megkezdett eszmecseré alapján folytatta a tárgyalásokat. Bánffy Dezső báró holnap délután átadja a disszidensek vezéreinek a kormány választát az egyesült ellenzék részéről a kormányval szombaton közölt kívánságokra. Mivel a disszidensek vezéreinek e választ még közölnök kell az ellenzék pártok megbízottaival, a tárgyalások alkalmasint még egy pár napig eltartanak, úgy, hogy a szabadelvű pártok terveit értekezlete ezen a héten aligha lesz megtartható. Az ügy végleges elintézését a jövő hétre várják. (*Budapesti Tudósító.*)

A király ő felsége ma báró Bánffy miniszterelnököt kihallgatáson fogadta. Ez a kihallgatás, mint jól értesült forrásból hírlik, a parlament hiányát szanálása iránt, Budapest folyamán levő tanácskozásokkal áll összefüggésben, amelyeknél a kiegyezés kérdése lépett előtérbe.

A mi az említett tanácskozások mostani állását illeti, azokat holnap Budapest folyóiratjainak, még pedig holnap délután báró Bánffy miniszterelnök közölni fogja Szilágyi Dezsővel, gróf Csáky Albinnal és gróf Andrássy Gyulával a kormány választát az ellenzék legutóbbi pontozataira. A lapok jelentéseit Szél Kálmán kihallgatásáról jól értesült oldalról akképp igazítják helyre, hogy Szél Kálmán a magyar miniszterelnök javaslataira nyert meghívást ő felségéhez. Báró Bánffy miniszterelnök és Szél Kálmán titkos tanácsos ma este visszautaztak Budapestre. (*Magyar Távirati Iroda.*)

Saját bécsi tudósítónk pedig a következőket jelenteli telefonon:

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök holnap visszatér Budapestre a következő feltételekkel:

1. A normális parlamenti állapotok helyreállása még a Bánffy-kormány alatt.

2. A provizórium megszavazása a Bánffy-kabinetnek.

3. A végleges kiegyezés elfogadása és annak biztosítása az obstrukció ellen.

4. A házszabályok revíziója.

Ami a többi követeléseket illeti, azok egyáltalán nem tárgyalhatók, mert nem vonatkoznak a mostani parlamenti helyzetre, hanem egész kormányprogramot foglalnak magukban, amely a következő kabinetet megkötné s ez nem lehet feladata a jelenlegi kormánynak.

A klauzula tekintetében a kormánypart békéltető elemének álláspontja érvényesült.

A kihallgatás délután egy órától háromig tartott.

Tudósítónk jelentését a következő megjegyzésekkel kell kiegészítenünk:

A liberális párt békebarátainak álláspontja a kiegyezés állandósítása dolgában tudvalevőleg az, hogy a klauzula az 1867: XII. törvénycikkbe ütközik és tehát feltétlenül mellőzendő; ha tehát ez az álláspont érvényesült, akkor fel kell tennünk, hogy elfogadtatott az a formula, amely a sérelmes törvényszakaszról az időről-időre való megkötöttségnek állandó megkötöttségévé való átváltoztatását visszautasítván, az 1867: XII. törvénycikk 59. §-át a maga teljes épségében fönntartja.

Ami e bécsi tudósításnak a békefeltételekre vonatkozó részét illeti, azt hiszük, hogy a két első pont nem fog nehézségbe ütközni. A kiegyezési provizóriumnak, továbbá az indemnitynek és az ujoncjutaléknak még a Bánffy-kabinet lekötésénél előtt való megszavazásán a béke nem fog mulni. Ugyisintén megtörténhetik az elnökség megválasztása is, ha a békének egyéb feltételeire nézve a megállapodás az egész vonalon létrejött.

A bécsi táviratból az derül ki, hogy a végleges kiegyezést és a házszabályok revízióját már maga a Bánffy-kabinet is az utódjára akarja bízni, természetesen a már most megállapítandó elvek alapján, amelyek egyfelől az ellenzékot s másfelől a jövő kormányt egyaránt köteleznék. Ez a bécsi tudósítás tehát a békés kibontakozásnak kedvező esélyeit mutatja be s így megfelel azoknak a várakozásoknak, amelyeket mi a legújabb fázis bekövetkezése óta hangoztattunk.

Hangsúlyoznunk kell, hogy a kuriai bírásokodást, mint a házszabályok revíziójának ellenérdekét a bécsi távirat csupán azért nem említi, mert magától érthetőnek tartja a közöttük fennálló szerves kapcsolatot, hiszen maga a kormány is elfogadta a kuriai bírásokodásról szóló feltételt.

A békebizottság értekezlete.

Az ellenzék pártok bizalmi férfai ma is értekezletet tartottak a képviselőház első emeleti tanácskozó-termében. Az értekezleten az összes kiküldöttek résztvettek, később pedig ezekhez csatlakoztak a disszidensek megbízottjai is: Szilágyi Dezső, gróf Csáky Albin és gróf Andrássy Gyula.

A pártközi konferencia megtartása főleg

azért vált szükségessé, hogy megállapodás történjék arra nézve, hogy az eddig folyt békétárgyalások aktái teljes szövegükben nyilvánosságra hozassanak-e?

Hosszas tanácskozás után az értekezlet úgy határozott a konferencia, hogy mivel a tárgyalások még mindig folyamatban vannak, az aktáknak teljes szövegükben való közzétételétől elállanak, ellenben a ma este tartandó pártértekezletnek beható jelentést fognak tenni az egyes kiküldöttek a tárgyalások eddigi folyamáról és a tárgyalások folytatására fognak felhatalmazást kérni a pártok plénumaitól.

Az ellenzék pártértekezletek.

Az országgyűlés összes ellenzéki pártjai értekezletet tartottak ma este abból a célból, hogy meghallgassák a békétárgyalásokra kiküldött bizalmi férfiak jelentését.

A függetlenségi és 48-as Kossuth pártban György Elek, a nemzeti pártban Horánszky Nándor, a néppártban Molnár János és a Bartha Miklós elnöktele alatt tanácskozó függetlenségi csoportban Polónyi Géza terjesztette elő a jelentést. A Kossuth párt konferenciája tartott legtovább, mert hosszabb tárgyalások történtek és többen aggályainak adtak kifejezést, vajjon a béke megköthető lesz-e. György Elek előterjesztéséhez hozzászóltak: Barabás Béla, Barta Ödön, Olay Lajos, Szinay Gyula, Putnok Mária, Papp Elek, Kiss Albert, Meszleny Lajos. Pichler Győző, Fáy István és ismételtén Kiss Albert.

A néppártban pedig igen érdekes volt gróf Zichy Nándor felszólalása, aki az országgyűlés feloszlásának az eshetőségével is foglalkozott és kijelentette, hogy a feloszlást feltétlenül törvénytelennek tartja, s országos tiltakozásra kell agitációt indítani.

Az összes pártok a következő egyhangu határozatot hozták:

A párt megbízottai előterjesztették azon tárgyalások menetét, amelyekben való részvételre a parlamenti működés rendes medrére térese érdekében, a kormánynak velük Szilágyi Dezső, gróf Csáky Albin és gróf Andrássy Gyula által közölt felhívására kiküldettek. Előterjesztették azon kívánalmakat, amelyekről a kormánynak velük ugyanazon urak által közölt nyilatkozatával szemben, az éal elérhetőse végett az ellenzék pártok megbízottai a tárgyalást közvetítő urakat értesítették, ugyisintén a kormánynak a tárgyalások vezetésével megbízott tagjai részéről tett ellenzerevételeket és ellenjavajlatokat, valamint az ellenzék pártoknak erre adott választát. Jelentették továbbá, hogy téves a lapoknak az a híre, mintha ama második nyilatkozatban akár a személyi, akár a tárgyi kérdések ahhoz a nyilatkozathoz képest kiéleltettek volna; végül azt, hogy a tárgyalások mind eddig megszakítva nincsenek. A párt megbízottainak eljárását helyeslőleg tudomásul veszi, a tárgyalásokban való közreműködéssel őket tovább is megbizja és elvárja a további jelentéseket.

A párt végül jegyzőkönyvi köszönetet szavaz azon tagjainak buzgó működésükért, akik pártközi konferenciákon részt vettek.

Az első tiltakozás.

Hevesmegye törvényhatósági bizottsága — mint *Egerből* táviratozzák — mai közgyűlésén tárgyalta a csongrádi köriratot. A közgyűlés megbotránkozásal utasította vissza Csongrád megye körlevélét és ezenfelül elhatározta, hogy a következő feliratot küldi a képviselőházhoz:

Tisztelt képviselőház! Hazánk, a mióta megalapították, mindig alkotmányos ország volt. Alkotmányunkat nemzetünk szabadságszeretetének köszönhetjük; mert a magyar nemzet alkotmányát maga létesítette, maga fejlesztette, sőt a hatalom erőszakos támadásaival szemben is mindenkor megvédelmezte. Nemzetünk történetével egyidős történeti alkotmányunkat tehát feltétlenül kell őriznünk.

Fájdalmasan tapasztaljuk azonban, hogy kormányunk, melynek az 1848. 3. törvények értelmében függetlennek és felelősnek kellene lennie, eljárásában az országunk nemcsak politikai függetlenségét, hanem még az 1867. 12. törvényekben fenntartott gazdasági önállóságát is veszélyvel fenyegeti és alkotmányunk biztosítékainak sértetlen megőrzését is figyelmen kívül hagyni hajlandó.

A törvényen kívüli állapot fenntartása, mely minden törvényhozási felhatalmazás nélkül az adó beszedését és az ujonckok kiállítását is maga után vonhatja, valamint azon eshetősége, mely már is nagyban hangoztatik, hogy még az országgyűlés feloszlata is bekövetkezhetik, annak dacára, hogy ez, miután ezen évre még sem a költségvetés, sem a zárszámadás felett az országgyűlés nem határozott, — holott ezt alap törvényünk tiltja — hazafiúi aggodalommal tölti el szívünket, mert az ily eljárás nemcsak alkotmányunk megsemmisítésére, hanem ugyanis korlátozott állami önállóságunk megszüntetésére vezet.

Héves vármegye törvényhatósága tehát hagyományos hazafiságához és szabadságszeretetéhez híven és az 1848. 16. törvényi cikk kijelentésének megfelelőleg továbbra is védő bástyája akar maradni hazánk alkotmányosságának, kénytelennek érzi magát, hogy az ország ezen állapotában szavát felemelje és már előzetesen kijelenti, hogy a törvényhozás felhatalmazása és a költségvetés megállapítása nélkül úgy az adók szedését, mint az ujonckok kiállítását törvényellennek tekintvén, az e körüli intézkedéseket önkormányzati körében végrehajtani meg nem engedhetné — az országgyűlésnek törvény ellenére levendő feloszlata esetében pedig az új országgyűlés összehívását a maga részéről törvényhatósági közreműködésével támogatni nem fogja.

Mély tisztelettel kérjük az országgyűlés képviselőházát, hogy ezen elhatározásunkat törvényhozási működésében magas figyelemre méltatni kegyeskedjék. Kelt Hévesvármegyének 1899. január 23-án tartott bizottsági üléséből.

KÜLFÖLD.

Az ausztriai helyzet. A kormánypart és a német ellenzék közt való egyezkedés akciója úgy látszik, csakugyan meg fog indulni. Az akció tényleges megkezdésének előzménye azonban feltétlenül a Reichsrath elnapolása lesz. Egy brünni lap már jelenti is, hogy két hét múlva meg fog történni az elnapolás, de csak igen rövid időre fog szólni. Egyelőre a német pártok arra törekednek, hogy megállapítsák közös nemzetiség-politikai programjokat. Ennek a sikerültől függ azután a többség és az ellenzék közt való egyezkedés lehetősége. A tanácskozásokat holnap kezdik s a Reichsrath feloszlata esetén is folytatják.

A belga király és miniszterei. Lipót belga király ellenkezésbe jutott a miniszterével, aminek következménye a kabinet lemondása lett. Okot e válságra a választási törvény reformjának a kérdése adott. A király a mai minisztertanácsban kijelentette, hogy nem fogja szentesíteni a törvényjavaslatot, mert az ellenkező a liberális elveivel. A kormány javaslatában a király a klerikális törekvések megtestesülését látja. Ennek következtében a miniszterelnök, valamint de Smet de Nayer pénzügyminiszter és Nyssens ipar- és közmunkaügyi miniszterek beadták lemondásukat. A távozó miniszterek helyett, akik ma reggel kihallgatáson voltak a királlyal, Helleputte és de Broqueville képviselők fogják kinevezni. A miniszterelnök állítólag Vandenbeereboom vasut- és hadügyminiszter lesz.

Az áruforgalmi statisztika. Az osztrák kiegyezési bizottság ma folytatta az áruforgalmi statisztikáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Az 1. §-nál Chiari azt bangoztatta, hogy Ausztriának külön statisztikájának kell lennie. Attól kell tartani, hogy az eszményi vámvonal, amely a statisztikai kimutatások céljából érvényre jut, nemsokára valóságos vámvonalá fog átalakulni.

Szintén az önálló s nem a kormány-javasolta statisztika mellett van Lorber is, mert szerinte a Magyarországgal való együttműködés Ausztriának nem válik előnyére és mert az önálló statisztika a nyelvkérdés nehézségeit is enyhítené.

Baró Schwegel a monarchia két államának gazdasági közöségét félti, mert a különválás veszélyeztetné a monarchia nagyhatalmi állását. A javaslat hibáját abban látja, hogy benne a Magyarországgal való megegyezés nem elég világos. Magyarországnak ugyanis csak azzal a feltétellel megy bele a közöségbe, ha Ausztriában a végrehajtásra szükséges intézkedéseket alkotmányos uton hagyják jóvá. De hogy Magyarországon mit tartanak erre nézve szükségesnek, az ez iránt való kétséget csak kölcsönös, teljesen egyértelmű megegyezés oszthatná el. Elfogadják Lecher és Gross indítványát.

Menger nem szavazta meg a törvényjavaslatot. Kaftan előadó utal a képviselőházban hozott több határozatra, nevezetesen pedig számos testület kívánságára, amelyek a Magyarországgal való kooperációt

ráció mellett nyilatkoztak. Az előző években sok panasz hallatszott a magyar statisztika pontatlansága és pártossága miatt. A tárgyalás alatt lévő törvényjavaslat módját nyújt Ausztriának, hogy a monarchia másik felének statisztikai adatait mindenkor ellenőrizhesse. A tárgyalás alatt lévő törvényjavaslatot hivatalosan közölték a magyar kormányban, amely teljes egészében el is fogadta. Nincs tehát elvi eltérés a megegyezés és a törvény között. Kéri az első szakasz elfogadását és a módosító indítványok elvetését.

Erre az 1. szakaszt egy Lorber által indított stílusos módosítással, amelybe az előadó is hozzájárult, elfogadták és megkezdtek a 2. szakasz tárgyalását.

Kaiser és Gross szólottak a szakaszhoz és Gross több módosító indítványt nyújtott be, mire a tárgyalást megszakították és az ülés véget ért.

A legközelebbi ülés napját írásban fogják közölni.

Franciaország és Anglia.

Páris, január 23.

A képviselőház megkezdte a külügyi költségvetés tárgyalását. Des Tournelles képviselő fővilágosítást kér a Fasoda-ügyről és Franciaországnak Angliához való viszonyáról, majd kifejti, hogy a kamara mindeddig hazafias okokból tartózkodóan viselkedett, de az országnak joga van, hogy megtudja valahára, milyen a helyzet és hogy az Angliával való bonyodalmak elején vagy végén van-e. Szóló egy véli, hogy az Angliával való viszályt mindkét félre nézve tisztességes, kölcsönös megegyezéssel kell befejezni. (Helyeslés.) Azután azt mondja, hogy ha a két ország nem jut megegyezésre, egyik sem fogja magát többé biztonságban érezni. Ez szegénye volna a civilizációnak, a két ország között való megegyezés pedig előnyére válnék egész Európának. Szóló egy véli, hogy az angoloknak talán inkább áll érdekükben a béke fönn tartása, mint a franciáknak. (Élénk helyeslés.)

Cochin azt hiszi, hogy szükséges, hogy Franciaország is részt vegyen a gyarmati terjeszkedésben, amire minden nagyhatalom törekedik.

Rauberit azt mondja, hogy Franciaország tudatában van erejének, de a békét óhajtja. Felvilágosítást kér a leszerelési értekezletről.

Ribot kifejti, hogy 6 mindig a mellett volt, hogy Franciaország és Anglia egyetértőleg járjanak el, még pedig saját közös javuk és a világ java érdekében. (Tetszés.) Senki, akit felelősség terhel, nem kívánhatja a háborút Anglia és Franciaország között. Ezután Franciaország jogait fejtegeti Uj-Fundlandot és Madagaskart illetően és kijelenti, hogy Anglia politikájára nem igazságszerű. Franciaország jogai Madagaskarban minden kétségen felül állanak. Franciaország ezzel a feltétellel ismerte el Anglia védnökségét Zanzibár felett, hogy Anglia elismeri Franciaország védnökségét Madagaskarban. (Helyeslés.) Franciaország és Anglia viszonyára az egyiptomi kérdés hat nyomásztólag. Anglia — ugymond — nem lehet oly merész, hogy Egyiptomot Európa hozzájárulása nélkül akarja védnöksége alá venni. (Tetszés.) A szónok tagadja, hogy Franciaország megtagadta volna az egyiptomi kérdés tárgyalását. Franciaország sohasem vonakodott ettől a diskussziótól. (Helyeslés.) Az Oroszországgal való szövetségről szólva, kijelenti Ribot, hogy az biztosítja Európá békéjét és azt mondja:

„Ha mi békoszeretőek vagyunk, ezt nem kénytelenségből, hanem szabad akaratból tesszük.” A szónok örül Franciaország és Olaszország közeledésének, valamint Ausztria-Magyarország és Oroszország jó egyetértésének és végül felhívja a franciákat, hogy tarták szem előtt Franciaország javát. (Tetszés.)

Delcassé külügyminiszter kifejti, hogy politika Franciaország általános érdekeit tartotta szem előtt. Rámutat arra a szerepre, amelyet Franciaország a spanyol-amerikai konfliktus alkalmával vitt, a nagy szerep teljesen megfelel a köztársaság becsületének és amely erkölcsi nyereséggel járt az országra nézve. (Tetszés.) Franciaország volt az első ország, amely hozzájárult az orosz cáz leszerelési javaslatához, első sorban tiszteletből ama nemzet nagy uralkodója iránt, amelylyel Franciaország sohasem volt tökéletesebb egyetértésben, mint most és azután, mert Franciaország tudta, hogy nem fognak tőle kívánni semmit, ami most, vagy a jövőben megaláztatná. Kijelenti továbbá, hogy Franciaország állásán, mint a keleti keresztények protektorán, csorbát nem esett; rámutat Franciaország szerepre a kretai kérdésben és kimutatja, hogy Franciaország közre lépett az általános béke fenntartásán. De — ugymond — miniszter — nemcsak kellemes események vannak, hanem szomorúak is. (Ugy van!) Nagy államok között — sajnos — mindig támadnak differenciák, de azt hiszem, hogy olyan differencia nincs, amelyet békül-

konysággal meg ne lehetne oldani és ebben a szeltemben oldottam meg a fasodai kérdést is.

A miniszter tovább beszél.

Delcassé külügyminiszter (folyt. tva):

Nem volt előttem ismeretlen az, hogy az angol flottának parancsa volt, hogy Cartum bevételét után folytatja útját a Niluson felfelé és azért értesíttem az angol kormányt, hogy mi a civilizáció művét, amelyet az angolok északon végeznek, a déli vidékeken vállalónk el abban a reményben, hogy Anglia közreműködésünket elfogadná. De Anglia azt válaszolta, hogy a Nilus völgyében minden idegen teletlepődést barátságtalan aktusnak tekintene és Marchand ottlétele konfliktust idézne elő. A miniszter tiltakozik az angol kormány ez elmélete ellen és kijelenti, hogy az expedíciónak nem volt barátságtalan jellege. Ezt az expedíciót már 1893-ban készítették elő, tehát sokkal korábban, mint az angol-szudáni expedíciót. Franciaország szabadságával élt az Egyiptom által elhagyott vidékeken.

A miniszter kijelentéseit Marchand heroikus expedíciójáról a ház minden pártja megtapsolta.

A miniszter hozzát teszi, hogy az ország általános érdekében történt, hogy Fasoda kiürítését elrendelte. Igazán hazafias érzés kellett ehhez az eljárásához. Ő hazafias dolognak tartotta elkerülni egy olyan konfliktust, amely szerencsétlenség lett volna az egész világra nézve és oly áldozatokkal járt volna, amelyek nem lettek volna arányban a vita tárgyával. Franciaország jogainak tudatában mindig kész tárgyalásra lépni. (Tetszés.)

Nagy átalakulások vannak készülöben a világon — végzi beszédét a miniszter — és ezért bölcs és előrelátó politikákat van szükségünk, amely nem pocskolaja elerőnkét és erőfeszítéseinket. Hogy feladatunknak méltóan megfelelhessünk, a parlament állandó támogatására van szükségünk. (Élénk tetszés.)

Erre az ülést bezárták.

HIREK.

Budapest, január 23.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Január 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul kldhessük tovább.

— Személyi hírek. A svéd király állapota javul. Hir szerint a király a kormányzat idelencsen a trónörökösre akarja bízni és azután Saltsjöbaden gyógyhelyre megy, tavasszal pedig üdülés céljából nagyobb utra kel. — Kardosomi Jenő gróf ötszáz koronával belépett a Nemzeti Szövetség örökös tagjai közé. — Ferraris Artur, a Bécsben letelepedett magyar festő Berlinbe utazott, hogy újra megfesse a német császár arcképet.

— Schwarzkoppen Kassán. Schwarzkoppen ezredes német tisztársai tegnap este fél 9 órakor polgári ruhában Kassara érkeztek. A 34. gyalogezred részéről Neuhold Emil ezredes és Zsenyey főhadnagy vártak az indóháznál a porosz vendégeket, mely alkalommal az egybegyűlt közönség Schwarzkoppen ezredest lelkesen éltette. Tegnap este 90 teretkű diszvacsera volt a Schalkház-szállóban. A küldöttség ma Kassa város nevezetességeit nézte meg. Ma delután 6 órakor a tiszti étteremben újra bankett volt.

— A Budapesti Napló Almanachja.

Annak a négy részben megjelenő kötetnek, amelylyel a Budapesti Napló előfizetőinek kedveskedni akar, a hét folyamán küldjük szét első részét, az Almanach első füzetét. Április elséjére jelenik meg a második, júliusban a harmadik, októberben a negyedik, úgy hogy ennek az évnek a végén minden előfizetőnek egy háromszázötven oldalas vastag kötet birtokában lesz. Az első füzet igénytelen, szerény kezdet. Nem nyomtaték, amelylyel az újságunkat kísérni akarjuk, hanem egyszerűen illusztrált magyarzója anna: a sok eseménynek, amelyet napról-napra regisztrálunk. A négy ívó terjedő első füzetben huszonhét aktuális kép van, jegyzéknaplár, krónika, több praktikus hasznú cikk, közigazgatási, háztartási, egészségügyi utasítás stb. stb. Ismételtjük: nem ajándékkönyv ez, aminek tulajdonos szerény volna, hanem illusztrált kísérője ennek az újságnak, amelyhez ebben az esztendőben negyedévenként szerény magyarzóul csatlakozik. A négy részben megjelenő Almanach második, az elsőnél terjedelmesebb és díszesebb füzetét április elséjén adjuk. Kérjük olvasóinkat, fogadják ezt a kis füzetet olyan szeretettel, amilyennel küldjük, pótolja fogyatkozásait az, hogy első a maga nemében. A még ez évben hozzá csatlakozó három füzet egy tekintélyes kötetű egészíti ki, amely képes krónikája, aktuális lexikona lesz az esztendőnek.

— A hercegprímás titkára. Kohl Medárd, Vaszary Kolos hercegprímás főtitkára, megrongált egészségének helyreállítása végett szabadságot ka-

pot, hogy a dévidék enyhe éghajlata alatt keresen javulást. Mióta a hercegrímás ellen intézett merénylet alkalmával saját testével fogta fel a halálos csapást, amely galamblekkü urának volt szánva, attól fogva sohasem heverte ki a sebesülésére következő hosszúságú fájdalom botorgásait. Az őszel anynyira erőt vett rajta a gyöngöség, hogy a hercegrímás is észrevette és most a Rivierára küldte, hogy a pihenésben üdülést és a melegbb vidéken javulást találjon. Kohl távollétében Walter Gyula kanonok, hercegrímási irodaigazgató végzi ideiglenesen a titkári hivatal egyházi részét. Kohl Medárd Rómába is ellátogat, ahol a hercegrímás ajánlásával Rampolla bíboros államtitkárnál is jelentkezni fog kihallgatásra XIII. Leó pápánál. Rómában Fraknoi Vilmos címzetes püspök s nagyváradi kanonoknak lesz a vendége.

— **A belügyminiszter betegsége.** Perczel Dezső belügyminiszter még mindig gyengélkedik. Arcában makacs csonthártya-gyulladás van s folyton orvosi kezelést alát áll. Ezért kénytelen a miniszter a szobát őrizni és hivatalában is csak az audienciás napokon jelenik meg.

— **Királyi herceg az északi sarkon.** Közönséges cibél emberek, mint *Nordenskjöld, Nansen, Andrée* hiába törték magukat az után, hogy eljussanak egész az északi pólusig. Az a nagy fehér világ összevonta havas kulisszáit és nem engedte meg, hogy a déli emberek megtaposák szűz havát. Iszonyu erőfeszítés, energia, szorgalom, akarat olvad össze s párolgott semmivé a jeges-tenger nagy terepein, minden erőlködés hasztalan vala. A közönséges cibél embereknek most egy királyi herceg akarja megmutatni, hogy miként kell megostromolni a jégbástyákat, amelyek megett mosolygva alszusa álmat az északi sark tündére. Az *abruzzói herceg* vállalkozik erre a munkára. A mesében a királyfi kardja vágta szét a szép fogoly királylány tükre-sáncát, hátha a sokágu korona láttára fölenged a hideg észak is? A herceg erősen bizik tervében s már szerencsésen eljutott Olaszországból Krisztániába. Persze kényelmes gyorsvonaton. Onnan már kényelmetlenebb lesz az út. Krisztániából a Spitzbergen-szigetekre szándékozik menni márciusban s a nyarat a Ferenc József-földön akarja tölteni. Onnan aztán megkezdí hosszú vándorlását a kihalt jégvilág felé. Ugy tervezi a herceg, hogy 1900-ban talán eljut egész az északi pólusig. Ez tehát amolyan meglepetés volna az emberiség számára a XX. század hajnalán. A terv szerint a vállalkozó királyfi csak két-három év leforgása után tér vissza Európába. Lehet, hogy egy darabig *Nansen* is elkíséri őt a *Fram* hajóval. Jobb cicerónét csakugyan nem találhatna amaz ösmeretlen vidékeken.

— **Grosz Gusztáv temetése.** A szombat este elhunyt Grosz Gusztáv országgyűlési képviselő testét ma délután három órakor szentelték be a Havas-utca 2. szám alatti volt lakásán. A gyászszertartáson a politikai világ és a közélet kitűnősegei nagy számban voltak jelen. Ott voltak dr. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi, *Erdély* Sándor igazságügyi miniszterek, *Gromou* Dezső államtitkár, *Pósz* Sándor volt államtitkár, *Falk* Miksa, *Janicsáry* Sándor, *Hegedűs* Sándor, gróf *Vass* Béla, gróf *Telki* Sándor, *Fejérváry* Károly, dr. *Münch* Aurél, dr. *Neményi* Ambrus, báró *Kemény* Ákos, gróf *Eszterházy* Kálmán, dr. *Newman* Ármin, báró *Füth* Miklós, *Simó* Lajos, *Dósa* Elek, *Dósa* Endre, *Szentiványi* Kálmán, *Pildner* Ferenc, *Széchenyi* József, *Engelmayr* József, *Mohay* Sándor, *Kristóffy* József, *Fülöp* Gusztáv, *Sándor* József országgyűlési képviselők, dr. *Mihálkovich* Géza tudomány egyetemi rektor, *Bemisz* kuriai bíró, Kolozsvár város köldöttsége *Losonczy* József tanácsnok vezetése alatt és még számosan. Kiszorult helyeztek a ravatalra a családtagokon kívül, Kolozsvár város, Kolozsvár város I. kerület választói, a szabadelvű párt, a magyar képviselőház, *Hegedűs* Sándor stb. A gyászszertartást *Kirner* Károly apátléplános végezte fényes papi segédlettel. A gyászszertartás végeztével az Entreprie szállítóokcsinán a nyugoti pályaudvarra vitték az elhunytat, ahonnan Kolozsvárra vizik és ott helyezik örök nyugalomra.

— **Az egyetem gyászja.** Erdely Antal, az egyetem központi igazgatója és tanácsgyőzője ma reggel 66 éves korában meghalt. Az elhunyt negyven év óta szolgált az egyetemet s érdemeiért megkapta a koronás arany érdemkeresztet s a negyvenéves szolgálati aranyéremet. Tudományosan képzett jogász volt, a klasszikus nyelveket alaposan ismerte. Erdely, aki jó barátságban állt a magyar tudományosság vezetőiével, már néhány év óta gromorbajban szenvedett, egy hónap előtt ágyba kellett feküdnie s nem is kelt föl többé. Halála hírére az egyetem valamennyi épületére kitűzték a fekete zászlót. A elhunytat szerdán délután három órakor temetik a központi egyetem épületében.

— **Földröngés.** A Peloponezuson, mint *Athen*-ből táviratozzák, ma heves földröngés volt. Két helyszínen teljesen elpusztult, *Filatra* városából pedig a lakosságának ki kellett költözödni, mert az összes házak megprepedeztek. Hogy emberéletben esett-e kár, azt még nem tudják. A kár igen nagy.

— **A titokzatos csavargó.** Arról a veszedelmes csavargóról, aki a mult csütörtökön a belvárosi plébánián járt és két fogott a szobaleányra, a rendőrség még ma sem tudja, hogy voltaképpen kicsoda. Mikor kabátlopónon érték az *Arany Sas* fogadóban, a főkapitányságnál *Róth* József müncheni illetőségű kertésznek vallotta magát. Állítását azonban ő maga hazudtolta meg rögtön, mert a jegyzőkönyvet mint *Josef Rott* írta alá. Mikor a detektívek kikutatták a zsebeit, két különböző névjegyet is találtak nála. Az egyik az a büszke mágnásnév olvasható:

Baron Edmund Holmer
von Holmerhausen.

Ezen a néven már napok óta keresi ezt a jó madarat a rendőrség. A Royal és Metropol fogadók igazgatóságai, több előkelő divatruha s egy egész légiója a megcsalottaknak jelentették föl a bárót csalás, csalási kísérlet, lopás, szédélgés stb. miatt. A fogadókban nemcsak adósságokat csinált, de pénzkölcsönöket is csinált ki a személyzettől, azzal átvitte őket, hogy nemokára nagyobb összeget kap müncheni ügyvédjétől s akkor busás kamatokkal fizeti vissza az adósságát. Az ügyvéd azonban nem küldött pénzt, a becsapott hitelezők pedig mindennap szaporodtak, úgy, hogy a báró végre is kénytelen volt a fogadók-ból megszökni. Azóta, mint most kiderült, kabátlopásokból tengette az életét napról napra. A vizsgálat megállapította azt is, hogy nemcsak a belvárosi, hanem előzőleg a ferencvárosi és lipótvárosi plébániákon is járt s mindenütt a plébánosokat kereste. A belvárosi plébánián már nem a bárói névjegyet használta, mikor a szobaleánytól írószereket kért, hanem egy másikat, amelyet szintén megtaláltak a zsebében. Ezen a névjegyen ez állott:

Dr. Joseph Rott
München

A névjegy másik oldalára pedig tintával ezeket írta a plébánosnak:

Hochwürden! Heute Nachmittag suchte ich Sie. Da ich aber nicht die Ehre hatte, so komme ich Morgen wieder. (Magyarul: Főtiszteletűségem! Ma délután kerestem Önt. Mivel azonban nem lehetett szerencsém, holnap újra eljövök.)

Arra a kérdésre, hogy mi célja volt a plébánossal, megtagad minden felvilágosítást, a szobaleányra nézve pedig azt vallja, hogy csak tréfálni akart vele, mikor rájlesztett, hogy ha zajt csinál, leszurja. Vallomásaiban különben folytonos ellentmondásokba keveredik. Első kihallgatásakor azt vallotta, hogy kertész, ma pedig azt mondotta, hogy nem ő, de az apja volt kertész, ő maga semmiféle mesterséget nem tanult, mert nem volt rászorulva.

A rendőrség táviratilag intézett kérdést Münchenben a titokzatos idegen személy azonosságára nézve, de mindeddig még semmiféle választ nem kapott. A „báró” ur tehát egyelőre a főkapitányság foglya marad, ahol egyre szaporodnak ellene a följelentések.

— **Az alexandriai merénylet.** Egész legenda szövődik a köré az anarkista merénylet-terv köré, amely visszariasztotta *Vilmos* császárt egyiptomi utjától. Késébe is vonták, még is erősítették, az igazságnak pedig nem lehetett végére járni. A dolog, mint Rómából jelentik, mégis komoly volt. Az alexandriai konzularis bíróság bizonyítékot talált arra nézve, hogy a merényletet csakugyan tervezték. Ami első sorban a két bombát illeti, kísérletekkel igazolták, hogy hatásuk borzasztó volt. Szakértőkből álló nemzetközi bizottság a talált két bombához hasonlókat készítettett és ezeket kidobalta. Harminc méternyi kerületen minden bokor és fa elpusztult, két állat megöletett. Az elfogott anarkisták jobbára olaszok, néhányan közülük máltaiak és spanyolok, valamennyien szerleltett veszedelmes emberek, akik semmiféle bünténytől vissza nem riadnak. Az elővizsgálat befejezése után az iratokat, amennyiben azok olasz alattvalókra vonatkoznak, az aneonai főügyészséghez fogják áttétetni, amely aztán egy olasz esküdszéknek fog kijelölni, ahol az olasz összeesküvők ellen a pórt is letárgyalják. Hasonlóan járnak el a többi, más nemzetiségű anarkistákkal is.

— **Visszavont panasz.** A *Fuchs*-féle kecskeméti utcai bankizlet pénztárosa, *Laszki* Ármin a minap nyolcezer forint elikkasztása után megszökött. A rendőrség hiába kutatót utána tegnapi, amikor *Laszki* magától előkerült s a bankárrel kiegyezett. *Fuchs* visszavonta panaszát, mire a rendőrség is megszüntette eljárását.

— **Új vidéki napilap.** Szabadkán *Bácskai Újság* címen új politikai napilap indult meg. Felelős szerkesztője dr. *Reiner* Lajos, főmunkatársa dr. *Boltás* József.

— **Halálozás.** *Obadiás* Ferenc nagyváradi plébános ma hosszas szonvedés után elhunyt.

— **A különórák.** Az iskolákban egy csomó ügynevezett kötelező tantárgyat tanítanak, ezzel azonban éppen csak holmi kötelező tudást lehet elsajátítani. Aki ezenkívül még akar valamit biztosítani a gyermeke számára, az külön fizet. Ha egymaga küldi a gyermeket az extra tanulmányra, annak *privát*a neve, ha azonban több-magával egyetemben szorgalmazza azt, hogyha a tudás fájának a gyümölcse érik, az az ő gyermekének az ölébe hulljon, *magánkurzus* létesül az iskola kebelében a kötelező program keretén kívül. Ezért persze külön kell még fizetni, mert egy bizonyos summáért csak éppen magyar és német nyelv, természetrajz, földrajz és szám-tan jár ki, a több pénzért aztán egyebek is, teszem fel: francia nyelv, hegedű, zongora — és művirágkészítés. A tanároknak és tanítóknak ez a rendszer mellékjövödelmeket biztosít, ami rendjén is van, mert a fizetésükre ráfér egy kis mellékes pénz, hanem a rendszer azért mégis rossz. Ugy volna jó, ha a szegény ember gyermeke is részesülne ezekben a rendkívüli órákban. A tanárnak ugy is mindegy, hogy hány gyerek ül előtte a padokban. Némely iskolában így is csinálják a magánkurzust, másokban azonban a szegény gyermekek ki vannak zárva ezerről az órákról. Különbön érdekes az, hogy míg a naiv és egyszerű Buda művirág-tanfolyamra kér engedelmet, a VI. kerületben hegedű-tanfolyamért, a nyolcadikban pedig francia órákért folyamodott a legtöbb iskola.

— **Párbajok a vidéken.** Nagybecskerekéről táviratozza tudósítónk: Az ismeretes torontáli ügyek miatt tegnap *Daniel* László és dr. *Demkó* András között pistolybárj volt. *Demkó* a levegőbe lőtt, mire *Daniel* eldobta a pistolyát. *Daniel* egyéb ügyeit békésen elintézték.

Véres kar-párbaj volt tegnap *Kassán*. Két egyetemi hallgató, N. joghallgató és Sz. teknikus állt szemben egymással. A párbajra tettlegesség adott okot, ugyanezért a fölitételek a legszigorubbak voltak: kardpárbaj bandázs nélkül, végkimerülésig. Sz. műegyetemi hallgató a fején súlyos sebet kapott, és nagy vérvesztés után eszméletlen állapotban szállították haza.

— **Hamis pénz.** A rendőrség *Szinmajszer* József csikuti születésű negyvenhárom éves csavargót a napokban különböző csalások miatt letartóztatta s ma átíserte az ügyészséghez. Az illető hosszú idő óta a legkülönbözőbb családokkal tartotta fenn magát a fővárosban. Egy jó barátja, *Mellisch* János zenész révén megismerkedett *Grusch* Károly Ujpesten lakó hajókovácsal s azt ötszáz forint erejéig megzsarolta. Ajánlatot tett *Grusch*nak, hogy adjon neki ötszáz forintot, ő ezeröttszázat ad érte, amely ugyan hamis pénz lesz, de kitűnő utanzat. Mutatótt is neki néhány ötförintos, amelyeknek egyforma számuk volt, s ezekkel csakugyan léprecsalta. A hajókovácsot elkábította a nyereségvágy, kivette megtakarított pénzecekkéjét, zálogba tette mindenét. előteremtette az ötszáz forintot, s átadta *Szinmajszer*nek, aki egy csomaggal ajándékozta meg, tetején egy valódi ötförintosossal. Mire *Szinmajszer* észrevette, hogy a csomagban semmi sincs, a pénzgyártó eltűnt. Most az ügyészség fogházában van.

— **A miniszterek ravasz barátja.** Egy *Központi Sajtóiroda* nevű könyvnyomtatásos nagyvonalú cikkel közöl az aktuális politikai viszonyokról. A cikket a következő kommentár kíséri:

Tisztelt szerkesztőségek!

Mai számunk vezetőikre igen figyelemre méltó. Amit benne írunk, szent és igaz. Lapunk felelős szerkesztőjének többször volt alkalma soron kívüli fogadtatásokon beszélgetéseket folytatni az ország kormány-elnökelével és a kereskedelmiügy derék miniszterével. Reméljük, nem fogják rossz néven venni a sorok irójától, hogy találkoztam ember, kinek elég bátorsága van meggyőződését nyilvánosságra hozni és megmondani az igazat. Mi meg vagyunk győződve, hogy az országban nem akad számot tevő lap a hazai sajtóban, mely e cikket le nem közhölné. Pártkülönbség nélkül meghozhatja minden lap és amely lap e cikk politikai tendenciájával egyet nem ért, az adja azt tudtára rovart alatt olvasóinak, de tartsa kötelességének e békehozó cikket lapjában leközhölni.

Hazánul üdvözléssel maradván a

Központi Sajtóiroda
szerkesztősége.

A cikk alá *Sepri* Fülöp van írva, s így valószínűleg ő az az irigylendő ur, aki a miniszterek részéről „soron kívüli fogadtatásban” részesül, s akinek a helyzet kulcsa a zsebében van. Kissé túlságosan intenzív az a fölözölítés, amelyben kimondja, hogy minden magyar lapnak kötelessége azt a cikket közölni. Ennek a túlságos hévnek a könyvnyomtatás elején van a magyarázata, ahol az olvasható, hogy egy cikknek átvétele is fölitélenül előzetesre kötelez. Tekintve most már, hogy az előfizetés egy évre 36 forint, és hogy Magyarországban 900 magyar nyelvű újság van, *Sepri* ur ezért az egy cikkéért csak 32400 forint honoráriumot kapna. Már csak azért is érdemes róla megemlékezni, mert magyar író egy cikkért ilyen honoráriumról még csak álmodni se mert volna eddig!

— **Megbukik a Gil Blas.** A Seine-megye kereskedelmi törvényszéke fôladta a halotti kenetet a *Gil Blas* címû világhírû francia újságnak, elrendelvén ellene a csôdöt. Minden számának homlokán ott díszelgett a mottója:

— Amuser les gens qui passent, leur plaisir aujourd'hui et recommencer le lendemain.

(Mulattatni az erre járó-kelô embereket, tetszeni nekik ma s holnap újra kezdeni.) Programjához hû is maradt sokáig, most azonban már kezdett nem tetszeni, s másnap mégis újra kezdte mindig. Az ilyesmibe belefárad az ember és beleun a publikum. És a *Gil Blas* az utóbbi években olyan publikumot választott magának, amelynek ugyanez volt a mottója. Hölgyeket, akik mulattatták az arrajárókat, de azért fogatot tartottak, elôkelô lakást, nagy esteleket adtak. Azonban éppen ez volt a baj. A *Gil Blas* teljesen az ô lapjuk lett, úgy, hogy aki a táboraiba tartozott, már nem asprálhatott nagyobb érénydíjakra. Annny lett benne az obszécán elem, jobban mondva az illetlenség, hogy jóízû embernek nem is kellett, tisztességes familia meg se nézhette. Most már úgy áll a dolog, hogy ha a kokott fogatot tart és nagy házat visz, szóval úgy él, mint valami grófné, hát a tisztességes lapot járhatja, nem ez a kompromittálót. Így senkinek se kellett, hát megbukott. És hogy jót is mondjunk róla, nagyon szellemes volt, csupa ötlet, csupa sziporka. Körülbelül a legszellemebb volt a francia lapok között. Nyugodjék békvél, legyen neki könnyû a föld, talán könnyebb nem is lehet, mint amilyen ô volt.

— **Pierrot és Harlekin.** Egy anyának, a szeretlen csapogató vîgságnak, szûlôitei. Együtt járnak télnék idején tarka ruhájukban, csergô sapkájukkal, fekete bársony féláruccal. Ezeket az örökké vidám fickókat ma vérbé fagyva találták *Zágráb* egyik sikátorában. Harlekin meghalt, Pierrot halálosan megsebesült. . . Harlekinnek is, meg Pierrotnak is a szívébe szurtak. . .

Olyan romantikus volt ez a kép a reggel sűrû ködjében. Ahogy azután elszállt a köd, levették a fekete bársony álarcot Pierrotól is, meg Harlekinről is: mindkettô jól ismert embere a rendôrségnek. Azt tartják, hogy saját társaik voltak a merénylők. Pár nappal ezelôtt közösen törtek be valahol és Pierrot meg Harlekin a zsákmány elosztásában megcsalta a többieket. És ezek most véres bosszút álltak a kapzsi Pierrotot és Harlekinen.

— **A beteges tojásüzlet.** Van itt Budapesten egy *Hivatalos Vásárcsarnoki Értesítô*. Ennek a lapnak, az igazat megvallva, nem vagyunk valami szorgalmas olvasói, tekintve, hogy a zôldségárak és a huseladás arányai egyénileg, nem nagyon érdekelnek. Ma azonban határozottan irodalmi nivóra emelkedett a hivatalos közlöny s tagadhatatlan költôi lendülettel nyilatkozik vezércikkében a tojásüzlettel. Hivatalos lapoktól komoly, száraz stílus szoktunk meg, s így megszép az az üdô költôi hang, ez a zengetes retorikai lendület, amely a zôldségközlöny hasábjairól ma felénk árad. A mai vezércikkébôl való ez a néhány sor:

Különbön is beteges budapesti tojásüzletünk most meg éppen kitélt magáért. Tojáskereskedôink, úgy látszik, kartelt kötöttek, aminek következtében az árakat igen lenyomták. Szerencsére ebben az esetben sem nôhetnek a fák az égig!

Mennyi hév, mennyi odaadás, mennyi bánat a jelen silányágán s mennyi lendületes aggodalom a jövôért! Most már igazán minden nap el kell olvasni a hivatalos vásár-újsát, mert még meglehet, hogy egy napon úgy kezdi a tojáscikket, hogy:

— Quo usque tandem?

— **Vívómesterek párba.** A budapesti vívóvilág két elôkelô tagja állott ma egymással szemben, hogy fegyveres kézzel intézze el azt a szóváltást, mely kettôjük közt nemrégiben egy szakkérdés megvitatása alkalmával lefolyt. Párbaikat becsületbírság elôzte meg, mely mindkét félre nézve kimondotta a lovagias elégtétel kötelezettségét. Az ellenfelek *Volpini* Ottilio olasz vívómester és *Bay Alajos* festôművész, egy híres amatőr-vívó voltak, akit vívóink általában mindennél színter mesterzamba vesznek. Segédük voltak: *Volpini* részérôl *Bezerédj Gyula* szobrász és dr. *Pálmai Andor*, *Bay* részérôl pedig *Horváth Lajos* vívómester és dr. *Haberfeld Marcell*. A párba ma történt meg egy fôvárosi vívótörvényben. Az ellenfelek a föltételek szerint *kimerülésig vívtak, bandázások nélkül és a szúrás megengedésével*. Huszszóni összecsapás és néhány kard eltérése után a párba tenylog kimerüléssel végzôdött mindkét fél részérôl. Tejesen *másfél óráig vívtak, a nélkül, hogy egymásban számbaveheto kárt tudtak volna tenni*. Sebesülés mindössze csak annyiban történt, hogy *Bay Alajos* az egyik összecsapás hevében keze fején egy jelentéktelen bôrborsolást szenvedett. A segédük végre is kénytelenek voltak a kimerült vívókat,

sebesülés nélkül szétválasztani, mire az ellenfelek barátságos kézzel váltak el. A párba, mint a segédök mondják, valóságos vívóakadémia nivóján állott s ennek tulajdonítható, hogy a vívófelek egyike sem sebesült meg.

— **A legelső milliomos.** Természetesen mint szerény könyvelô kezdte ötven dollár havi fizetés mellett s szorgalma, kitartása, életrévalósága révén csakhamar fölemelkedett az Astorok, a Vanderbiltek és a Gouldok rangfokozatára. Mr. John D. Rokhefeller a neve a tehetséges férfinak, akit egyébként röviden az olajkirálynak lehet nevezni. A millióinak a számát maga se tudja egész pontosan, úgy tiztizenkét milliót el is enged a számításból és akkor is marad még vagy egy negydebilliója. Évi jövedelme 20,000,000 dollár, tehát egy hónapra esik 1,666,666 dollár, egy napra (a vasárnapot is beleértve) 55,555 dollár, egy órára 2316 dollár. Ez nemde szép kis jövedelem, sôt olyan rohamosan nô a dus férfit vágyona, hogy idôvel még billiomos is lehet belôle. Legalább így mondja el ezt az egész ügyet a Hamburger Korrespondenz egészen komolyan. Mélôzotnak tudni mennyi az egy billió? Hát az úgy együtt még sohasem szerepelt a világon. Egy fél billióról volt már szó az 1871-ik francia-porosz háború után, amikor a franciáknak ötezer millió (5,000,000,000) frank kárpótlást kellett fizetniük. Még a legkisebb pénzbenben, centimokban kifejezve, is csak ötszáz ezer millió jutunk el, a billió pedig milliószor millió. A francia hadikárpótlás pedig Franciaország egy húszad rész földjének az értékét teszi — ez is csak egy tizedrésze a billiónak. Micsoda óriási birtokának kellene tehát az olajkirálynak lennie, hogy egy billió frankot tegyen a vágyona. Magában Franciaországban a földbirtok értékét csak harmafél milliórd. A Hamburger Correspondenz szóval nagyon hiszékeny újság.

— **Drága ember, olcsó ember.** A spanyol amerikai háború a yankeekre nézve nagyon szerencsésen végzôdött. Gyôztek s a gyôzelem nagy pénzbe került, de kevés emberbe. Arra felé, a földgolyó másikk oldalán pedig az a fontos. Pénz annyi van, mint nálunk a szemét, ember is sok, de a pénz olcsó s az ember drága. Azt sokat adtak a gazdagok is, a szegények is, de azt nem igen olvastuk semmiféle újságban, hogy bolondul belehajszoltak volna csak egy csapatot vagy hajót is kockáztatott háborús helyzetekbe s elvesztegettek volna egy csomó életet egy nagy effektus kedvéért, a hogy ezt mi inensô oldal lakók megselekezszük — még háború nélkül is. A milliók megtérültek busán, tehát nincs mit bânkódnunk utánuk. Szegény Spanyolországról a bört is lehúzták a katonából újra kalmárrá vedlett hadiak, de az emberek közül mégis ott hagyta egy csomó a fogát az oceanón. Lebukott a tenger fenekére fehér lepedôbe varrva — vissza se jött többé. . . . Azért háború, hogy ilyen eredménye is legyen — mondjuk mi. De Amerikának fáj az, hogy embert is áldozott, nemcsak milliókat s a nagy gyôzelmé mámost kipihenve kissé számonkéri a vezérektôl az elpusztult emberélet-tôket. Egemás után citalja maga elé a washingtoni hadbizottság a megkorszorozott gyôzôket s rájuk olvas egy esomó speciálisan amerikai paragrafust, csupa nagy bünt, hogy: itt nem járt ki a katonáknak az elemózsia, amott az ivóvízben volt hiányosság — s elpusztult öt ember, hat ember, huszonhat ember. . . . Felelni kell valamennyiért. . . . Micsoda komédia a mi mértékünkkel név. Nálunk a pénz drága. Olyan drága, hogy némelyikünk hiába megy a pénzpiacra, nem jut hozzá abhoz, hogy vásároljon belôle, de az emberélet potom olcsó. Nálunk háború nincs s mégis áldozunk a Vér istennek mindennap és tömegesen. Gyilkol a ka'ona, a rendôr, a zsanár s hol hallott valaki olyan bolondot, hogy számon kérjék tôle, hogy miért süttötte rá a közönséges rongynépre a puskáját. Vagyunk elegenden s akik vagyunk, azok se tudnak megélni.

— **Elfogott gyilkos.** *Bérsôl* jelenti tudósítónk, hogy *Hoffer* Francia gyilkosát ma elfogták. A bécsi katonai kôrházban a napokban letartóztatták egy szôköt katonát, akit katonáskodása elôtt *Hoffer* Francia lopás miatt följelentett. Annak idején három évi fegyháza ítélték el. Fogsága alatt megfogadta, hogy ha kiszabadul, meg fogja bosszulni szenvedéseit. Egyéb körülmények is arra vallanak, hogy *Hoffer* Francia gyilkosa van most a katonai fogházban, mert a fogoly szintén mészáros. A rendôrség különben ez irányban tovább folytatja a vizsgálatot.

— **Tűzriadalom egy színházon.** *Bérsôl* jelenti tudósítónk, hogy a jôzsefvárosi színházban tegnap este kevéssel az elôadás megkezdése elôtt az a hír terjedt el, hogy a földszinten tûz ütött ki. Erre a közönség közül sokan fölugáltak a helyükôröl s kirohantak a színházból. A nyugtalanodó publikumot a rendezô nyugtatta meg, kijelentve, hogy semmiféle veszedelem nincs. Az elôadás ezután nyugodtan ment végbe.

— **Öngyilkosság a kôrházban.** A Szent László-kôrház egyhangú csôndjét ma este tíz óra tájban pisztolylövés zaja zavarta meg. Az inspekciós orvosi szobában agyonlôtte magát dr. *Czeke* Vilmos, a kôrház fiatal orvos. Mire segítségére sietett a személyzet, már halva volt. A golyó halántékába fordult és minden fájdalom nélkül megölte. A fiatal orvos még csak nemrégiben végezte pályáját. Soproni fiú volt, egyetlen reménye az egész országban beszéltek. *Bogdány* matronát rövid néhány év alatt már a második hasonló katasztrófa érte. Leányának férje, *Bogdány* János szintén öngyilkossá lett. Errôl a tragédiáról akkor az egész országban beszéltek. *Bogdány* szerelmes ember volt már, mikor szenvedélyes szerelem gyulladt *Lenk* potkavégáros fiatal neje iránt. A szép asszony egyszer az erdôben szôlô ágatott *Bogdány*nyal, mikor ez egy virág-szalért lehajolt s miután azt átadta *Lenk*nek, hírtelen revolvert rántott elô, lelôtte a fiatal asszonyt s azután egy második golyóval ônmagát pusztította el. A második katasztrófa most a fiatal történt. Dr. *Czeke* Vilmos még alig huszonegy éves fiatal ember volt, csak néhány hónapig ezelôtt nevezték ki a kôrház orvosává. Barátai és kollégái az utolsó hetekben észrevették, hogy feltûnően szôrakozott, ideges és szokása ellenére sokat éjszakázik. Ennek az állapotnak azonban nem tulajdonítottak semmiféle fontosságot. Ma is látszólag nyugodtan teljesítette orvosi kötelességét. Éjlele ô volt a soros. Nyolc óra tájban még együtt vacsorázott a kôrház gyógyszerészével, *Pinter* Pállal, akihez bizalmas barátság fûzte. Vacsorázás közben maga *Czeke* hozta szóba az öngyilkosság kérdését s szinte mosolylyal jegyezte meg, hogyha ô egyszer öngyilkosságra szánná magát, halántékának lôné magát. És sokkal biztosabb, magyarázta meg a szavait, mintha valaki a szívébe lôt. Ismertem, mondotta többek közt, egy katonát, aki szívébe lôt s még negyvenöt napig szenvedett. Mennyivel egyszerűbb, ha az ember az agyvelejebe röpíti a golyót, akkor azonnal s fájdalom nélkül hal meg. Talán még tovább is fûzte volna okoskodásait az öngyilkosságról, ha véletlenül beteget nem hoznak. Szôlgálatkészen ugrott fel az asztaltól s az inspekciós szobába sietett. Egy kis gyermeket hoztak, akinek torokgyikja volt. A fiatal orvos egészen biztos kézzel végezte még orvosi kötelességét. Azután rendbe hozta íróasztalán az írásait, a tûkôr elô állt s egy revolverrel halántékán lôtte magát. Az öngyilkosság híre nagy izgatottságot okozott a kôrház betegek közt, akik a rokonszenves fiatal orvost mindannyian szerettek humanus bánásmódja miatt. Levelet nem hagyott hátra s így még logbizalmasabb barátai sem sejtik, mi az oka öngyilkosságának. Özvegy édes anyját táviratilag értesítették a szerencsétlenségrôl.

— **Tábornok a szôzekén.** *Stockholmból* jelentik, hogy a svéd katonatisztek meghívására a minap odaérkezett *Viebahn* porosz tábornok, hogy ott néhány prédikációt mondjon. Szerdán a tábornok több ezer svéd harcos elôtt a következô témáról prédikált: *Jézus a legjobb barátunk a háborúban és a békeben*. A prédikációt, amelyet *Melander* ôrnagy tolmácsolt, a helyôrség egyházi énekkarának éneke és *Horst* ôrnagy imája követte. A tábornok a tisztj kaszinóban is mondott prédikációt, amelyet *Bernadotte* herceg, *Oszkár* király másodszületô fia tolmácsolt: a hallgatóságnak.

— **Zálogháztulajdonosok Országos Szövetsége.** A Zálogháztulajdonosok Országos Szövetsége vasárnap tartotta alakuló közgyûlését, mely alkalommal a közgyûlés megválasztotta elnökségét s tisztikarát. Az egyesületnek az a célja, hogy egyrészt ról megvédje a magázulogházak tulajdonosainak érdekeit a törvény keretén belül, másrészt ról társadalmi állásuk nivóját s foglalkozásuk tekintélyét emelje.

— **A tréfa vége.** Végzetes szerencsétlenség történt ma délelben a Viktória-gözmalomban. Két jó barát, *Filipák* István molnár és egy földje ebéd-elôtti testgyakorlás kedvéül egymással dulakodni kezdtek a gözmalom egyik harmadik emeleti munkatermében. A tréfás birkozás közben *Filipák* Jánost a földje úgy mellbe találta teremteni, hogy a szerencsétlen ember az alacsony nyitott ablakon át *leszuhant a földszintre*. És közben a telefon-vezetôkre esett, azt átszakította s egy éppen arra haladó teherkocsira zuhant, ahol ôszétört tettel *halva került el*. A rendôrség természetesen letartóztatta a brutális birkozót.

— **Népgyûlés Üllôn.** Tegnap Üllôn tiltakozó népgyûlés volt, melyre meghívtak a kerület képviselôjét, *Lukáts* Gyutát is. A déli vonattal érkező képviselôket a vasutnal zászlókkal s zenezóval fogadták a függetlenség part elôkelôségei s a városáz elôtti térre vonultak. A népgyûlést *Szabó* Sándor református lelkes nyitotta meg, majd *Lukáts* Gyula tartotta meg beszámolóját, kitért az 1896-iki választásokra s a képviselôháznak másfél évi telôtségére. Végül a jelen helyzetet vázolta s az obstrukciós jogosultságát bizonyította. Az ôsszegyûlétek zajos telôzésel helyeselték képviselôjük beszámolóját s az ellenzék mag tartását. Simonffy Jakab határozati javaslatot nyújtott be, melyben elítélte a kormány alkotmányellenes eljárását s helyeslik az ellenzék férfias küzdelmét.

— Nagy emberek a munkások között. A Szabad Lécum január 28-án, szombaton este nyitja meg előadásai sorozatát az államvasutak északi főműhelye mellett levő munkástelepen. A tárgysorozat Wekerle Sándornak, a Lécum tiszteletbeli elnökének megnyitójával kezdődik, aztán Dr. Bethly Zoltán miniszteri tanácsos egyetemi tanár tart előadást az ösmagyarakról. Az érdekes előadást a főműhely kantinjában (X., Hajós-ut., a Kőbányai ut. mellett) tartják meg. A megnyitó-előadáson minden érdeklődő szívesen látott vendég.

— Az Andrássy-uti betörés. Annak a nagy betörésnek, mely 30.000 forint értékű ékszerek erejéig károsította meg Ellinger Albert Andrássy-uti ékszerészt, ma jászdótt le az egyik utolsó jelenete a főkapitányságon. Löwy Jakab, a kirabolt ékszerész hűtlen segéde, akit maga a gazdája adott a rendőrség kezébe, megvallotta végre, hol rejtette el az ékszereket. Vallomása igaznak bizonyult s ma már az összes ékszerek meg vannak, három karikagyűrű kivételével, melyeket a betörő időközben értékesített.

Löwy Jakab ma egész részletességgel mondta el a betörés történetét. November utolsó napján határozta el, hogy kirabolja a gazdáját. Az ékszerész ugyanis a Wertheim-kassza kulcsát, sokszor reabizta Károly nevű tizenkét éves fiára. Löwy egy ilyen alkalommal elcsalta a kulcsot a fiától, lerajzolta s egy teljesen hasonló alkalussal készítette róla. Delben másfél óráig egyedül szokott lenni az üzletben, ezt az időt arra használta föl, hogy a kulcsot kipróbálja. Az első kulcs nem volt jó, de a második sikerült kinyitni a zárt. Öt nappal a betörés előtt aztán elment a Hajós-utcai Vilmos-kaszárnyába, ahol mint kaszárnya-felügyelő altiszt három évig szolgált s így nagyon jól ismert minden kis zugot. A kaszárnya lépcsője alatt a pince mellett egy sötét fülkében üreget csinált egy kis kapával s abba egy másfél láb széles és harmadfél láb hosszú faladát helyezte el, amelyet aztán befűdött és földdel betakart. A betörés napján, december 6-án délután, mikor ismét egyedül volt az üzletben, feltörte azt a lakatot, melylyel üzletzáraskor a vasrudót le szokták lakatolni s egy hozzá hasonló lakatot tett a helyébe, amelynek a kulcsa nála volt. Este korábban bezárták az üzletet, mert Ellinger színházba készült családjával. Löwy a gazdája jelenlétében már az új zárat tette a vasrudóra, de a régi lakatnak a kulcsát adta át. Kévéssel nyolc óra után Löwy visszatért a boltba, a lakatot a nála levő kulccsal kinyitotta és a vasrudón levő ablakra fekete papíroszt ragasztott, hogy kívülről ne vegyék észre a világosságot. Benn az üzletben az ezüstöt egy halomban a földre rakta. Csak aztán nyitotta ki a Wertheim-kasszát s teletömte zsebeit az értékesebb arany- és gyémántékszerekkel. Mindezt pedig azért cselekedte így, hogy félrevezesse vele a vizsgálatot, mintha csak az ezüstököt akarta volna elvinni s az ékszerekre csak később tette rá a kezét, mikor nyitva találta a Wertheim-kasszát. A betörő nagy raffinerijára vall, hogy a Wertheim-kassza zárját úgy igazította volna el, mintha a gazdája az üzletzárás előtt tényleg nyitva felejtette volna a kasszát, illetőleg „mellézárt” volna. Még a ruháit is előre preparálta a betörésre, amennyiben valamennyi zsebet felvágta és megnagyobbította. Hidegvérűségében és számításaiban annyira ment, hogy re bona gesta, felhuzta a vasrudót s miután az utcán volt, újra lebecsátotta s azt a zárt alkalmazta reá, amelyet ő már előtte való nap feltört, hogy úgy látszik, mintha azt a betörők felfeszítették volna. Mikor mindennel készen volt, a Nagymező-utca és Andrássy-ut sarkán kocsira ült, kihajtatott a tüzérszárnyába s az ékszereket az előre elkészített faladába rejtve, befűdélte. Löwy e vallomása után detektívek mentek ki a Vilmos-kaszárnyába s az ezreket erős arany- és drágaköveket a megjelölt helyen meg is találták. Ellinger Albert, a károsult ékszerész a főkapitányságon jegyzékbe vette az előkerült ékszereket s maga jelentette ki, hogy három aranykarikagyűrű kivételével nem hiányzik belőlük immár semmi. A három gyűrűt Löwy összeolvasztva adta el egy ékszerüzletben. A betörőnek, mint ő maga bevallotta, az volt a célja, hogy közelebb ki-vándorol Amerikába, három-négy év múlva pedig visszatér, mint aki az új világban bocséltos munkájával vagyont szerzett. A rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot, addig a Löwy-család tagjait is fogságban tartja, mert alapos a gyanu, hogy a jeles családnak egyéb bűnök is terhelik a lelkiismeretét.

— A Zoltán-féle szag- és izmőkülönösenek. A legbiztosabb szer különféle gyermekbetegségek (vérszegénység, angolkór, scrophulosis, tüdővész) költökésének elhárítására. Üvege 1 forint Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerében. Budapest, V., Nagykorona-utca 23.)

— Az asztma végre gyógyítható. Dr. Schiffmann R. bizonyítja szerében való bizalmát, mert ezt ingyen adja. Dr. Schiffmann Rudolf, a tüdő- és torokbajok elismert specialitája, több mint 30 esztendői gyar-

korlata idején kétszázötvennél több asztma-esetet és azzal egybekötött betegséget kezelt és gyógyított, mint bármely más orvos. Tudatja, hogy egy szert végre olyannyira tökéletesített, hogy nemcsak gyors javulást hoz még a legrosszabb esetekben is, hanem számtalan ugynevezett gyógyíthatatlan esetet is teljesen meggyógyított. Dr. Schiffmann teljes bizodalma van szeréhez, és hogy másokat is annak előnyeiről a legbiztosabb és leghatasosabb módon meggyőzzön, nyilvánosságra hozza, hogy a Schiffmann-féle asztma-kurából tekintélyes próbacsoportot minden szenvedőnek ingyen juttat, aki neki címét levelezőlapra e hirdetés közzétételétől számított 5 napon belül megküldi. Ily kedvező alkalmat, hogy e híres és annyit ígérő szert díjtalan megszerezhesék, kell, hogy minden szenvedő késedelmezés nélkül megragadjon. Cím: Dr. Schiffmann R. magyar raktára, Budapest, Király-utca 12.

FŐVÁROS.

(*) Az iparosinasok oktatása. A fővárosi iparoktatásügyi bizottság mai ülésén igen behatóan foglalkoztak a kereskedelmi miniszternek azzal a rendeletével, amely az iparisoklában való oktatás idejét megváltoztatni kívánja. Thék Endre és Veredy Károly tanfelügyelő konkrét javaslatokkal állt elő, a tanfelügyelő azonban fölvetette azt a kérdést, nem lehetne-e a tanítást egymásután való három órára kiterjeszteni. Velük szemben Ráth Károly azt ajánlotta, hogy mielőtt ez ügyben határoznanak, kérjék ki az Országos Iparegyesület véleményét. Ezt az indítványt melegen pártolta Gelléri Mór annál is inkább, mert most csütörtökön lesz az összes budapesti ipartestületek közös konferenciája. Miután Szabó Károly tanácsos is kíváncsian mondotta, hogy az ügygel az összes arra jogosított fórumok foglalkozzanak, az ügyet levették a napirendről s majd a jövő hónap vége felé tárgyalják.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

** Sauret Emil hangversenye. Hiába tartották pihenőt a hangversenyrendezők, — a közönséget, ugy latszik, már a karácsony előtt való szezon végleg kimerítette. Ime, ma este is sok üres széket látunk a Royal-teremben, ahol a hegedűnek egy nagy mestere:

Sauret Emil, a belga származású és jelenleg Londonban élő hegedűvirtuóz hallatta magát. Remek Stradivariusának nemes zengése méltó a mester előkelő művészetéhez; hallottam, hogy Sauret ezt a fényes instrumentumot legutóbbi amerikai körútján mesés áron szerezte meg magának. A technikai tökélyen kívül, amelyet ilyen kaliberű művésznek nem lehet erőnyúl betudni, a fölfogás nemessége és az előadás klasszicitása jellemzi Sauret Emilét, akitől ma este Beethoven hegedűhangversenyének allegro ma non troppo, — larghetto és rondo-tételeit külön-külön tökéletes interpretálásban hallottuk, azonkívül pedig egy-két saját szerzeményét a virtuóznak, majd Wieniavészi: Faust-ábrándját és Ernst: Aírs hongrois című művét. — Springer Gizella, a bécsi zongoraművész nő is résztvett a hangversenyben, akinek a közönség szintén sokat tapsolt. (G.)

** Hangverseny. A budapesti kamarazene egyesület szombaton január 28-án tartja meg ötölköd estélyét. Közreműködők: a Hubay-Herzfeld-Waldbauer-Popper-négyes és d'Albert Jenő zongoraművész. Előadásra kerül d'Albert Es-dor négyese (első előadás), Beethoven nagy B-dúr zongoraharmasa és Schumann A-dúr négyese. Jegykiadás a Harmoniában.

** A Vígsház új adása. A Vígsház legközelebbi ujdonsága Pinero a második feleség (The second Mrs. Tanqueray) című szenzációs színműve lesz. A darabból már megkezdtek a szinpad próbákat. Az érdekes ujdonság, értesülésünk szerint, március első napjaiban kerül bemutatásra.

** Műsorváltozás. Az Operaház e heti műsora közbejött akadály miatt változtat szenvedett annyiban, hogy a Lejo Lili utolsó vendégszereplésére kitűzött sába királynőjét szombatról a vasnapra bérlet-szünetes napra tettek át s helyette szombaton 17. számú bérletben Audd adjak Vasques grófné, Hilgermann, Larizza és Beck felteptével a fobb szerepekben. A vasnapról ennek következtében elmaradó Roland mestert a jövő heti csütörtökre, február 2-ára tűzték ki, szintén bérlet-szünetben.

** A Népszínház énekes bohózatpályázata. Ifj. Bokor József annak a kijelentésére kér bennünket, hogy a Népszínház énekes bohózatpályázatán első helyen megdíesért A hóker című darabnak nem ő a szerzője. A pályázatot figyelmet keltett darabok közül A gróf urak című pályaművet, mint bennünket Szegedről értesítenek, Müller Jenő ottani hírlapíró írta.

** Olasz kintettesítés francia színeseknek. Bacelli olasz közoktatási miniszter Coquelinnak és Mounet-Sullynak, a Théâtre Français tagjainak az olasz koronarendet adományozta. Jules Claretie, a Théâtre Français igazgatója, a rend kommandőr-keresztjét kapta.

** A Vígsház nyugdíjintézete. A Vígsház művészgárdájára nézve nagyjelentőségű intézmény fog létesülni a legközelebbi jövőben. A színház vezetősége, mint értesülünk, abban fáradozik, hogy nyugdíjintézetet teremtsen meg a színház tagjai számára. Faludi Gábor, a színház egyik bérlejtője kezdeményezésére, a Vígsház tagjai a napokban értekezletre gyűltek, amelyen előkészítő bizottságot választottak, amelyet az alapszabálytervezet kidolgozásával bíztak meg.

** A pozsonyi színház. Pozsonyból telegrafálják, hogy a városi törvényhatóság mai közgyűlése a színügyi bizottság javaslata alapján elhatározta, hogy a városi színházat Relle Ivánnal adja bérbé. Relle tudvalevőleg két társulatot szervez, amely naponként fölvaltva magyarul és németül játszik. A közgyűlés e határozata haladás a magyarság szempontjából annyiban, mert egyrészt a magyar előadások száma megkétszereződik, és másrészt a magyar színészet nem szoríttatik olyan időszakra, amikor már a közönség színházlátogató kedve csökken. A magyar előadások gyarapodásával természetesen lepad a németek száma, még pedig 250-ról 170-re. Pozsony városa új arenát épített, elvállaja a világítást és fűtést, ingyen adja a dekorációkat, megengedi a helyárok mérsékelt fölemelését s azonkívül 6000 forint szubvencióban is részesíti Relle vállalkozását. A magyarosodás szempontjából örvendetes pontja lesz a szerződésnek, — ez már a mai közgyűlés eredménye, — mely határozottan kimondja, hogy Relle német nyelvű operettek előadására nem kötelezhető.

** A műpártoló Szeged. Gróf Andrássy Gyula, a Nemzeti Szalon elnöke, Szeged város polgármesterehez intézett levelében ma hivatalosan bejelentette azt a mozzalmat, amelyet Szegeden a művészpártolás és művelés fejlesztése érdekében indítani óhajtanak. Egyuttal a kulturpalota átengedését kérte a Nemzeti Szalon által Szegedben évente kétszer rendezendő tárlatok számára és a város hozzájárulását a tárlatrendezés költségeihez. A tárlatok belépő díja 30 kr. lesz. Vasárnap délután ingyen lehet látogatni a kiállítást, a középiskolai diákok egyáltalán nem fizetnek belépődíjat.

** Erzsébet királyné szobra. Az Erzsébet királyné szobrának létesítésére alakult bizottság megszerkesztette a szoborpályázat tervét s ezt a tervezetet hozzájárulás céljából megküldte több oly testületnek, amelyet a bizottság e kérdésben kompetensnek tart. Megkapta a tervezetet a többi közt a Képzőművészeti Társulat, a Budapesti Ujságírók Egyesülete, az Otthon írók és hírlapírók köre, a Magyar Mérnök- és Építészek Egyesülete stb. E fórumok közül a Budapesti Ujságírók Egyesülete és a Mérnök- és Építészek Egyesülete adott véleményt, az előbbi Lyka Károly, az utóbbi Palóczy Antal referátumában. Az Ujságírók Egyesületének véleménye főképp oda konkludál, hogy a pályadíjakat jóval fel kell emelni, hogy a mintát, amennyiben az plasztikai megoldás, 1/10-nél nagyobbra kell készíteni, hogy a szürbren helyzet kapjon a magyar műkritika is, hogy a pályázati határidő meghosszabbíttassék, stb. Ma a Mérnök- és Építészek Egyesülete foglalkozott ezzel a kérdéssel. Az Egyesületnek az a véleménye, hogy a hely felett még ne határozzanak véglegesen, hogy a minta csak az eszmét tükrözze vissza s így 1/10 nagyságu legyen, hogy több díj legyen kitűzve, hogy a pályaművön meg legyen jelölve az anyag, s hogy a zsűri 11 tag helyett csak 9-ből álljon.

A többi véleményadásra felkért fórum is nem-sokára hozzászólt a kérdéshez s a bizottság csak e vélemények egybevetése után szövegezi meg a pályázatot.

** A nemzeti zenéde e hó 23-án tartott hangversenyének érdekes kezdő száma volt Erkel Ferenc elővételhetlen és legnépszerűbb operája: Hunyady László nyitánya, melyet Allaga Géza jeles tanítványai: Budai Margit, Antony Kornélia és Hofhauser Imre kiváló precizitással és zenei értelmezéssel adta elő általános tetszés között. E dallamos zenemű magyar jellegéről fogva különösen alkalmas a mi speciális hangszerünkre, melyen sajátságos hangszínezetétl fogva új érdeket nyer. Schunda V. József údv. hangszergyáros az 1000-ik, 4000-ik és 6000-ik cimbalmat kölcsönözte ez alkalomra. Ezuttal is kitérőnek bizonyultak valamennyien. Mint zongorások kitértek még: Fischl Ilona, Vonberg Paula, Langraf René, Gabler Vilmos, Schreyger Ilona, Ripper Alice; pompásan kezelik a hegedűt: Kresz Géza, Hegedűs Ferenc, Kiss Sándor és Sio Aladar.

** Darabváltozás a Népszínházban. Hegyi Aranka gyöngékedése miatt a keddre hirdettet Midász király elmarad és helyette színré Jáfet 12 felesége. Midász király a héten még kétszer kerül színré és pedig csütörtökön és szombaton.

** Pályakörsorozott dramáiról. A turini kiállítás kétszer lírás dramai díjat, női szerző, Roselli Amália asszony nyerte meg Lélek (Anima) című dramájával. Roselli asszony, aki Roselli Giuseppe római zeneszerző felesége, régi velencei családból származik s ez az első darabja.

** A Katonák betiltása a szegedi színházban.
A szegedi katonai hatóság, mint az ismeretes, beleszólt Thury Zoltán drámájának, a *Katonák*nak, a szegedi színházban való előadásába. Az országiszerte felütnést keltő esetről megmondtuk a magunk véleményét. Most katonák részéről is megszólaltak ebben az ügyben. A *Szegedi Híradó* egyik dolgozó társa felkereste Pacor Vilmos tábornokot, aki a *Katonák* ügyében a következő nyilatkozatot tette szegedi hírlapíró társunk előtt:

A temesvári hadtestparancsnokságtól érkezett ugyan egy rendelet a *Katonák* szegedi előadásaira vonatkozólag, de az a rendelet csak a *katonai zenekarra vonatkozott*. A katonai zenekaroknak oly darabok előadásaitól való távollattása, amelyek a tisztikar és a katonaság belső ügyét megvetőleg tárgyalják: általános elv a katonaságnál.

Arról szó sincs, hogy a tisztikart felsőbb presszió visszatartaná a *Katonák* előadásain való megjelenéstől.

Igaz ugyan, hogy a szegedi helyőrség tisztikara is távol fog maradni e darab előadásaitól, de ez a tisztikar önkéntes elhatározásának az eredménye és a felsőbb presszió hangoztatása nem egyéb üres kóhalmánynál.

A tisztikar ezen elhatározásának indokai nem is annyira a darabban, mint inkább a debreceni esetben találhatók föl.

Mindenekelőtt ismételjük, amit a *Katonák*ról már több ízben megírtunk, hogy Thury Zoltán darabja a katonaság belső ügyét nem tárgyalja megvetőleg, de sőt ellenkezőleg a színpadi író minden tapintattal tárgyal egy olyan kérdést, amely a hadseregnek égető kérdése. Ebből a szempontból tehát semminő oka nem volt és nincs a katonai hatóságnak, hogy a színházzal szemben *repräsentatív* álljon s arra akarja kényszeríteni, hogy a darabot a műsorról levegye. A tábornok ur azt mondja hogy a temesvári hadtestparancsnok rendelete nem a darabba, hanem csak a katonai zenekarra vonatkozik, — de csak világos, hogy ez végeredményében egyre megy s ha ez a rendelet a zenekart a *Katonák* miatt tiltja el a színházról, akkor ez a rendelet a darabra vonatkozik és egyenesen a katonai cenzura jellegét hordja magán. Tudomásul vesszük azt is, hogy a tisztikar nem alkalmazta felsőbb pressziót abban az irányban, hogy a *Katonák* előadásain meg ne jelenjenek. A tábornok ur azonban nyomban hozzá teszi, hogy „a helyőrség tisztikara távol fog maradni e darab előadásaitól, de ez a tisztikar önkéntes elhatározásának az eredménye.” Hogy a fennforgó körülmények közt ez az önkéntes elhatározás milyen természetű, azt a hadsereg szigorú diszciplináris rendszeréről fogva, főleges magyarázni is.

Egyébiránt, hogy a *Katonák* tendenciáján semmi meggyökösni valót nem találtak sehol, azt bebizonyították a darab *vígshíznázi* előadásai s mindazoknak a vidéki színházaknak az előadásai is, ahol kitűnő kollegánk darabját eddig bemutatták. A darab legutóbbi *miskolci* előadásáról éppen ma kapjuk a következő tudósítást:

Tegnapelőtt másodízben adatta Thury Zoltán *Katonák* című színművét Tiszay Dezso igazgató *Miskolcon*. A jelenvolt kis számú, de annál distingválabb közönség nagy lelki gyönyörűséggel nézte végig ezt a legújabb irányzatú darabot, mely igazi életet, valódi erzést és egy csomó pszichológiát visz a színpadra. Udvardy Pal szerepét *Könyves Jenő*, a vidéki színészetnek ez az egyik legerősebb és legtehetségesebb tagja játszotta oly kiváló művészettel, hogy szerepének legkisebb niánuszait is a legkérdetesebb pontirozással élvezhette a közönség. Persze tapsokban nem volt hiány. Rajta kívül még *Patoggi, Mátray* és *Tomsanyi* jeleskedtek.

Ami *Budapest*en s az ország előbbkelő vidéki városaiban nem sérli a katonaságot, az, ugy hiszünk, *Szegeden* sem sértheti. A *Szegedi Híradó* azt írja egyébiránt, hogy a darab az ottani színházban szerdán bemutatásra kerül.

** A Kisfaludy-Színház új darabja. A *Kisfaludy-Színház* igazgatója két eredeti darabot fogadott el előadásra. Az egyik a *nagyapafi házban*, *Török* László vigjátéka, a másik az *Emberi gyarlóság* című népszínmű, melyet *Lukács István* írt.

** A bányai turul. Tavaszszal szoborleplezés lesz *Bánhidán*. A bányai magaslaton hatalmas turul-szobrot emelnek: az óriás madár kiterjesztett szárnyaival 14 méter 26 centiméter széles és 12 méter 84 centiméter magas, karmaiban Árpád hatalmas kardjával, mely 12 méter 35 centiméter hosszú. Ez a kolosszális emlékmű, a new yorki kikötőben álló szabadságszobor után a legnagyobb szobor a kontinensen. A leleplezésre a kormányt, az országgyűlést mindkét házat s az összes vármegyét meghívja *Komáromvármegye*. Az emlékművet az ezredév ötletéből állítják.

** Sudermann új darabja. *Sudermann* Henrik német drámarónak legújabb verses mesedráma, *A három kőcsagotló*, a berlini udvari színházban csak méréséket sikert aratott. A darab hőse egy királyfi, aki három büvös kőcsagotlall indul neki a világnak s eldobja magát a szerencséséjé. Végül megöli kedvesét, egy mesebeli királyt, akit szerelött s meg-

öli maga-magát is. A darabban tulnag a lírikus elem, de poétikus nyelvet dícsérik. *Drezdában*, ahol a darabot ugyanaz este adták, a mesedráma szintén nem tudott igazi sikert aratni.

** Operai pályázat. A Liszt Ferenc-zeneművész kör legutóbbi választmányi ülésén a titkár bejelentette, hogy a *Királydíjakra* hirdetett és múlt évi december 31-én lejárt operai pályázatra két pályamunka érkezett be, ugymint: *Cornélla* jellegűvel, *A martírok* című 4 felvonásos és *Hős asszony, asszonyhős, nemed kinövése* jellegűvel, *Murányvár ostroma* című 3 felvonásos dalmű. Mind a két pályamunkát kiadták megbíralás végett a pályabírósnak, amely *Mihályvich* Ödön elnök, *Erkel* Sándor, *Herzfeld* Viktor, *Káldy* Gyula és *Máder* Raoul tagokból áll.

** A mexikói családny. Így nevezték el *Lindt* Marcellát, a kitűnő dalnékesnőt, akinek a hangversenytermekben és az *Operában* már annyit tpsolt a közönség. A művésznő február 10-én a *Royal* teremben dalestélyt rendez, amelynek műsora igen érdekes és változatos, többek között *Masset*t, *Saint-Saens*, *Grieg*, *Schubert*, *Schumann*, *Beethoven* és *Brahms* legjobb dalait énekli. Ugyanezen a hangversenyen dr. *Berger* Rezsőné *Sessler* Sarolta hegedűművésznő is fog közreműködni. *Jegyek* a *Harmonia* zeneműkereskedésben kaphatók.

** A Mozgó fényképek ötvenedikézer. A *Mozgó fényképek* című bohózat, a *Vígshíznáznak* ez a nagyszerű darabja, január 28-án, szombaton éri meg a *Vígshíznáznak* ötvenedik előadását. A jubiláris előadásra a következő kinematografikus képeket mutatják be:

1. Lovak usztatása. 2. A párisi operák. 3. Akadályverseny. 4. Gyorsfutó. 5. Virágkörző. 6. Hajó vízrebocsátása. 7. Olasz népies tánemulatság. 8. Velence. 9. Iskolalovaglás. 10. Tanonok tréfája. 11. Fürdői élet Siófokon. 12. Spanyol bikaviadal.

** A 1. aenházer premijérje Mint Münchenből sürgönyzik, megtörtént a nagy szenzáció, *Wagner* Sigfrid első operáját teljes tisztelettel a szerző apja iránt — elbuktták. Teljes tisztelettel, amennyiben a nem tetszés külső nyilvánításától tartózkodtak, de sokan már egy félórával az opera végé előtt elhagyták a színházat. Sikert csak a második felvonás aratott, amely után a szerzőt négyszer hívták a lámpák elé. Különbön nagyon érdekes volt a közönség, nagyon fényes a kiállítás, nagyon hangos a vita, amely vadul dult a szerző barátjai és az egyszerű zenebarátok között, és mint végeredményt kimondhatjuk, hogy *Wagner* Sigfrid, mire elottották a színházban a lámpákat, körülbelül mint *Wagner Herbert* távozott a színház kiskapuján.

** Miss Halton — Girardi. A bécsi színházi kulisszák közt egy kis háborúsg tört ki, amelyben *Girardi* és a budapesti vendég-reprelése révén, nálunk ismert angol szubrett, *Miss Halton* közt tört ki. A két hadakozó fél közül *Girardi* Adámot, *Miss Halton* Évát játszsa az *Adám és Éva* című operettben, hogy a kitört háborúban ki játszsa a kigyó szerepét, erről a bécsi újságok nem írnak. Adám és Éva annyira összenagudtak, hogy mind a ketten lemondták az előadást s kijelentették, hogy nem játszanak többé egymással.

** A magyar művészet mérlege. A *Műcsarnok* legutóbbi száma hivatalosan közli azokat az adatokat, amelyek a magyar műpártoláról pontos képet adnak. Ez a kis statisztika sokat ér, hozzája kell majd simunia a képzőművészeti reformoknak. A *Műcsarnokban* e télen három kiállítás volt: a téli tárlat, a karácsonyi tárlat és az ismétlődő kiállítás. E három tárlaton összesen 158 mű kelt el 53.759 frt értékben. Ebből az összegből a kormányra 30.044 forint esik, a királyra 2100 frt. A többi magánemberekre esik. Az eladó műveknek mintegy harmadrésze kelt el. Érdekes, hogy minő nagyra nőtt nálunk a *lealkalmazási rendszer*. A kormány a vételárnak egy harmad részét, a magánosok a vételár egy hatod részét alkudták le. Még szebb ez az arány az ismétlődő tárlaton, ahol a kormány nem kevesebb, mint két ötöd részt alkudott le. Csak három művész kapott 2000 forintnál többet, tízezerrel pedig 200 forintnál kevesebbet, ami nagyon jellemző. A fennem hirdetett sovínizmusról sem lehetünk valami nagyra. Mert például a *Verecsagin*-kiállítását 4 hét alatt 60.000-en látogatták, holott a téli tárlatot hat hét alatt csak 37.000-en. Amennyi jövedelme 13.943 forint, emezé csak 10.610 forint. Hat ez bizony szomorúan jellemzi a mi közönségünk állítólagos sovínizmusát.

** Amatőrök kiállítás. *Esztorgomból* írja levelezőnk, hogy az ottani műkedvelők és amatőrök közt mozgalom indult meg egy kiállítás rendezésére. Az esztorgomi amatőrök a kiállítást a bójt idejére tervezték, a tiszta jövedelmet jótékony célra fordítják. Résztvesznek műkedvelő festők, szobraszok és fényképezők.

** Plakátverseny. A magyar művészek figyelmét felhívjuk egy nemzetközi plakátversenyre, melyet a *Wolfram* és *Hauptman* müncheni műkereskedő cég írt ki. A pályadíjak 1000, 500 és 200 márka, a beküldési határidő március 15-ike. Minden egyéb tudnivalóval a *Bayerisches Gewerbe* múzeum igazgatója szolgál Nürnbergben.

** Vidéki színházak. *Békés-Csabáról* írják nekünk: *Halmay* Imre színtársulata jelenleg *Békés-Csabán* működik kitűnő társulattal oly meleg érdeklődés mellett, hogy még *Csabán* sohasem volt ilyen pártolásban része magyar színtársulatnak. Músonon a legújabb színdarabok vannak, eddig színre kerültek: *Katonák*, *Vegrehajtó*, *A fekete vér*, *Az édes*, *Aranylakodalom*, *Kékasszony*, *Varázsgyűrű*, *Adorján báró*, *Himfy dalai* stb. A társulat február 8-ig marad *Békés-Csabán*, amikor *Oroszházára* megy át, hol is nagy érdeklődéssel várják. — *Bakó* László, a *Nemzeti Színház* tagja és felesége, *Tömösváry* Irma négy estén vendégszerepet a *Szalmári* színházban. *Bakó*, mint a város szülöttjét, a közönség tünető rokonszennvel fogadta minden fellépésénél. Az ünnepeleltetésből *Tömösváry* Irma asszonynak is méltó rész jutott. A vendégek *Eszez* grófja, a *Három testőrből*, *A kísértetekben* és a *Nagy Galeottában* lépett fel. Az utóbbi darabban a *Szalmári Négyesület* javára játszott *Bakó*. A közönség mind a négy estén színelőzőleg megtöltötte a színházat. — *Orsováról* írják lapunknak: *Hévesi* színtársulata december 7-ike óta működik e nagybőrszint idegen ajku városban, ahol bár sok küzdéssel, de mégis gyökeret vert a magyar színészet. Az évad egyik legjelentősebb előadása január 17-ikén. *A Jalu* rossza volt, amelyre még *Romániából* és *Szerbiából* is átrándultak, hogy *Tóth* Ede remek népszínművet megüzenték. A darab *Kerekes* Mihály jutalomjátékára került színre, aki *Gonosz* Pistát játszotta. A jutalmazottnak egy értékes tárgyat nyújtottak fel — egy ól pecsét, bankókkal terhelt levelet. Az adakalei törökök pedig egy gyönyörű emailirozott, virágokkal díszített szines dohányzenelencét. A többi szereplőknek *Kajcsányi* (Göndör), *Török* Kornélia (Boriska), *Jani* F. (Feledi), *szabó* Marika (Finom Rózi), *Deményné* (Batki Teresi) stb. szintén bőven kijutott a tapsból.

** Az Opera előadása otthon. Holnap, (kedden) este a m. kir. Operaházban harmadszor kerül színre gróf *Zichy* Géza dalműve, a *Roland mester*. A *Telefon* *Hirmondó* az előadást közvetlenül fogja s így az előzetők otthon is végighalgtathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókon.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Magyar Tudományos Akadémia I.** (nyelv- és széptudományi) osztalya ma délután *Szász* Károly elnökletével ülést tartott. Elsőnek *Lehr* Albert lépett a felolvasó asztalhoz, akit az Akadémia már régebben levelező tagjai sorába választott, s aki ma tartotta a székfoglalóját.

Miután megköszönte megválasztását, bemutatta *Gütthe Hermann* és *Dorothea*jának, amelyet egészen le szandekozik fordítani, első három énekét magyar fordításban. Előrebocsátja, hogy neki az a meggyőződése, hogy valamely költemény fordításával nem szabad változtatni az eredeti versformán, mert ez kivételként a költeményt a maga valóságából. Ezt a meggyőződését követte a *Hermann és Dorothea* fordításánál is. Bemutatta ezután az első három énekét, amelyeknek találó, zamatos magyar nyelvezetét, a szépen gördülő hexametereket élvezettel hallgatta mindenki.

A felolvasót lelkesen megéljenzették, *Szász* Károly elnök pedig melegen üdvözölte *Lehr* Albertet s azt az óhajtását fejezte ki, hogy fordítsa le a többi hat énekét is. Azután *Simonyi* Zsigmond rendes tag olvasta föl *Előült és látszólagos nyelvükibék* című értekezését. *Ballagi* szótárjaiban — ugymond — ilyenigalealok fordulnak elő: *nyugszani*, *dicsekszeni*, *kevereszni*. Ezek szerinte határozottan hibásak. Más ilyen példákat is összeállit az értekezés, különösen olyan szólásokat, melyek a németből honosultak meg, de ma már senki sem érzi őket hibásnak. Ilyenek: *adót behajt*, *belát valamit*, *jól bélt*, *bogarai vannak*, *bágonék nézi az eget*, *megfizeti az ög harang*, *hallott valami harangozni*, *mindent egy kaptára ver*, *szőnyegre hoz*, *kezére jár* stb. Végre a *látszólagos* idegenszerűségekről szól, főleg egy pár olyan kifejezésről, melyről az utolsó éveken sok vita folyt. Ilyenek: *kitenni valamit*, *kész van* és *el van utazva*. Végül *Beöthy* Zoltán igen rokonszenvesen ismertette *Huska* József munkáját a *magyar ornamentikáról*, amely most jelent meg a kultusz- és kereskedelmi miniszterek támogatásával.

○ **A Magyar Földrajzi Társaság** január 26-án csütörtökön délután 5 órakor a tudománygyetem asvanytani előadó termében felolvasó ülést tart. Az ülést tárgyal: 1. Dr. *Havass* Szász társ. alelnök ismerteti dr. *Körösy* Józsefnek „A felvidék előtörténete” című tanulmányát. 2. *Csanóky* Jenő r. tag értekezik *Kinában* és *Mandsuorszagban* tett utazásáról.

○ **Irók bűvölyhely.** A mindent kiszimatoló francia lapok még az írőkat se hagyják békében, akik a lazus párisi életből így telenként valami eldugott kis faluhelyre menekülnek, hogy ott zavarulatlanul dolgozhassanak. Így kikutatják *Paul Bourget* aki *costabelle-i* csodaszép villájában tölti a tél nagy részét, *Brieux*t, aki *Nizza* és *Monaco* közt valami kis faluban dolgozik új drámáján, *Pierre Lotit*, aki valahol a pirenéi hegység közt rejtőzködik, s az írói pályára lépett *Hanotaux* volt külügyminisztert, aki szintén új kötetet dolgozik.

○ **A Természettudományi Társulat** ülése. A Természettudományi Társulat élettani szakosztalya január 24-én, kedden, este félhét órakor az egyetem élettani intézetében felolvasó-ülést tart, amelynek tárgysorozata: *Beck* Soma és *Fenyvessy* Béla: *A*

icthelynek a bórán át való felszívódásáról. — *Házi Pál* dr. A vas felszívódása a gyomor és a duodenumban. — A növényzeti szakosztály átirata a színek magyar megnevezéseinek érdekében.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Broulik pöre.** A magyar királyi Opera ma ismét fölülkeredett abban a pörben, amelyet ellene *Broulik Ferenc*, a tenorista folytat. Ismeretes a *Broulik* esete, aki a két év előtti Wagner-ciklus alatt hirtelen berekedt s az előadás napján nem akarta énekelni *Szigfridet*. Az Opera házi törvényszéke ezért *Broulikot* egy havi gázsija, vagyis *ezeröttszáz forint* elvesztésére ítélte, az igazgatóság pedig *rádással* elbocsátotta az intézet kötelékéből. *Broulik* erre előbb támadt az Operára s a legfelsőbb bíróság *tízezer forint* kártérítést ítél meg az énekesnek. Az énekes azonban még ezzel sem érte be s az egy havi gázsiját is bepörölte az Operát. Ezt a pört a minap tárgyalta a VI. kerületi járásbírósnál *Hammersberg* bíró. *Broulik* ügyvéde kifogásolta a színházi törvényszék ítéletét, mert eljárása nem volt szabályszerű, a Kuria pedig különben is kimondotta a tízezer forintos pörben, hogy a színház házi szabályzata nem kiegészítő része a szerződésnek. Az Opera jogi képviselője jegyzőkönyvekkel igazolta a színházi bíróság szabályszerű eljárását, mire a bíró *Broulikot elutasította* keresetével.

§§ **A Parisien bukása.** A millenáris esztendőben a Kerepesi-úton a régi Makkhetes helyén épült fényes palotában világvárosi mulatóhely nyílt meg *Párisi Mulató* néven. A vállalat első tulajdonosa *Löbl* (kesőbb *Rohonczi*) *Izidor* hitelle alapította a *Párisi Mulató* sorsát. Ilyen ingatag alapon azután hamar megbillent az egyensúly és a *Löbl* nevet a cégben *Diamant Mór* váltotta fel. Az új gazda a hitel-műveletek mellett még a kaució-szedés módszerét is alkalmazta. Főpénctől kulisszatól mindenkitől kauciót követelt és kapott *Diamant*, aki ebből a pénzből azután egy darabig csak huzta a mulatóhely sárba akadt szekerét. Mikor már nem bírta tovább, rábeszélte két törzsvendéget, *Czelder* *Alajos* cserepező mestert és *Hermann* *Frigyes*t, hogy vegyék át tőle a vállalatot, minden teherrel és felelőséggel együtt. Az üzlet végbement és eredménye az volt, hogy a *Paris* *Mulató* teljes tönkremenése után a becsapott alkalmazottak *Czelder* és *Hermann* ellen tettek sikkasztás és csalás miatt feljelentést. A törvényszék azonban felelőségre vonta *Diamantot* is és a mai végtérjárásnak három vádlottja volt. A tárgyalást vezető *Fekete Gyula* elnök ma először a három vádlottat hallgatta ki. *Czelder* azzal védekezett, hogy ő mitsem tudott a kaucióról, mert az ezekre vonatkozó iratokat és az egész szerződést részeg állapotban iratták vele alá. *Hermann* és *Diamant* ennek az ellenkezőjét állították, azt valva, hogy ők csupán alkalmazottai voltak az üzletnek és tetteikért a tulajdonos *Czelder* felelős. Az ellentmondásokkal teli vallomások után a tanúk kihallgatása következett. Első sorban *Cserna* *Karoly*, *Rosenberg* *Lajos*, *Weil* *Adolf* és *Moskovics* *Hirsch* panaszosokat hallgatta ki a törvényszék. Az övek voltak az elikkasztott kauciók. Azután más tanúk kihallgatása következett, de három órakor a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta a törvényszék.

§§ **A reszelővágó sajtópöre.** A budapesti sajtóbírószék előtt ma ismét szocialista vádlott állt, akit lázítással vádolt az ügyész. *Lakatos* *József* a *Népszavában* írt cikke miatt került az esküdtek elé. Az esküdtszék így alakult meg. Dr. *Eles* *Henrik*, *Chmela* *János*, dr. *Váradi* *Antal*, *Fesztly* *Gyula*, dr. *Weinek* *József*, *Gompercz* *Karoly*, dr. *Purjesz* *Ignác*, *Bolgár* *Ferenc*, budai *Goldberger* *Soma*, dr. *Bozóky* *Ádám*, dr. *Órley* *Lajos*, *Madarász* *Gyula*. Pótlagok: *Kármán* *Ede*, *Gyarmathy* *Miklós*.

Lakatos *József*, aki reszelővágó, beismerte, hogy ő írta a cikket. Egyik esküdttel kérdésére az elnök próbárait rendelt el és *Lakatosnak* tollba mondott néhány mondatot az inkriminált cikkéből. Az írás elég folyékony volt. A bizonyítási eljárás ezzel be is fejeződött és következtek a perbeszédék. *Sölley* *Barnabás* ügyész az alkotmány intézménye ellen való lázítás miatt kérte *Lakatos* megbüntetését. Ezután dr. *Follacek* *Sándor* tartott védőbeszédet, mire az esküdtek visszavonultak és a vádlottat 9 szóval 3 ellen nem vétkenek mondták. A bíróság erre fölmentette *Lakatos*at.

§§ **A bűnös döntvény.** Hatvanháromezer forinttal tartozott a hitelzőneinek a *Zifferblatt* és *Knöpfelmacher*-cég, mikor csödbe jutott. A bukás után bűnvádi följelentést is tettek ellenük s a budapesti büntető törvényszék *Haupt* *Albert* elnöklele alatt ma tartott ügyekben végtérjárást. A panaszosok képviselőiben *Eötvös* *Karoly* helyettese, dr. *Németh* *Béla* jelent meg. Elsőnek *Zifferblatt* *Armin*t hallgatta ki a bíróság.

— Hát mondja el, hogy történt es a dolog? — kérdi az elnök.

Vádlott: Az egésznek egy kuriai döntvény az oka.

Elnök: Hogy-hogy?

Vádlott: Az a kuriai döntvény, amely kimondotta, hogy 20 forinton aluli követeléseket a járásbírósnál nem lehet perelni.

Elnök: Tehát önnek sok apró követelése volt?

Vádlott: Volt vagy 20,000 forintnyi követeléselem, amelyek teljes lehetlenség egyenként a bagatell bíróság után behajtnai.

Knöpfelmacher is attól a bizonyos kuriai döntvénytől származtatla le az ő bukásának okát.

Kihallgatták ezután a panaszosokat, számszerint mintegy tizenhatot s végre újabb tanuk beidézéséig végezt a tárgyalást a jövő hétre halasztották.

TÁVIRATOK

A revizió.

Páris, január 23.

A *Journal* jelenti, hogy *Loew* semmitőszéki tanácselnöktől megerősítést kapta annak a hírnék, hogy a revizió egész anyagának megvizsgálását február 15-ike előtt befejezik. *Esterházy* kihallgatása után csak a *bordereau*t kell még a büntetőtanácsnak megvizsgálania. A szakértők kihallgatását befejezték, csak *Bertillont* kell még egyszer kihallgatni. A bírói illetékesség tekintetében egyáltalán nem látható előre, mikor fog *Manau* főügyész határozni.

Páris, január 23.

Esterházy ma délben jelent meg a semmitőszék előtt s kihallgatása egész délután tartott. *Esterházy* minden feltűnés nélkül érkezett az igazságügyi palotába, ahol már két ügyvéd várta. Azt mondják, hogy *Esterházy* fontos okiratokat hozott magával.

Néhány tudós, köztük *Lavisse*, *Larroumet*, *Gaston*, *Paris* és *Clarette* a *Figaroban* felhívást tesz közzé, amelyben minden jó francia hazafit felszólítanak, hogy Franciaország érdekében levele is csatlakozzon meg a semmitőszék döntése előtt.

Krakko, január 23. *Zekopanéból* jelentik, hogy ott tegnapelőtt nagy tüzvezés pusztított, amely egész házsorokat, köztük egy fogadót, a postahivatalt és egy könyvkereskedést hamvasztott el. Az egész kár meghaladja a 150.000 frtot.

Stockholm, január 23. A király egészségi állapotára való tekintettel újabb intézkedésig a trónörökös mint regentst bízták meg az egyesült királyságok ügyeinek vezetésével.

A német birodalomgyűlés.

Berlin, január 23. A birodalomgyűlés mai ülésén gróf *Posadowski* belügyi államtitkár *Schmittnek* a börtörvényre vonatkozó interpellációjára azt válaszolja, hogy a kormány épp úgy óhajtja, mint az interpelláló, hogy a börtormelök megvédjék a tisztességtelen verseny ellen, a laboratórium és a retorta verseny ellen. Ennek a módjai és eszközei azonban rendkívül vitásak. Csaknem lehetetlen meghatározni, hogy mi a műbör. A kormány kész a börtormelők kívánságainak megfelelni. A jövő hónap elején a birodalmi közegészségügyi hivatalban egy kis borparlament fog összejúlni ennek a kérdésnek megvitatására. A kormányok a legnagyobb figyelemmel kísérik ezt az ügyet.

Miután a legtöbb szónok a műbörtöralom mellett szólt és kifejezte ama reményét, hogy a börtörkezlet jó börtörvényt fog eredményezni, a vitát bezárták.

A Fülöp szigetek.

London, január 23. A Keuter-ügynökség jelenti *Labuanból*: A *Labuan* görös *Port Royalistéből* (Palawan-szigeten) ideérkezvén, azt a hírt hozta, hogy a spanyol kormányzó és tisztjei a templomból jövet megölték a bennszülöttek, akik azután a hegyek közé menekültek, ahová magukkal vitték asszonyaikat és gyermekeiket és néhány foglyot. Egy spanyol ágyunaszád és egy pósta-görös, amelyet segítségül hívtak, ismét elhagyta a szigetet. A *Labuan* kapitánya azt jelenti, hogy a spanyol kormányzó felesége és a többi fogoly már biztonságban van *Szandakauban* (*Britt-Eszak-Borneo*.)

Páris, január 23. A Havas-ügynökségnek jelentik *Madridból*: Sagasta miniszterelnök közölte, hogy *Aguinado* a spanyol foglyok szabadon bocsátásáért azt kívánja, hogy Spanyolország ismerje el a Fülöp-szigetek köztársaságát és szövetkezze vele oly célból, hogy az Egyesült-Államok ne annektálhassák a szigeteket. *Aguinado* azonkívül megkérte a Vatikánt is, hogy ismerje el a köztársaságot és küldjön ki egy pápai delegatust a vallásszabadság kérdésében való tárgyalás végett.

A porosz kiutasítások.

Berlin, január 23. A porosz képviselőházban a költségvetés folytatási tárgyalása során *Strombeck* (centrumpárti) kijelentéi párta nevében, hogy nem helyes az *Észak-Schleswigben* előfordult kiutasításokat. Aggasztónak mondja, hogy megrendszabályozzák azokat a szülőket, akik gyermekeiket dán iskolákba járatják. Ilyenképpen elvehetik a nevelés jogát azoktól a családaktól is, akik más párthoz tartoznak, ha valaki a nemzeti érzület hiányával gyanúsítja őket.

Recke belügyminiszter azt mondja, hogy a legközelebbi napokban bemutatja azt az anyagot, amelyből meglátják, mi indította a kormányt erre az eljárásra. Az alexandriai bombamerényletre nézve azt mondja *Recke* belügyminiszter, hogy a hozzá érkezett legújabb jelentés azzal végződik, hogy az anconai esküdtszék nem sokára törvényt fog úlni a vádlottak fölött.

A számai forradalom.

London, január 23. *Sidneyból* érkezett a következő jelentés: A német konzul elkísérte *Mataafa* csapatait és *Mataafát* ellentállásra buzdította *Mahitoával* szemben. Az angol és az amerikai konzul bezárták a legfelsőbb törvényszéket, a német konzul ennek következtében a kulcsokat követelte és amikor kérését megtagadták, feltette az ajtókat és dr. *Raffelt* bevezette az épületbe. Az utóbbi aztán az erkélyről, az épület előtti téren egybegyűlt angol és amerikai matrózoknak lekiáltotta:

— Én vagyok a legfelsőbb törvényszék, én vagyok a legfőbb bíró!

A tömeg azonban kigunyolta őt és most az angol konzul követelte az épület kulcsait, amiket tőle is megtagadtak. Egy skót erre felmászott a tetőre és kitérte az épületre a számai lobogót. Az angol és az amerikai konzul ezzel egyidejűleg tengerészkatonákkal behatoltak a házba, a német konzult pedig dr. *Raffellel* együtt kitértek az utcára. Azután formai'ag is megnyitották a törvényszéket és minden rendezavarót elfogatással fenyegettek. A német konzul hivatalos helyiségében maradt.

Hamburg, január 23. Szamáoból ideérkezett távirati jelentések szerint a harc ott január 1-én folyt, miután előtte való nap *Chambers* főbíró *Mataafának* bésteszers szótöbbséggel történt királyi választását megsemmisítette és *Tanut*, *Mataafának* kiskorú fiát tette királyi'á. A fellebbeknek tulajdonába s semmiféle kár nem esett. A három konzul a *Mataafa* embereit, a tanács elnökének vezetésével mellett ideiglenes kormányt elismerték. Az ő közöttben *Mataafa* 5000, *Mahiera* 1000 emberrel többel rendelkezett. A csatározás két óra hosszat folyt.

Washington, január 23. *Báró Speck von Sternberg* német követ és az angol nagykövet az államtitkárral érkeztek Szamoa felett. Az amerikai külügyi hivatal megkapta a megerősítést annak a hírnék, hogy az angol és az amerikai konzul közösen járt el; az itt a nézet, hogy a német konzul tullepte hatáskörét és a német kormány dezavválni fogja őt. Közben azonban újabb zavaroktól tartanak.

A tengerészeti államtitkár megparancsolta, hogy a *Philadelphia* cirkáló hajó azonnal induljon *San Diegóból* *Azsiába*. Erre az utra tizenhat nap kell. A február 6-ikára *Honolulu*ba várt *Oregon* csatahajó valószínűleg szintén *Azsiába* indul; ha más hajók hamarabb lehetnének készen, azonnal odamennek, mert a konzul sürgősen kérte azokat. A hajók utasításit kapnak, hogy az amerikai konzul instrukcióit szerint cselekedjenek, a mennyire azok a berlini szerződéssel megegyeznek. A *Royaliste* hadihajót Szamáoba küldték.

Fölfedezett sziget.

Hamburg, január 23. A hamburg-amerikai csomagszállító-részvénytársaság közli, hogy *Eimahavenből* (*Szumatra*) táviratot kapott *Krech* kapitánytól, aki a „*Valdivia*” görösessel tengeremelő expedícióra ment, hogy megtalálja a *Bouvet-szigetet*. Utközben *Enderby*, *Kerguelen*, *St.-Paul*, *Uj-Amsterdam* szigeteit és a *Kokusz-szigeteket* érintette. A hajón minden rendben van.

Közgazdasági táviratok.

Belgrad, január 23. A skupstina tegnap elfogadta a 30 millió franknyi 5%-os vasuti kölcsönről szóló törvényjavaslatot. A hitelt az államvasutakra első jelzőképpen fogják betáblázni.

Berlin, január 23. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*. Négy százalékos magyar aranyjradék 100.55. Magyar koronajradék 98.65. Osztrák hitelrészvény 224.90. Osztrák-magyar államvasut 154.75. Déli vasut 30.60. Északnyugati vasut —. —. Elbavölgyi vasut —. —. Orosz bankjegy készpénz 216.40. Buschtiehradi —. —. Orosz bankjegy —. —. (Ultimo.) Lombard —. —.

Frankfurt, január 23. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*. Osztrák hitelrészvény 225. —. Osztrák-magyar államvasut 154.60. Déli vasut 30.30. Magyar aranyjradék —. —. Magyar koronajradék —. —. Osztrák aranyjradék —. —. Osztrák ezüstjradék —. —. Osztrák papírjradék —. —. Bécsi bankjegyesítélet 136.20. Alpési bányarészvény —. —. Olasz jradék 94.35. Diskontó-bank 199. —. Laura-kohó 199. —. Harpeni —. —. szállrd.

New York, január 23. *Liszt* helyben 2.76. *Baza* helyben januárura —. —. márciura 79.%, májura 76.%, Tengeri januárura 42.%,

Chicago, január 23. *Baza* januárura 72. —. Tengeri januárura 38. —.

KÜLÖNFÉLEK.

Az utolsó dal.

Egy dalt szeretnék még dalolni,
Érzem, közelg az alkonyat,
S aztán lantoknak hurjairól
Többé ki sem hall hangokat.

Egy dalt szeretnék csak dalolni,
Fakó, szegényes dalt csupán,
Egy dalt, amelyben visszacsengjen,
Hoyan szeretlek jó anyám.

S ha éles anyjától busszúzik,
A messze induló fiu,
Eszébe jussón e dalocska,
Mig fájó lelkét nyomja bú.

S ha elhagyja a szülőházat,
Ha messzről int völgy, halom,
Mig ég ajakán anyja csókja,
Dalolja el e kis dalom.

S az elválásnak fáó percét
E dal szava enyhítse meg
S bizsámmal szálljon bús szívére
A köny, mely arcán leperog.

E kis dal adjon néki hitet,
Ha már-már csüggedésre kész,
E kis dal bátorítsa lelkét
Ha zúdul rá ezernyivész.

És lássa, mint lebeg fölötte
A gondos, hű anyai szem,
És annak szelíd fénye mellett
Győzzön ezernyi vészeken.

Mert nem lehet, hogy két kezével
Az isten meg ne áldja azt,
Kinek szívéből, kinek ajkán
Az anyja szócska dalt fakaszt.

Feketi Sándor.

† **A szakértelem.** A szakértelem nagy, nemes dolog, a szakértelem tekintélyt ad, a szakértőre ámuló szemmel, tisztelettel nézünk fel. Szakértőnek lenni tehát nagyon jó. Csak néha különös. Például egy ifju, nagyreményű muzsikussal valahol külföldön bizonyosságot tehet arról. Az ifju, nagyreményű muzsikusként már csak egy hiányzott a teljes boldogságához, egy — pompás hegedű. Egy napon aztán boldogan rohan a tanárjához, J. J. hirneves zeneművészhez. A kezében egy hegedű.

— Nézze csak tanár ur — kiáltotta lelkesen — micsoda pompás hegedűt kaptam P. gyárostól. Igazi, nagyszerű Stradivarius, legalább is huszezer márkát ér.

A mester kezébe veszi a hegedűt, forgatja ide-oda, végre megrázza a fejét és odaszól a kedves tanítványához:

REGÉNY.

SÁTÁN KAPITÁNY.

(Cyrano de Bergerac kalandjai.)

(45) — LOVAGREGÉNY. —

— Halljuk, halljuk, kedves barátom, unszolta némi türelmetlenséggel a gróf, beszélhet, hiszen magunkban vagyunk.

A bíró egy nagyot fújt és megszólalt valahára:

— Méltóságos gróf ur! Méltóságod tudja, hogy nincs egész Colignacban egyetlen ember, aki nem azt érezné méltóságod iránt, amit egy fiu az apja, egy szövetségstársa szövetségese, egy barát a barátja és egy alázatos szolga legkegyelmesebb uré iránt érez!

— Boszorkányos, micsoda bevezetés — szolt tettettett izgatottsággal a gróf, — folytassa, folytassa kérem, hiszen ez roppant érdekesnek ígérkezik!

— Méltóságos uram — folytatta lelkesedve a bíró, — ami méltóságos urunkat kellemetlenül érinti, az minket is lesújt és mégis kénytelen vagyok kimondani, hogy itt a grófi kastélyban egy... egy...

— Itt a grófi kastélyban egy? ... Nos, mi, ki?

— Egy boszorkánymester...

— Hahahaha! ...

— Egy eretnek tartózkodik, aki még hozzá felhasználva méltóságos urunk jóindulatát, vendégszeretét is igénybe veszi! ...

— Hahaha! Kedves bíróságnak! Egy boszorkánymester, egy eretnek? Az istenért, ne-

— Édes fiam, csak a felső részét csinálta Stradivari, az alsó felét később ragasztották hozzá.

Kissé lehangoltan, de azért még elég örömmel ment az ifju, nagyreményű muzsikussal néhány szobával odébb H... o professzor urhoz, aki nem volt ugyan olyan hirneves már, minél J. J. tanár ur, de azért elég kiváló tanár volt.

— Nézze csak ezt a pompás hangszert — mondotta lelkesen — P.-től kaptam. Legalább is huszezer márkát ér s állítólag Stradivarius.

H. megforgatta a hangszert, gondosan megvizsgálta, remeknek találta, de azután megrázza a fejét és könnyedén szolt:

— Egészen éppen nem Stradivarius, csak az alsó felét csinálta Stradivari, a felső része későbbi munka.

A jeles tanítvány pedig meredt szemmel járkel azóta s a kitűnő hangszert magasra emelve mormolja szüntelen:

— A felső része Stradivarius... alsó része Stradivarius... és mégse Stradivarius...

† **A trónörökös és a cigányprimás.** Ferenc Ferdinánd főherceg, a trónörökös a múlt hónapban Torontálmelegyében gróf Harnocourt vendége volt, aki erre az alkalomra écsaki birtokán nagy vadászatot rendezett. A vadászatot követő ebédekben Récz Gvula nagybecserkeki cigányprimás játszott, akinek játéka annyira megtetszett a trónörökösnek, hogy most monogrammjával ékesített briliáns melltit küldött emlékül a primásnak. Az ajándékot gróf Harnocourt adta át Rónay főispán jelenlétében a cigányprimásnak.

† **A kenyérkereső amerikai nők.** A Women Journal érdekes statisztikát közöl arról, hogy milyen arányban szerepelnek az amerikai nők a kenyérkereset terén. A statisztika szerint az 1870-ik esztendőben az Egyesült Államokban csak hatszázkilencvenkét színésznő volt, ma ellenben van négyezer. Az 1870-ik esztendőben volt ott egyetlen egy építész, ma van ötvenhárom. Lelkész, volt hatvanhét s ez a szám maig 6822-re emelkedett. Az egyes kereset-ágak minősége szerint az általános statisztika így alakult:

	1870-ben	1890-ben
Ipari munkásnő	329.313	995.188
A kereskedelemben és az oktatásügy terén alkalmazott nő	10.822	193.238
Házi munkásnők és földművesnők	1.172.869	1.908.279
Magasabb hivatást teljesítő nők	91.914	311.241

† **Az álmatlan milliomos.** Bain, az amerikai milliomos megadhatta a választ arra, hogy mi jobb: sok millió és alig valami alvás, vagy jóízűen átaludt éjszakák és kevés, vagy esetleg semmi millió. Most már ugyan mindegy neki, mert nemrégiben elszen-

derült a legnagyobb, az örök álomra, de amikor élt, bizony megirigyelhette az utolsó napszámot is, aki egészséges álmokat aludt a kemény vackán. A Bain-Vaggon-Társaság ismeretes volt szűlében arról, hogy nem tudott aludni. Körülbelül tizenhat esztendeje alig fektült egy óra hosszat az ágyába. Akik közelebből megfigyelhették az életét, tudták, hogy álmatlanságát az ő nagy üzleti tevékenységének köszönhette. Körülbelül tíz esztendő óta egyebet se tett Bain, mint ide-oda utazgatott Newyork és Chicago között. Megpróbálkozott azonkívül mindenféle, eredménytelen kecsesítő sporttal, biciklizéssel, lovaglással és úgy tovább. Minden hiába való volt, Bain szemére, csak nem jött álom. A legutolsó időben minden este a színházban volt, ezután órákat töltött a biliárd-teremben, amíg végre legalább egy kis időre el tudott szunynadni.

† **Mercedes Lopez haja.** Ha valami mesés, valami különösen meglepő dolog adja elő magát, bizonyosak lehetünk benne, hogy Amerika a hazája. Nagyon természetesen kell találnunk tehát, hogy a világ leghosszabb hajáról lévén szó, Amerikában kell keresnünk a gazdáját. És csakugyan úgy is van, hogy Amerikában él Mercedes Lopez kisasszony, aki negyedfél méteres hosszu hajjal dicsekedhetik. Legalább így mondja ezt egy ocean-tuli újság. Tehát e szerint Lopez kisasszonyé a világ leghosszabb haja. A különben mexikói hölgy és jelenleg husz esztendő. Amikor mint nagyon csöpp kisasszonyka meglátta a napvilágot, máris harminc centiméteres hajzat díszítette fejecskéjét. Amikor tizenkét esztendő lett, haja már-már a földet érte és ezidő szerint, mint fűnnebb említve volt, ez a hajzat elérte a negyedfél méteres hosszúságot. S a mellett olyan sűrű ez a haj, hogy kiváló tulajdonosnője egészen belőrburkolhatja magát. Hihetetlen gyorsasággal nő Mercedes Lopez kisasszony haja, úgy, hogy minden héten le lehet vágni és el lehet adni belőle egy csomót.

† **Ujabb merénylet.** A társaság nagyon lehangolt. Csak Tengely ur vídiám.

— Ó! — kiált fel lelkesülten — micsoda élvezet ez az esős, lucskos idő. Amikor az esernyőm alatt ballaghatok és örvendve nézem az eső paskolását, boldog vagyok. Nekem ez az ideálom!

Zsili ur melankolikusan jegyzi meg:

— Én az esős időben folyton szundikálok, bóbiskolok. Nekem ez az idő: álom!... Kidobták.

† **Magyarázat.** A paraszt (olvassa a tilalmat, hogy a hidon nem szabad megállani s aztán oda szól a rendőrhöz): Hallja, biztos ur, már mért nem szabad ezen a hidon megállani?

A rendőr: Mert akkor nem jut át a tulsó partra, földi!

vezze meg, nevezze meg, hadd ösmerjem meg én is azt a szörnyeteget!

— Azt hiszem, gróf ur is tudja, hogy Párisban elég megbízható és eléggé illetékes egyének döntenek a felett, hogy kinek üzelmén látszik meg a sátán közreműködése? Nos, én Párisból kaptam a paranesot, hogy elfogjam az illetőt.

— Ne mondja! szolt a gróf, aki különben titokban már arra gondolt, hogy a szegény bírónak az a parányi kis elméje is megháborodott, a dolog nagyon komoly!

— A királynak tudomása van a dologról, gróf ur, és zsebemben őrzöm az elfogatósi paranesot, a párisi kiküldött aláírásával.

A gróf kezdte nem tudni, hányadán van.

— Lássá, kegyelmes gróf ur, én tudom, hogy ez a boszorkánymester kedves embere a gróf urnak. Megígérem tehát, hogy kerülni fogok minden feltűnést, és ha kegyelmes uram kiszolgáltatja nekem az illetőt, ígérem, hogy oly esendben és oly titokban fogom elégettetni, hogy jóformán még a faluban sem tudnak majd róla.

— Nagyon is kegyes, bíró uram, szolt molyogva a gróf, de végre is tudni szeretném, hogy kiről van szó tulajdonképpen?

A báró óvatosan odahajolt a gróf füléhez: — A vendége az, gróf ur, Cyrano de Bergerac lovag!

— Ahahahaha! ... Óh! ...

A gróf majd belefutott a nevetésbe.

— Cyrano, Cyrano, jöjjön csak gyorsan, kiáltotta nem győzve a ki-kitörő nevetést, óh! én nem bírom tovább! Ebéd után, mindjárt... ilyesmi! Óh! ...

Cadignan ur megbotránkozva nézte a gróf jókedvét. Így nevetni, egy ilyen nagyon is kemoly dolgon!

Cyrano és a marquis odaérték a gróf mellé.

— Hallja, kedves barátom, szolt könnyeit törölgetve a gróf, álljon helyt Cadignan urnak, én világért sem akarok a dologba avatkozni. A bíró ur nem állít egyebet, mint hogy ön boszor-

kánymester, eretnek, szövetségese a sátánnak, és el akarja fogni ő felsége a király nevében!

— Mi az ördög, szolt Cyrano, ugy látszik, Colignacban még szeretik a jó tréfákat.

— Önnel nem vitatkozom, szolt szigoruan a bíró. Végrehajtom a kapott rendeleteket és vége. A király nevében elfogom önt!

— Csak így egymagában? kacagott Cyrano.

— Velem van az igazság! felelt lendületesen a bíró.

— És azonkívül egy csapat paraszt, szolt közte de Cussan, odakünn látom őket, kaszákkal a kezeikben.

— Éz mégis csak sok! dühöngött Colignac gróf. Cadignan barátom, annyit mondok, szaladjanak vissza a faluba, de gyorsan, hátra se nézzenek, mert különben megtanitom mindannyiokat keztübe dudálni! Elfogni Cyránót!... Éz mégis hallatlan!

Cyrano elgondolkozott.

— Végtréte is, gondolta magában, meglehet, hogy ez az ember igazat beszél. Mutassa az elfogatósi paranesot! tette hozzá fennhangon.

A bíró szétféjtette előtte a hatalmas írományt.

— Mi ez? — szolt Cyrano, — mióta jogosult egy titkos rendőr elfogatósi paranesokat aláírni?

— Mindenki jogosult, aki teljhatalmat kapott a rendőrmisztertől.

— Hát miért nem mutatkozik az az ur ember?

— Ez az ő dolga, meg az enyém. Önnek semmi köze hozzá. Kövessen minden ellentállás nélkül. Tisztelni fogom önben Colignac gróf vendégét!

— Hallja barátocskám, — szolt Cyrano karonragadva a bírót, — tudja meg, hogy tiz olyan falu, mint Colignac, is kevés volna az én letartóztatásomra.

— Hallja, hallja gróf ur — kiáltott a bíró, — hallja az ördög szövetségését!

— És jegyezze meg magának azt is — folytatta Cyrano — hogy ha akár maga, akár vala-

Gomba, gomba, bolondgomba...

— Operett egy felvonásban. —

Személyek:

A vásárcsarnoki herold
Az első } kofa
A második }
A harmadik }
És a többi }
Egy városi tanácsos.
(Történik egy vásárcsarnokban.)

A vásárcsarnoki herold:

Ide figyeljétek valamennyien, kofaasszonyok és kofakisszonyok, szóval mindenki, aki elárúsító helyet bérel! A nagyságos városi tanács és a méltóságos közgyűlés megrendszabalyozta a gombák elárúsítását! A belügyminiszter, halljátok óh egybegyűlt kofaasszonyok, a belügyminiszter ur ó kegyelmessége helyben hagyta a beteresztett indítványt s a mai naptól fogva csak a következő gombafajokat szabad árúnotok!

Valamennyi kofa:

Halljuk! Halljuk! Halljuk!

A vásárcsarnoki herold:

Először: Szarvasgombafélék: Éti szarvasgomba!

Az első kofa:

Was ist dees? Miféle?

A vásárcsarnoki herold:

Éti!

A második kofa:

Éti?? Wia schaut dös aus?

A vásárcsarnoki herold:

Ahhoz nekem semmi közöm! A nagyságos tanácsnak más dolga van, mint magukat természetrajzra tanítani! Figyeljenek ide!

Másodsor: Kucsmagombafélék:

Ehető kucsmagomba
Kupos
Kedves
Gödörös redögomba
Óriás
Fodros
Ehető
Karelyos

Az első kofa (oldalát tartva):

Hahahaha!...

A második kofa (neki dül a falnak):

Hihihihii!...

A harmadik kofa (egy vasoszlopot ölelgetve nevetésben):

Hohohoho!...

melik hive meg merészelné érinteni még csak a köpenyem szélét is, hát egy összevagdalom valamennyiöket, hogy még hirmondó sem marad közülök! Megértett? Ajánlom magam, Cadignan ur?

— De... hebegett a bíró — hiszen...

— Ajánlom magam, Cadignan ur! — ismételte még fenyegetőbben Cyrano.

— De, uram, én kénytelen leszek!...

Itt már a gróf is elvesztette türelmét és közelépett:

— Ördögbe is, bíró uram, ön egy látszik arra vár, hogy a háziur kutyakorbaesal verje ki a kastélyból. Figyelmeztetem, hogy erre már nem kell soká várnia!

És itt a gróf nagyon fenyegetően közeledett a bírósághoz.

— Megyek már, megyek már, gróf ur! — szólt most már még jobban megszeppenve a bíró. Megyek, de azért nem mondom le jogaimról. En részemről kerülni akartam minden botrányt, önök nem akarták — ám legyen! A mig Cyrano lovag ur az ön vendége, gróf ur, tiszteletben tartom az ön házáat; de amint kiteszi lábát a kastélyból...

— Ma este napnyugtakor számíthat rá, hogy nemcsak a lábam teszem ki a kastélyból, hanem egyáltalán elhagyom Colignacot. Elhagyom! Érti, bíró uram, ha meg akar benne akadályozni, ám kísértse meg! Vizsontlátásra, ma este, ha önnek is úgy teszünk.

És ezzel Cyrano egykedvűen hátat fordított Cadignannak, aki viszont mérgesen fejébe csapta tollas kalapját és dühös léptekkel távozott.

— Szegény öreg! Majd szétveti a méreg! szólt esendes nevetéssel Cyrano.

— Ne vegyük a dolgot nagyon is könnyen, szólt közbe Colignac gróf. Cavignan buta mint egy gunár, de helyette még a számarnál is makacsabb. Amit egyszer eltekelt, attól el nem áll egyhamar. Ha rám hallgat, barátom, itt maradsz még holnap estig, addig majd rendbe hozom valahogy a dolgot.

És a többi kofa:

Haha... Hihii... Hobo: (harsányan kacag.)

A vásárcsarnoki herold: (rendíthetlen nyugalommal.)

Harmadsor: Palánkafélék:

Fodros lombgomba,
Halványárga palánkagomba,
Fürtös palánkagomba,
Szemcsés tinórugomba!...

Óh!...

Az első kofa:

Au!...

A második kofa:

Weh!...

A harmadik kofa:

És a többi kofa: (hempereg nevetésben.)

A vásárcsarnoki herold: (ki-kitörő nevetéssel.)

Molyhos ti... nóru gom... gomba
Érdes óh!... tinóru gomba, haha...
Tömött... Ahahaha!... Tömött tinóru gomba...
É... é ti vargánya gomba... Piff!...
Ka... kagylos fő... felszeggomba... Óh nem bírom tovább! Hahahaha!... (Az egész vásárcsarnok visszhangzik a kacagástól; a herold és a kofák hemperegnek nevetésben.)

Egy városi tanácsos (belép.)

Az Istenért, mi ez? Mi történt? (Odarohan a heroldhoz). Szerencsétlen, beszéljen, mi baja?...

A vásárcsarnoki herold: (hemperegve)

Óh a gom... a gomb!... Óh! Hahaha!... (kacagva lebotol kezében a rendeletet).

A városi tanácsos:

Szent Isten! Ezek bolondgombát ettek! A mentőket! Gyorsan a mentőket! (Elrohan).

Az egész vásárcsarnok:

Hahahaha!...!!!!...

— A függöny legördül. —

—kó.

Nyíltér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Kapható az összes ásványvizes üzletekben, gyógyszerárakban és drogeriákban.

Mattoni és Wille, Budapest.

Leghatásosabb vasas-arszénes víz

vérszegénység, női betegségek, ideg-és borbély-ségek stb. ellen

— Csak nem gondold komolyan, hogy Cadignan ur fenyegetései visszatartanak, mikor mielőbbre Saint-Serninben kell lennem?

— De hát honnét kerítette a bíró azt az elfogatási parancsot? Kinek állhat érdekében, hogy téged elfogasson? kérdezte a gróf.

— Azon nem csodálkozom; egyrészt nagyon sok az ellenségem, még pedig olyan ellenségek, akiknek minden eszköz jó, ha hathatós; másrészt pedig amióta kiadtam *Utazás a holdba* című munkámat, mindenféle nagyban terjesztik rólam, hogy istentagadó éretnek vagyok. De utóvégre is, mit bánom én? Egy jó penge meg egy jó paripa, erre mindig szükségem van, de ezekkel keresztül megyek akár a purgatóriumon!

— Hát mindenáron indulni akarsz ma este?

— Természetesen!

— Akkor elkísérünk, a márki meg én.

— Óh, persze, még csak az kellene! Semmiesetre sem engedem, hogy messzibb kisérjete a kastély kapujánál!

— De hát ha bajod esik?

— Ugyan! Szegény Cadignan, reszketett, mint a nyárfalevél, mikor ránéztem. Egy ezred katonasággal a háta mögött sem mernék komolyan az utamat állni.

— Talán igazad van? Ha a bíró fegyveres segítséget küldött Toulouseba, mig az megérkezik, te már rég túl lehetsz hegyen-völgyön! Még is a legokosabb talán, ha ma este a parkon át kímész a földekre és így megkerülsz a falut és egy jó darab országutat!

— Azt már nem teszem! Szépen átlavaglok a falujukon; ne higgyék a bugrisok, hogy megijedtem tőlük!

XXVII.

A korezmában ezalatt nagy háditanácsot tartottak: a bíró, Landriot apó és az ő törzsvendégei.

(Folytatása következik.)

Magyar-német levelező

keresetük Reiter J. gyarmatúru ügynökségi irodájába Szatmárt.

A „Budapesti Napló” folyó hó 22-iki számában Dr. Hajnia és Dr. Pécsi gyermekkezelésű cég egy nyilatkozatot közöl, melyben többek között azt mondja, hogy találmánya nem ártalmas, hanem értékes.

Azonban találmányának ezen értéke legfeljebb az anti-quitás lehet, mert az általa forgalomba hozott gyermekkezelési eljárása már 1854-ben Frankland által lett ismertetve, de mint ártalmas később abban hagyva és legújában ismét 1898-ban Dr. Hajnia és Dr. Pécsi urak által újra fel-találva, miről tanuskodik a m. kir. szabadalmi bíróság f. hó 16-iki elutasító ítéletének indokolása.

Hogy egy elavult eljárás szerint készült gyártmány-nak, mely egészségügyi szempontból is aggályos, mégis piacot tudtak szerezni, az Dr. Hajnia és Dr. Pécsi urak fényes ügynői talentumára vall, — de nem bizonyítéka annak, hogy az általuk forgalomba hozott Frankland-féle produktum értékesebb, mint a világszerte kiemelt Gartner tanár-féle körvértej, mely tejet Bokay tudós tanár a tavaly megtartott 2 előadásában „A csecsemők mesterséges táplálásáról” egyedüli hivatott és alkalmas tápanyagnak nyilvánított.

Gartner-féle körvértejtermelés.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság 1898. évi zárszámadásai következőképpen állapították meg:

Mérleg-számla: Vagyon: Pénztári készlet 224.373-10 forint, váltótárca 1.919.436-15 forint, hitelgyuleti váltótárca 423.908-98 forint, saját értékpapiraink és azok kamatai 1.123.537-65 forint, záloglevél biztosítéki alap és kamatai 1.546.986-25 forint, értékpapir elő-legek 877.254-58 forint, Jelzálog kölcsönök 6.892.682-06 forint, leltár 4000— forint, adóskok 501.552-32 forint, összesen: 13.513.731-09 forint. Teher: részvénytőke 2.500.000— forint, (ebből 1.500.000— forint záloglevél biztosítéki alap), tartalék-alap 215.000— forint, árfolyamkülönbözeti tartalék-alap 10000 forint. Hitelegyleti tartalék alap 3952-24 forint, hitelegyleti biztosítéki alap 29.735— forint, nyugdíj alap 7000— forint, betétek 3.065.407-71 forint, be nem váltott részvény szolvények 330— forint, forgalomban levő záloglevelek 6.958.300— forint, átmeneti váltókat 27-114-24 forint, átmeneti jelzálogkamat 74.263-65 forint, kölcsönökből visszatarított összegek 172.384-84 forint, hitelezők 225.186-01 forint, tiszta nyereség 225.037-40 forint, összesen 13.513.731-09 forint. Nyereség és veszteség számla. Tartozik: kifizetett és tőkésített kamatok 104.464-37 forint, tőke kamata 10.446-44 forint, adó 24.383-50 forint, költség 29.080-85 forint, tisztviselői fizetések 38.577-75 forint, felügyelő bizottság díjazása 2100 forint, leírások 12056-39 forint tiszta nyereség 225.037-40 forint, összesen 446.146-70 forint. Követel: áthozat 1897-ik évről 6168-54 forint, bevett kamatok 327.970-80 forint, jutalek és különféle bevételek 16948— forint, nyereség a záloglevél üzleten 95059-32 forint, összesen 446.146-70 forint.

Az igazgatóság elhatározta, hogy a folyó évi február 6-ikára egybehívandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a 225057-40 forintnyi tiszta nyeresémből (1897-ben 217700-05 forint) az alapszabályszerű jutalek levonása után 150000— forint 6% osztalékra, 30000 forint a tartalék-alapra (1897-ben 25000 forint), 3000— forint a nyugdíjalapra fordítassék, 7035-20 forint pedig új számlára vitessék elő.

A Magyar Jég- és Viszont-Biztosító Részvénytársaság 9-ik rendes közgyűlést január 25-én fogja megtartani. Az 1898. évi mérlege a következő tételeket mutatja: Vagyon: Pénzkészlet 19.916 forint 23 krajcár, bankok és takarékpénztáraknál rendelkezésre álló követelések 93.647 forint 71 krajcár, értékpapírok 2.009.696 forint 66 krajcár, váltók a tárcában 11.642 forint 53 krajcár, követelések biztosító társaságoknál 59.597 forint 91 krajcár, kölcsönök biztosító társaságoknál a jégbiztosítási üzletből 370.330 forint, követelések képviselők és ügynökségeknél 25.615 forint 10 krajcár, óvadékok 54.000 forint, veszteség 1.029.096 forint 26 krajcár, összesen 3.673.542 forint 40 krajcár. Teher: Részvénytőke 1.500.000 forint, nyereségtartalékok 402.478 forint 52 krajcár, árfolyam ingadozasi tartalék 67.225 forint 71 krajcár, jutartalékok 313.440 forint 70 krajcár, kártartalékok 144.691 forint 27 krajcár, hitelezők 1.152.000 forint, a hivatalkók elhatározott pénztára 39.516 forint 20 krajcár, óvadékok 54.900 forint, fel nem vett osztalékok 190 forint, összesen 3.673.542 forint 40 krajcár. A veszteség a passz-asára az alapszabályok 49. és 52. §-ai értelmében összegyűjtött alapok állnak rendelkezésre, amelyeknek igénybevétele után a fedezendő veszteség 626.617 forint 74 krajcár tesz ki. Az igazgatóság a közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy az eddig 1.500.000 forintot tett részvénytőke lefeléegyzés által 750.000 forintra szállítsassék le. A részvénytőke leszállításával egyidejűleg 7500 darab 200 korona névértékű új részvény kibocsátása által emellett, mialtal a részvénytőke ismét 3.000.000 koronára hozatik. Minthogy a részvénytőkén eszközölt leszállítás nagyobb, mint a veszteségek a részvénytőkéből fedezendő része, emellett a az eredményezendő felesleg az újonnan alkotandó tartalék-alapokra fog fordítani. A jelenlegi részvényesek igényeje 103 forintos árfolyam mellett alapszabályszerűleg biztosítatik; azon részvényesek átvételére pedig, amelyekre igény jog nem gyakoroltak, egy már megalakult szindikátus vállalt keszesség.

A Magyar Villamosági Részvénytársulat e hó 21-én tartott ülésében elhatározta, hogy a legközelebb egybehívandó közgyűlésének javasolni fogja, miszerint az 1897-iki üzletéről áthozott nyereségnek hozzáadása, továbbá elegendő leírások eszközölésé

után az 1898-iki fizeteleredmény gyanánt rendelkezésre álló 434,796 frt 34 krból a tartaléklap javadalmasítása és az igazgatóságok alapszabályszerűleg megillető jutalék fedezése után fennmaradó 379,614 frt 7 krból, az esedékes szelvények darabonként 7 frt 50 krral, azaz 7 és 1/2%-kal vastalassanak be, az alakítandó segélyalap első dotációjá gyanánt 15,000 frt, egy utjási tartalékra 20,000 frt fordítottassék, a fennmaradó 44,614 frt 7 kr. pedig új számlára vitessék át.

Vidéki pénzügyi intézetek mérlege. Az elmúlt évben az *Albertvársai Takarékpénztár* mérlege 9919.19 forint tiszta nyereséggel záródik. A nyereségből részvényenként 9 forint osztalékot fizetnek. — A *Makói Takarékpénztár* részvény társaság tiszta nyeresége 18.389.71 forint, amelyből minden részvény után 18 forint osztalékot fizetnek.

Kertészeti tanfolyam. Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* a földmívelésügyi miniszter anyagi és erkölcsi támogatásával *kertészeti tanfolyamot* rendez, s amely a Köztelek nagyermeben lesz s e hó 30-ikától február hó 11-ikéig tart. A tanfolyam nyilvános, s így azon bárki résztvehet, aki e hó 28-ikéig az Országos Gazdasági Egyesületnél (Budapest, Üllői-ut 25.) személyesen vagy levélben jelentkezik. A tanfolyam tárgyai: Kerti növények gomba-okoza és egyéb betegségei, gyümölcsstermelés, kerti növények állati ellenségei, zöldségtermelés, gyümölcsértékesítés és diszkeresztet.

Az Anker Élet- és Járadékbiztosító-Társaságnál (Magyarországi vezérképviselet: Budapest, VI., Deák-tér, Anker-udvar) 1898. december havában benyújtottak a társaságnál 971 ajánlatot, 2.767.045 forint biztosított összegre és kiállított 943 kötvény, 2.634.339 forint összegre. — A befolyt díjak összege 587.902 forint — krajcár, a kifizetett karoké 95.196 forint — krajcár. — A 12 havi időszak alatt benyújtott 10.701 ajánlat 25.830.196 forint — krajcár és kiállított 9934 kötvény 23.478.561 forint — krajcár. Díjakért bevettett 6.938.887 forint — krajcár. Károkkért kifizetett 1.045.301 forint — krajcár. — A hálalokért biztosításoknál a osztalékterv szerint a nyeresemény-osztalék az elmúlt évben az évi díj 25%-át tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biztosításnál B osztalékterv szerint az összes befizetett díjak 3%-a fizetett ki nyeresemény-osztalék gyanánt. — A társaság vagyona 1898. december 31-ikén 62 millió forint. Biztosítási állomány 240 millió forint. Eddigi kifizetések összege 101 millió forint.

Fizetése képtelenségek. A *bécsi Creditoren-Verein* a következő fizetése képtelenségeket jelenti: Fejessy Herman kereskedő Bécs, Lieboskind Miksa kereskedő Krakó, *Körtvélyessy Antal* kereskedő Budapest, Müller Ferenc aranyműves, Radautz.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest* 17.25 forint pénzben, 17.50 forint áruban. — *Bécsben* a kontingentált készárú 17.70 forint pénzben, 18.— forint áruban.

Juhvásár. Felhajtás 243 darab. Jegyzett árak: Üzű középmínőségű 19 1/2—20 krajcár kilogrammonként, vagy 14.50 forinttól 17 forintig páronként. Csekély felhajtás mellett a kereslet is csekély volt. Első minőségű áru nem volt a forgalomban. Közép minőségű áruban az árak változatlanok.

Budapesti soros-kunsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő szék-és-fővárosi sertés-kunsumvásár arjegyzése 1899. január 21-én. Készlet 155 darab. Érkezett 433 darab. Összesen: 588 darab. Eladott 290 darab. Maradt 298 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban — krajcár; 220—250 kgr. sulyban 42 1/2—46 krajcár; 320—380 kgr. sulyban 45—46 kgr. Öreg nehez páronként 400—500 kilos 44—45 1/2 krajcár; Malacok — 38 krajcár; kilónként. A vasár hangulata lanyha volt.

Bécsi vágómarhavasár. A st.-mári központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavasárra felhajtottak 3129 darab magyar, 861 darab galíciai, 93 darab bukovinai, 559 darab németországi, összesen tehát 4645 darab szarvasmarhát. A hangulat árszázasok, de az árfolyamok változatlanok.

Jegyzések: 100 kilogrammonként 616 sulyban: magyar hízóökrök I. minőségű 33—37 1/2 forint, kivételesen — forint, II. minőségű 29—32 forint, III. minőségű 24—28 forint, galíciai hízóökrök I. minőségű 33—37—37 forint, kivételesen — frt, II. minőségű 33—37 frt, III. minőségű 29—32 frt, német hízó ökrök I. minőségű 36—39 1/2—41 frt, kivételesen — forint, II. minőségű 31—35 forint, III. minőségű 27—30 forint, legelő ökrök 24—28 forint, bika és tehén 22—32 forint.

A budapesti gabonatorzsda.

Budapest, január 23.

Nyitáskor búzában a hangulat szilárdabb volt. A kínált mérsékelt mederben indult, a kereslet élénkebb volt. Összesen 18.000 métermagás került piacra, amelyért 5—7 1/2 krajcárral magasabb árakat adtak. Egyéb gabonaneműekben a forgalom üzletlenn volt, az árak változatlanok maradtak. A zab irányzata szilárd, néhány krajcárral drágább.

LODEN Iskola-öltöny	8.50
LODEN Fluo-meneskoff	7.—
LODEN Ferk-köpeny	12.—
LODEN Kocsis-köpeny	10.—
LODEN Kavelok	8.—
LODEN Rövid kabát	8.—
LODEN Vadász-öltöny	16.—
LODEN Turista-öltöny	14.—

Eladott:
Buza. Tiszavideki: 1000 mm. 80 k. 10 frt 62 1/2 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 52 1/2 kr, 1300 mm. 79 k. 10 frt 52 1/2 kr, 900 mm. 81 1/3 k. 10 frt 50 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 45 kr, 200 mm. 78 k. 10 frt 40 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 37 1/2 kr, 600 mm. 78 k. 10 frt 37 1/2 kr, 500 mm. 77 1/2 k. 10 frt 35 kr, 100 mm. 77 k. 10 frt 30 kr, 500 mm. 77 1/2 k. 10 frt 47 1/2 kr, 100 mm. 77 1/2 k. 10 frt 30 kr.
Fehérmegyeyei: 3000 mm. 77 1/2 k. 10 frt 45 kr, 400 mm. 73 1/2 k. 10 frt 15 kr.
Pestvidéki: 1050 mm. 77 1/2 k. 10 frt 35 kr, 100 mm. 78 1/2 k. 10 frt 25 kr.
Felső-tiszavideki: 200 mm. 76 1/2 k. 10 frt 05 kr.
Felvidéki: 100 mm. 80 k. 10 frt 45 kr, 100 mm. 77 1/2 k. 10 frt 05 kr.
Bánáti: 200 mm. 77 k. 10 frt 05 kr, 100 mm. 77 k. 10 frt — kr.
Zentai: 1750 mm. 74 1/2 k. 10 frt 22 1/2 kr, 1300 mm. 74 1/2 k. 10 frt 22 1/2 kr.
Csurógi: 1790 mm. 76 k. 10 frt 10 kr.
Mind 3 hónapra.

A készárú hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktörzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza (m)	73 k. 6.75—6.90	76 k. 9.85—10.05	77 k. 10.10—10.15
bánási	78 k. 10.25—10.25	79 k. 10.35—10.40	80 k. 10.45—10.50
tiszavideki	78 k. 9.95—10.10	78 k. 10.15—10.27	77 k. 10.25—10.30
pestvidéki	78 k. 10.30—10.40	79 k. 10.40—10.50	80 k. 10.50—10.55
fehérmegyeyei	78 k. 9.95—10.10	76 k. 10.15—10.25	77 k. 10.30—10.35
bácskai	78 k. 10.40—10.45	79 k. 10.55—10.55	80 k. 10.60—10.65
román	78 k. 10.20—10.25	79 k. 10.25—10.36	77 k. 10.35—10.40
szerb	78 k. 10.40—10.45	79 k. —	80 k. —
bolgár	79 k. —	81 k. —	—
Rozs (m)	70—72 k. 8.05—8.10	II. r. 7.05—8.—	
Árpa (m)	70—82 k. 6.10—6.40	áginat 6.20—6.4k.	6.70—7.50
(m) sorozt.	78 k. 6.50—7.20	3.50 való	
Zab (m)	30—41 k. 5.75—6.—	(6)	
Tengeri (6) bánási	k. 5.55—5.60	(6)	5.50—5.55
Repece (m) káposzta	—	másn. — k.	—
Kéles (6)	—	(m) bánási	4.25—4.50

Katárdőzlöt. Az irányzat szilárd volt és mérsékelt forgalom mellett az árak kissé emelkedtek.

Forgalomba került:

Buza márc.-ra	9.54—9.62
Buza ápríl.-ra	9.39—9.45
Rozs márciusra	7.94—7.98
Tengeri majusra 99.	4.85—4.87
Zab márciusra	5.92—5.93
Káposztarepe	11.95—12.—

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza márciusra 99	9.60	pénz 9.61	áru
Buza áprilisra	9.43	9.45	
Buza majusra	0.—	0.—	
Rozs márciusra	7.97	7.98	
Rozs októberre	0.—	0.—	
Tengeri októberre	0.—	0.—	
Tengeri májusra 99	4.86	4.87	
Zab márciusra	5.92	5.93	
Zab októberre	0.—	0.—	
Repece augusztusra	11.90	12.—	

Este 1/2 óraker zárul:

Buza márciusra 99	9.63—9.64	
Buza áprilisra	9.45—9.46	
Buza októberre	8.56—8.57	
Rozs októberre	0.—0.—	
Rozs márciusra 99	0.—0.—	
Tengeri októberre	0.—0.—	
Tengeri májusra 99	4.86—4.87	
Zab októberre	0.—0.—	
Zab márciusra 99	5.94—5.95	
Repece augusztusra	—	—

A budapesti értéktörzsde.

Az előtörzsde élénk forgalom mellett szilárd hangulattal nyílt meg, később bécsi jegyzésekre az összes nemzetközi értékek árfolyamai elgyöngyötek, különösen rimamurányi vasműrészvények 4 forinttal emelkedtek. A zárlat gyöngye maradt.

A helyi értékek piacán közúti vasút-részvények szilárdan zárultak
 A déli törzsde berlini jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett tartott maradt. A valuta és ércárak változatlanok.

Az előtörzsde kedvező.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 391.—391.90. Osztrák hitelrészvény 358.60—358.80. Osztrák-magyar államvasúti részvény 362.60—362.75. Ipar-és kereskedelmi bank részvénytársaság 106.—Jelzálogbank 248.50—249.75. Leszámláló bank 262.—. Déli vasút 68.—68.10. Rimamurányi vasmű 312.75—317.50. Saigotárnyi közszénbánya részvény 646.—648.—. Közúti vasút részvénytársaság 391.—392.75 forinton.
 A déli törzsde tartott.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 390.70—391.60. Osztrák hitelrészvény 358.70—359.40. Osztrák-magyar

Államvasúti részvény 362.50—363.25. Rimamurányi vasmű 314.—315.80. Jel-zálogbank részvénytársaság 248.50—248.75. Közúti vasút részvény 391.—392.— forinton.
 Az *utótörzsde* irányzat csekély üzlet mellett nyugodt maradt.
Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 359.30—358.80. Magyar hitelrészvény 391.60—391.25. Osztrák-magyar állam vasúti részvény 363.40—362.80. Déli vasút 67.50—67.20 Rimamurányi vasmű 314.—315.25 forinton.

Délutáni zárlat:
 Osztrák hitelrészvény 358.80 forinton.
Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.—2.50; nyolc napra 5.—5.50; utolsó január 9.—10.— forinton.

Leszámlító árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	391.—
Osztrák hitelintézet	36 0—
Pesti m. kereskedelmi bank	1468.—
Budapesti takp. és zálogk. r. t.	234.—
Egy. Budap. f. v. takarékpénztár	1205.—
Ujlaki téglagyár r. t.	240.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadaság.

a) Magyar Allamadaság.

Aranyárak 4 1/2%	119.26	120.10	Magyar nyeresem.	160.50	161.60
Koronárak 4 1/2%	97.20	98.40	Kölcson (50 f 0)	100.70	101.50
Kélti vasúti kölcsön 4 1/2%	120.76	121.76	Magyar földművel.	100.50	101.50
Államvasúti aranykölcsön 4 1/2%	120.—	120.12	Horr. szlov. részv.	100.50	101.25
Államvasúti külső kölcsön 4 1/2%	100.40	101.40	Magyar földművel.	96.—	97.—
Vasapokölcsön 4 1/2%	87.—	88.—	Horr. szlov. földm.	96.—	97.—
Magyar nyeresem-kölcsön (100 frt)	101.—	102.—	Tiszai sorsjegy 4%	138.20	139.30

b) Osztrák Allamadaság.

Egyes. papírjárak 4 1/2%	101.25	101.75	Koronárak 4%	101.75	102.25
Egyes. esztárjárak 4 1/2%	101.25	101.75	1864-es sorsjegy 4%	174.—	180.—
Aranyárak 4 1/2%	120.—	120.30	1898-as sorsjegy (100 frt) 3 1/2%	143.—	148.—
			1898-as sorsjegy	121.50	123.50

c) Idegen Allamadaság.

Belgár vasúti kölcsön 6%	118.75	114.75	Eszé 100 frankos sorsjegy 2 1/2%	82.35	83.85
--------------------------	--------	--------	----------------------------------	-------	-------

Más kölcsönök.

Budapest fővárosi kölcsön 4%	95.20	97.50
Temes-bárvárosi kölcsön 6%	92.25	94.25

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Belvárosi takarékp. zálogl. 4 1/2%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyor. kötvén 4%	110.—	120.—
Egyes. f. v. takarékp. zálogl. 4 1/2%	100.25	101.25	Jelzálogbank nyor. kötvén 4%	121.—	122.—
Egyes. f. v. takarékp. zálogl. 4 1/2%	97.50	98.50	Jelzálogbank nyor. kötvén 3 1/2%	103.—	104.—
Kieblertörzsök zálogl. 5%	101.75	102.75	Ova. kös. takarékp. zálogl. 4 1/2%	100.—	100.75
Kieblertörzsök zálogl. 4 1/2%	102.50	103.—	Ova. kös. takarékp. zálogl. 4%	97.50	98.50
Földhitelintézet zálogl. 4 1/2%	100.60	101.60	Közp. jelzálogbank zálogl. 4 1/2%	109.75	101.75
Földhitelintézet (50 éves) 4 1/2%	97.25	98.25	Földhitelintézet zálogl. 4%	98.25	99.50
Földhitelintézet (60 éves) 3 1/2%	89.—	90.—	Közp. jelzálogbank kötvény 4 1/2%	99.—	100.—
Hejli-erdői vasúti kötvény 4 1/2%	98.75	99.75	Közp. jelzálogbank kötvény 4%	99.—	97.—
Hejli-erdői vasúti kötvény 4%	93.—	94.—	Osztrák-magyar bank zálogl. 4%	100.10	101.10
Hejli-erdői vasúti kötvény 4 1/2%	97.75	98.75	Hazai takp. kös. kötv. 4%	95.50	96.50
Jelzálogbank záloglevél 5%	106.—	102.—	Hazai takp. záloglevél 4%	95.50	99.25
Jelzálogbank záloglevél 4 1/2%	100.00	100.—	Keresk. bank záloglevél 4%	100.—	101.—
Jelzálogbank záloglevél 4%	98.50	99.50	Keresk. bank zálogl. 4%	98.50	99.50
Jelzálogbank kös. kötvény 4 1/2%	100.—	100.50	Keresk. bank (v. 100 frt) kös. kötvény 4 1/2%	101.50	101.50
Jelzálogbank kös. kötvény 4%	98.25	99.25	Keresk. bank (v. 210 frt) kös. kötvény 4%	99.—	100.—
Jelzálogbank kös. kötvény 4 1/2%	100.—	100.80			

Elsőbbégi kötvények.

Adria elsőbbségi kötvény 4 1/2%	100.50	101.50	Folyamhajtási és tengrehajózási 4 1/2%	100.—	101.—
Közúti vasút 4%	98.75	99.75	Magyar állami I. kös. 6%	108.—	109.—
Budapest-pócsi vasút 4%	96.—	97.—	Beruházási kölcsön at. 4 1/2%	113.50	115.00
Kassa-óberbergi 1890. eszté 4%	98.—	99.—			
Kassa-óberbergi 1891. eszté 4%	98.—	99.—			

Bankok részvényei.

Bankjegyzet	101.—	109.—	Kereskedelmi részvénytársaság	200.—	210.—
Első m. ipa bank	175.—	178.—	Magyar akp. kös.	510.—	520.—
Fiumei hitelbank	97.—	99.—	Jelzálogbank	987.—	942.—
Fővárosi bank r. t.	92.—	92.—	Kereskedelmi bank	1463.—	1463.—
Hazai bank r. t.	114.—	118.—			
Hortvászárlovai jelzálogbank	115.—	117.—			

Takarékpénztárak részvényei.

Belvárosi	104.—	105.—	Egyes. fővárosi	1235.—	1240.—
III. sz. öblötti	121.—	123.—	Magyar általános	824.—	829.—
Erzsébetvárosi	81.—	82.—	Országos központi	820.—	825.—
Budapesti takp. és zálogk. r. t.	237.—	238.—	Pesti hazai	832 1/2—	836 1/2—

Biztosító társaságok részvényei.

Bécsi biztosító társ.	200.—	210.—	Feneora	150.—	161.—
Bécsi élet- és járadék-biztosítási-társ.	—	—	Lloyd viszontbizt.	87.—	89.—
Első magy. által.	270.—	280.—	N. jég- és viszontbizt.	65.—	64.—
	820.—	830.—	Pannónia viszontbizt.	850.—	857.—

Bányák és téglagyárak részvényei.

Brassói bánya	—	—	Kőbánya-gőztég.	725.—	736.—
Budapesti téglagyár	109.—	112.—	Kőszénb. és téglagyár	996.—	975.—
Egyesült téglagyár-cement	86.50	87.—	Ártárolás	227.—	224.—
Egységes kőszénbánya	139.—	138.—	Általános kőszénb.	120.—	121.—
Felsőmagy. bánya	104.—	105.—	Keramiat gyár	160.—	167.—
Havas téglagyár	75.—	80.—	Ságotárnyi	647.—	645.—
Kassa-somodi	23.—	21.—	Ujlaki téglagyár	282.—	286.—

RENDELJENEK CSAK a „TIROLI“-nál JUSTITZ LEOPOLD
 specialista loden-öltönyökben
 Bócs. IX., Währingerstrasse 48.
 Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

Gözmek.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Concordia, Elő budapesti, Erzsébet, Luiza, Hengermalom, Molnárak és sütők, Viktória.

Vasművek és gépvárak részvényei.

Table with 2 columns: Company name and share price. Includes Gazdasági gépgy., Danubius, Ganz.

Könyvnyomdák részvényei.

Table with 2 columns: Company name and share price. Includes Athenaeum, Franklin, Kosmos.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Company name and share price. Includes Alt. wagg.-kölcs., Elő magyar serfés, Elő magyar serfés-hiz. rész., Elő magy. szől., Elő magy. spódlum, Gschwindt szeszgy.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Company name and share price. Includes Adriai tengelyhiz., Bpesti közúti vas., Ideiell. rész., élv. jegy., villam. vas., élv. jegy.

Sorsjegyek.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Bazilika, n. ver. jegy., Bészvárosi, Budapesti, ezü. v. rész., osztr. féllb., ezü. v. rész., osztr. féllb.

Pénzmekek.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Vert arany, 20 frankos arany, 20 mákos.

Külföldi váltók (látra).

Table with 2 columns: City and exchange rate. Includes Amsterdam, London, Német piac.

Határidőre kötött értékpapirok.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Aranyjárdék, Koronajárdék, Magyar hitelbank, M. ip. és ker. bank, Magyar jelzálogbank.

A budapesti terménytőzsde.

Zsiradékokban az irányzat nyugodt. Szilvában gyenge forgalommal az árak változatlanok.

Jegyzék: Heremag; lucerna 46.—56.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki... Vörös erdélyi... Vörös bánási 41.—44.— forint. Középszemű 45.—49.— Nagyszemű 50.—52.— Disznósír: budapesti 55.—55.50 forint, vidéki... fűtőolaj 48.—48.50 forint, fűtőolaj 53.—53.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség... 120 darabos 8.25—8.50 forint, 100 darabos 9.50—9.75 forint, 85 darabos 13.75—14.— forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 7.25—7.50 forint, 100 darabos 9.—9.25 forint, 85 darabos 13.50—13.75 forint. Szilvaiz: szlovéniai 13.—13.50 forint, szerbiai 11.—11.50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, január 23. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzék: Tavaszi buza 9.47—9.51 buza május—júniusra 9.30—9.32, őszi buza 8.60—8.65, tavaszi zab 6.20—6.21, tengeri május—júniusra 5.17, tavaszi rozs 8.16—8.18, repce augusztus—szeptemberre 12.15—12.25 forint.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén gyenge volt az irányzat a hitelintézet osztalékainak csekélyebb becsülése következtében. A valuták forgalommal küllék. Az árfolyamok változatlanok.

A déli tőzsdén csendes volt a hangulat, később a forgalom élénkült.

Zárulathoz csendes volt az üzet, de az irányzat szilárd.

Bécs, január 23. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 119.35. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 139.—. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.40. Magyar keleti vasúti (Hami kötvény 121.—. Magyar leszámláló és pénzváltóbank 32.—. Rimamurányi vasműrészvény 314.75. Magyar koronajárdék 97.95. 4% os Magyar földterem. kötvény 95.80. Magyar hitelbank részvény 391.75. Magyar nyreményi kölcsön sorsjegy 101.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény 139.40. Magyar kereskedelmi bank 149.00.

Bécs, január 23. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/3% papírjárdék 101.40. 4% os osztrák aranyjárdék 120.05. 1890-iki sorsjegy 141.60. Osztrák hitelrészvény 188.25. Angol-osztrák bank 937.—. Déli vasút 67.25. Dunagőzhajózási részvény 450.—. Dohányrészvény 124.25. Csaszari és királyi arany 5.71.—. Német bankváltók 50.97. 4 2/3% ezüst járdék 101.30. Osztrák koronajárdék 101.90. 1864-iki sorsjegy 194.50. Osztrák hitelintézet részvény 359.—. Unionbank 306.—. Osztrák Ländlerbank 239.60. Osztrák-magyar államvasút 363.87. Elbavölgyi vasút 258.50. Alpesi bányarészvény 215.50. 20 frankos arany 9.53-1/2 Londoni váltó 120.50. Bécsi tramway 582.—. Az irányzat tartott.

Bécs, január 23. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 358.87 Magyar hitelrészvény 391.50. Angol-Osztrák bank 154.75 Union bank 306.—. Ländlerbank 239.75, bankjegyet 278.50, osztrák-magyar államvasút részvény —. eszaki-magyar vasúti részv. 245.25, elbavölgyi vasút 259.—, dunagőzhajós részv. —, alpesi bányarészvény 215.25 májusi járdék 101.40, osztrák koronajárdék —, magyar arany, —, magyar

koronajárdék 97.95 német birodalmi márka januárja 58.98, februárja 58.96, török sorsjegy 58.80. Rimamurányi vasmű 315.50, déli vasút —, dohányrészvény 124.50. Napoleon d'or 9.53 1/2.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, január 23. (Tőzsdéi tudósítás.) A londoni és párisi tőzsdék szilárdasra a megújítás barátságos. Vasv nyek árfékek, osztrák hitelrészvény gyengébb. Magán-kamatláb 4 1/2%.

Berlin, január 23. (Zárlat.) 4 2/3% papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.75. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 97.90. Osztrák-magyar államvasút 154.75. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169.35. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.60. Alpesi bányarészvény 101.75. Disconto-Commandit 198.90. Általános villamosági Edison 285.30. Geisencirkonhi 184.—. Laurakohó 218.75. 4 2/3% ezüstjárdék 100.90. 4% magyar aranyjárdék 100.40. Osztrák hitelrészvény 224.90. Déli vasút 30.60. Károlyi Lajos vasút 100.25. Orosz bankjegy 216.40. 4% uj orosz kölcsön —. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 94.30. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 179.10. Harpeni 179.30. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 23. (Zárlat.) 4 2/3% papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.70. Magyar koronajárdék 98.05. Osztrák-magyar bank 156.10. Déli vasút 30.80. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 204.22. Bécsi bankjegyet 137.25. Villamos részvény 161.—. 3% os magyar aranykölcsön —. 4 2/3% os ezüstjárdék 101.—. 4% magyar aranyjárdék 100.55. Osztrák hitelrészvény 225.—. Osztrák-magyar államvasút 154.60. Eszaki-magyar vasút 121.—. Bécsi váltóár 169.77. Párisi váltóár 810.66. Unionbank 152.—. Alpesi bányarészvény 214.30. Az irányzat szilárd.

Páris, jan. 23. (Zárlat.) 3% francia járdék 102.25. Olasz járdék 93.70. Osztrák-magyar államvasút 771.—. Francia törleszt. járdék 100.72. 4% magyar aranyjárdék 101.—. Török dohányrészvény 271.—. Osztrák Ländlerbank —. 3 1/2% francia járdék 104.75. Osztrák földhitelintézet részvény 1380. Déli vasút 170.—. 4% osztrák aranyjárdék 102.50. Ottomanbank 556.—. Párisi bankrészvény 943.—. Alpesi bányarészvény 401.—. Az irányzat szilárd.

Famburg, január 23. (Zárlat.) 4 2/3% ezüstjárdék 101.—. 1860. sorsjegy 149.50. Déli vasút 30.50. 4% osztrák aranyjárdék 101.40. Osztrák hitelrészvény 224.90. Osztrák-magyar államvasút 154.50. Olasz járdék 94.15. 4% magyar aranyjárdék 100.60. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sorskereskedelmi eszronok jelentése.

Január 23. A bizott sertés üzletirányzata esendes. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül súlyban) 43 1/2—46— krajaérg. Öreg közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 45—46 krajaérg. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felül súlyban) 48 1/2—49 krajaérg. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig való súlyban) 47 1/2—48 krajaérg. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 47—48 krajaérg. II. Magyar s zedett: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felül súlyban) — krajaérg. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — krajaérg. — Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérg. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felül súlyban) — krajaérg. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérg. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérg. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérg. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajaérg. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felül súlyban) 46 1/2—47 krajaérg. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 46—46 1/2 krajaérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 43—44 krajaérg. Sertés létszáma má: 1899. január 21. napján volt készlet 30 401 darab, 1899. évi január 22. napján felhajtott 606 darab, 1899. évi január 22. napján elszállításolt 1703 darab, 1899. január 23. napjára maradt készletben 29 304 darab.

TÁJÉKOZTATÓ.

OSAN. A száj- és fogak részére a le kifünb. Antiseptikus, conservál, tisztító, kellemes érzésű és főülnevelő a jóval a legjobb, eddig ismeretes fogszerszerek. Osan-szájvíz üvegekben à 88 kr., Osan-fogpor dobozokban à 44 kr.

ANTON J. CZERNY WIESEN, XVIII., Carl Ludwigstrasse 6. (703). Főraktár: I., Wallfischgasse 5., a. es. kir. udvari opera épületben. Széküldés utánvétel: 5 fron fölül megrendelések csomagolási költség nélkül és postadímentesen küldetnek. — Árjegyzékek az összes nagyobb különlegességekről ingyen és bérmentve. Főraktár Budapeston: Török József gyógyszerész, Király-utca 12. és Egger A. fia, Váci-körút 17. sz. stb.

Kivonat a hivatalos lapból. — Január 22. — Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Perli Mihály okleveles felső kereskedelmi iskolai tanárt az újkövdi állami polgári iskolához, a XI. felsőirányozást gy harmadik fokozatú, segédtanítvá. Ottkán Tivadar okleveles tanítót a topeci közégi elemi iskolához rendes tanítvá. Polcz Marika okleveles tanítónét a kis- és nagy-szülőnyi állami elemi népközhöz rendes tanítónét vé kinveve. — A földmívelésügyi miniszter Balla Józsefet az állatorvos akadémiá. Hírcsoncni tanszéke mellé szolgáló kinveve. — A beregszászi pénzügyigazgatóság Dajka Jenő haranglábi lakos segédjegyzőt a beregszászi adóhivatalhoz ideiglenes minőségben díjas adóhivatali gyakoronkó né-

vezte ki. — A győri törvényszék Gulik László magyaróvári ügyvédet a magyaróvári járásbírószék mellé a német nyelvre tolmácsolás nevezte ki.

Állatgyógyászat. A földmívelésügyi miniszter dr. Vedrődi Viktor, a debreceni m. kir. gazdasági tanintézet s dr. Nyiredy Jenő, a kesztelyi m. kir. gazdasági tanintézet vezetői tanszékének tanárát a szolgálat érdekében kölcsönösen áthelyezte.

Névváltoztatások. Kiskoru Weisz Gyula ballasaggyermati illetőségű budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajezger Gyula m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru Gyvéré Ottó Tarján, Deutsch Miksa duna-földvári illetőségű felső-alapi lakos Németre, Kressák József m. kir. posta-és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei János, Viktor és Ida Kendére, Hajez

Minden eső egyszeri beiktatása...
betűkből 2 kr. Címmelet ellátott hí-
radásokért külön 30 kr. kincstári
bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad fel-
világosítást a kiadóhivatal: József-
körút 18. szám.

Levelbeli tudakozásokra ingyen adnak felvilágosítást, csak a válasza arányos bélyegzőt kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig körölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és előfizetések felvételnek a BUDAPESTI NAPLÓ

részére a kiadóhivatalban József-körút 18. valamint a következő o-
bánytöredékekben:

- Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sark.
- Adler Leona, Lőrinc-körút.
- Pöschl József, Váci-körút 80. sz.
- Úrv. Web. r Vilh. sné, Váci-körút 15.
- Felmann Mórné, Marokkói-utca 1.
- Mosch utca, Dorottya-utca 2. Magyar király-szálló
- Kürthy Kálmáné, Harmind-ud-utca 1.
- Wetternfeld Jakab, Király-utca 1.
- Redlich Szidónia, Király-utca 39.
- Bárdi Zsófia, Andrásy-utca 53.
- Deutch Miksané, Andrásy-utca 38.
- Scheller Mórné, Dob-utca és Károly-körút sark.
- Sopronyi V. dobány-nagy-útszél, Kerepesi-ut. 1.
- Úrv. Hallada Anna, Múzeum-körút 10.
- Szántó Mór, Keckeméti-utca és Kálviny-tér sark.
- Deutch Júlia, József-körút 30. Baross-utca sark.

Sorsjegy.

Kedden biztosan ott lesznek. 3612

Előkelő szép művelt leány, vagy fiatal asszony barátságát keresi szintén előkelő, művelt fiatal bankhivatalnok naponta pár óra szórakozásra, anyagi érdekek kizárásával. Szíves megkeresések „Jenő” címen a kiadóhivatalba kéretnek. 2105

Izának!

Sorad kímélhetetlen fájdalommal tölti el szívemet, én téged édesem nagyon nagyon boldognak bittel'és, boldogságnak tulajdonítottam halgatásod, de fájdalommal haladtam. Iráid édesem mert sorad szívemnek meg nem feledelek el, még mindig lelki szemem előtt látom a kedves gyászruhás leánykát. Engedd meg, hogy irak s tudás milyen módon lehet? 3615

Könyvelő,

ki magyarul és németül levelez, ötven forint havi fizetéssel azonnal felvétel. Mindkét nyelven irt ajánlatok „T. C. 7298” jelleggel Haenstein és Vogler-bez (Jaulus és Tea) Dorottya-utca 9. címzendők.

Varrónő

egy forint napidíjért varrást elvállal. Cim a kiadóhivatalban. 2106

Egy tisztességes

fiatal gyermekkel házaspár, jelenleg is házfelügyelő, egy nagyob házába ajánkozik házfelügyelőnek. A férj 75 éves adóbiztos. Beszélnek: magyarul, németül és tótul. Cim a kiadóban. 2105

Február hó

1-ére vagy 15-ére kiadó egy szép táska két alakos utcai szoba a IV. kerületben, egy vagy két irti ember részére, esetleg teljes ellátással, szíves tudakozás a lap kiadó-jában tudható címen. 2092

Székely István

névre szóló munkakönyv elveszett, a megtaláló kértetik, lenne szíves azt a lap kiadóhivatalába kézbesíteni. 2103

Venni akarok

2-3 szoba butort, szőnyeget jó s rovarmentes állapotban. Néhány Kurfürst útra is van szükségem. Részletes ajánlatot az ár megjelölésével „Butor” jelleg alatt a laphoz kérek. 3615

Szép írásu

hivatalnok bármilyen írásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény díjazás mellett. Cim a kiadóban. 5005

Makulatura papir

eladó. Cim a kiadóban.

Minden háziasszony

vegye meg a leg-
yabb, Kugler-jele
„Háztükkraszt” című
könyvet, 2000-nél több
receptvel és 200 kép-
pel. Ára díszkötésben
3 fnt és 25 kr. portó-
val. Megrendelhető a
Budapesti Napló ki-
adóhivatalában.

Négyezer forinton felül forgalmazó gyógy-szerter, előnyös feltételek mellett, sürgősen eladó. Háromezer forint kaucióval bérbe is adó. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 3597

Jó forgalmu

cukorka- és tejtablet-
tőnk helyenpotom áron
eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2080

Gyorsírástban,

magyarban és németben, úgy tanfolyamban, mint magánórákban kiképez és vizsgára előkészít okl. gyorsírásnár. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 2090

Égyes gépvarró- nők

féhérvárról állan-
dó foglalkozást nyernek.

Correpetitornak

ajánkozik egy bölcsész-
hallgató. Cim a kiadóhivatalban. 2094

Egy bolt helyiség

a Német-utóban
azonnal kiadó.
Cim a kiadóhivatalban.

Lakást keresek

május elsejére VI. ker.
Teréz-körút közelében három szobából álló. Ajánlatokat „B. J.” jelleggel a lap kiadóhivatalába kérek. 2101

Ügyvédjelölt

külön referentiaként szere-
ny feltételek mellett ir-
dó keres. Ajánlatok „Dr.
Jus” alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2097

Égyes szabónő

méréseket díjazásért ajánl-
kozik házkhoz és házon
kívül is a legújabb divatu
rahák elkészítésére. Cim
a kiadóban. 2087

Egy teljes szoba

faragottbutoreladó.
Cim a kiadóhivatalban. 2100

Elegánsan

butorozott szoba két
urnak is alkalmas, a Váci-
körúton, esetleg teljes el-
látással is február 1-ére
jutányos árban kiadó. Cim
a kiadóhivatalban. 2099

Egy csinos

butorozott szoba a Hu-
nyady-téren február else-
jére egy ur számára ol-
cson kiadó. Cim a kiadó-
hivatalban. 2076

Fiatal leány

bármilyen irodai foglalko-
zást keres, ki a Yost-féle
gépiráshoz is ért. Cim a
kiadóhivatalban. 3476

Egy correpetitor

kerestetik vidékre 3-ik
realista tanuló mellé.
Ajánlatok „szorgalom” jel-
lege alatt a kiadóhivatalba
kéretnek. 2098

Két csinosan

butorozott szoba egy gyer-
mektelen családnál a Li-
pót-körút és Andrásy-ut
közében azonnal kiadó.
Cim a kiadóban. 2070

A magasabb

körökhöz tartozó szép,
művelt hölgyvel ónajt
megismerkedni egy csinos
vidéki fiatal főbir-
tokos szórakozás céljából.
Megkeresések „Torvador”
címen a kiadóhivatalba
kéretnek. 2104

80-100 frtnyi

sürgős kölcsönre volna
jó állással bíró intelligens
fiatal a agánhivatalnok-
nak szüksége, ki azt havi
10 fites részletekben kam-
matostól visszafizetné. Ne-
mes szívű hölgyeim! ké-
rom ajánlatukat „Tisztes-
séges” alatt a kiadóba. 3613

Jó és szépírásu

fiatal ember bármilyen meg-
felelő állást keres, vagy
írásbeli munkát. Cime a
kiadóhivatalban. 2048

Lakást keresek

máusra 4-5 szobásat
földszinten vagy 1-5-
emeleto. Lehetőleg minden
szoba különbejárattal le-
gyen fürdőszobával s
hőszigetelővel és a
mennyeire lehet, a VIII.
kerületben. Méréseket bír-
meghívástik. Hérlő eset-
leg hosszabb időre szer-
ződést köt. Ajánlatok „Bér-
lő” jelleggel a laphoz ké-
retnek. 9206

Egy modern,

majdnem új, 300-400 m²
heti munkakörrel jól mo-
bendezés juttatásos, ked-
vező fizetési feltételek
mellett eladó. Cim a ki-
adóhivatalban. 2081

Egy csinos

szóló leány útlethe vagy
mészárszékre feliró-
s vagy pénztárosnőnek
ajánkozik. Cime a ki-
adóban. 2062

Kitűnő fűszer- üzlet,

közel a fővároshoz,
gyárak közelében 40000 frt
évi forszalommal más válla-
lat miatt szabad kézzel
eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2089

Három reált

vegezve, címzámuni érettségi
segít óhajtának szerezni.
Megkeresések „B” alatt
a kiadóba kéretnek. 2061

Egy megbízható,

szóló 34 éves, nősi ki-
szolgált katoná (Gm-
ster) szép írással bíró ember
pénzbeszedő, raktárnoki
vagy hivatalnok állást ke-
res szerény fizetés mellett
esetleg cautiával is rendel-
kezik. Cime a kiadóhivatalban megtudható. 2068

4¹/₂ kiló Santos Imperial kávét 4 fnt 84 krért vám- és költségmentesen szállít

STERLE GYÖRGY

Capodistria, Trieszt mellett.

Arjegyzeik ingyen és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek.

500 aranyat

ad a feltaláló annak, aki a

RÖSLER-fogviz

egy üvegenek elhasználá-
s után f g fájásról pa-
naszkodik vagy szája
bűzös marad. Egy üveg
ára 35 kr. Vidékre 55 kr.
előlege befizetés mellett
bérmentve. Főraktár: Bu-
dapest, Török József gyógy-
szertára. Király-utca 12.

Cigarettek

„The Dido”

BUTOR

jó, szóló kivitelben,

előnyös

részfizetésre.

Náthán Ignác

kárpitos- és asztalos-
butor egyedülű főraktára

VII. ker.

Erzsébet-körút 23.

Arjegyzeiket vidékre ingyen és bérmentve.

Jósnó.

A világhírű szegedi kör-
széki jósnó VIII. ker.
Kerepesi-ut. 63., ajtó 4.
földszint balra lakik. 6386

Olcsó arany és ezüsteladás,

valamint a legzebb ék-
szertárgyak u. m.: arany
férfi láncok grammja 85
kr., arany főrőrák 18 fnt.
arany női órák 10 forint.
gyémántgyűrűk, fülbeva-
lók, brósztlók, 6 fnt 50 kr-
tól kezdve.
12 darab valódi ezüst evő-
eszköz 6 fnt 25 kr., ékező-
szervizek 12 személyre
140 fnt, 6 személyre 75
frt-ól kezdve.
Grandolok, gyertyatartók,
látlók és a szakmába vá-
zó cikkek grammja 6 kr.
minden darab hivatalos
felméréssel van ellátva.
Feszünk zálogházi
cédulákat.

Grünberger A. Béla örökös

Budapest, Városház-tér 9.
(Harris-bazár) l. em., ajtó
23. Képes arjegyzeik in-
gyen és bérmentve.

Könnyű fizetési

feltételek! Díszos, olcsó
vasbutorok, gyer-
mekkoscsik, gyer-
mekágyak, ruanyag
acélsodrony-ágybetétek,
afrikai és lészor-matracok,
raplanok, szövetfüggönyök,
ágy- és asztaltartók, kar-
pitozott fa-butorok, tükrök,
és függőlampák kaphatók
Pápai és Nátán Gyá-
raknál, Budapest,
V. Andrásy-ut 2.
(Foncior-palota), Vidékre és
helyben részletfizetésre is
szolgálunk minden árfe-
lmentés nélkül. Arjegyzeik
in-
gyen és bérmentve
küldünk.

bonneokat

ajánl és elhelyez lelkis-
meretesen Szeghőné
S. Luja, Budapest,
Andrassy-ut 23. 5828

Önműködő tömegespadák.

Pattányoknak 2 fnt. egynek 1
fnt 20 k. Egy ájlelő 40 drbot
is fognak minden felügyelet
nélkül, nem marad semmi szag
utánuk és önműködően igazod-
nak. Mindenütt a legjobb erod-
mány. Szétküldés utánvétel.
FEITH M., Bécs, Fl., Taborsstrasse 11/b.

ideg és sexual

rendszerről.

Irtá:

doktor Müller

egészségügyi tanácsos.

A széküldés postabélyegek
előében történik.

Curt Röber Braunschweig

Olcsó butor-eladás

kézpénz-fizetés mellett.

2 székreny, 2 ajtó díofa, fényezett ... 35 fnt

2 ágy, díofa, fényezett ... 21

1 éjjeli szekrény, díofa, fényezett ... 8

1 mosó, 2 ajtó, díofa, fényezett ... 14

2 székreny, 2 ajtó, díofa, matt ... 40

2 ágy, díofa, matt ... 40

2 éjjeli szekrény, díofa, márványtal ... 22

1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, fehér márvány ... 46

1 ebédő-díván, magas, szőnyeggel ... 40

1 ebédő-asztal, díofa, massiv ... 14

1 ebédlőszék, ó-nómet itt ... 4

1 íróasztal, 3 főkos, és Állvány 2 főkos ... 16

1 hállószoba, fűkös, faragott, fehér márv. 170

1 garnitúra e-épe- vagy bourette-behuzat ... 60

1 garnitúra selyem-behuzat ... 80

1 garnitúra plüss-behuzat ... 95

1 salonsztal ... 10

1 consol márványtal, 1 tükör ... 26

Nagy választék egyszerű, valamint leg-
díszesebb kivitelű butorokban.

DÓSA KÁLMÁN asztalos és kárpitos

Budapest, V., Erzsébet-tér 18. szám

Sas-utca sark, I. emelet.

Arjegyzeik ingyen és bérmentve.

Csak e hó végéig.

Elgyengült férfierő (impotentia)

bármily öreg korban is csakis az orvosi
világ által legújabbban ойanyra felkarolt és
hatásban páratlan sikerű

Electro Massage

vagy

Psychrophor

által gyógyítható legrövidebb idő alatt biztos és
Állandó sikerrel

D-RAJ DACSZY

v. cs. és kir. ezredorvos

Elektrotherapiai rendelő intézetében.

Budapest, V., Váci-körút 4. sz. I. em.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig, este 7-8 óráig.

GARANCIÁ: 25 évi részben katoná, részben
magánorvosi praxis. Külön váró- és
gyógytermek.

Levelekre azonnal diskrétan válaszolattik.

A farsangi lényre!

FRANZ CARL BISENIUS

csak BÉCS

1. Singerstrasse 11. szám, főlemelet.

Kérem a címre pontosan ügyelni.

Hasonlóhangzású cég-
köl el nincsen össze-
kötöttem, som főbből nincsen.

Telefon-szám: 4929.

Diszitések bátermekre kölcsönözhetőnek vagy eladatkak. Orfási választék cotil-
lonokban és tourookban. Alarcok, vendégbajkak, szakállak, kosztümök, tánc-
rendek, női ajándékok, rendezői és egyleti jelvények. Diszitések pénzdiákra
versenytekészéshez és lövéshez stb. Színpadok, melyek a szobafalak legeskeielyeb
megsértése nélkül felállíthatók, minden mértékben készíttelnek.

Arjegyzeik ingyen, pontos szállítással.